

Dr. Marczell Mihály:

Vizkereszt utáni II. VASÁRNAP

I. sorozat: vasárnapok, ünnepnapok

(Általános bevezetés eléje olvasása szükséges: 1. kötet!)

20. kötet

TARTALOMJEGYZÉK

Vízkereszt utáni II. VASÁRNAP.....	1
TARTALOMJEGYZÉK.....	2
Előszó.....	5
A/ rész: az ünnep tárgyi jellegét érintő beszédek.....	5
1. beszéd: Az Isten örök szolgálatosai.....	5
2. beszéd: Az ember isteni hivatása.....	6
Főgondolat: Krisztus – történelmi személy.....	7
B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia”-hoz írt beszédek.....	7
1. (Introitus) beszéd: Imád Tégedet, Uram, a föld.....	8
2. (Introitus) beszéd: Zsoltárt zeng az ember.....	8
1. (Oratio) beszéd: Mit kérjek most a mindenek Urától?.....	9
2. (Oratio) beszéd: Bűneinktől szabadíts meg, Uram!.....	9
1. (Graduale) beszéd: Az Úr szavának ereje.....	10
2. (Graduale) beszéd: Áldjuk tehát az Urat!.....	11
1. (Offertorium) beszéd: A világmindenség alázkodása.....	11
2. (Offertorium) beszéd: Kicsoda az „összes” Istent félőt hívó?.....	12
1. (Communio) beszéd: A vízzel telt korsók.....	12
2. (Communio) beszéd: A borra vált ital.....	13
1. (Postcommunio) beszéd: Égi Kenyered gyarapítsa erényeinket.....	13
B/ rész – b/ csoportja: az Evangéliumra írt beszédek.....	14
a) alcsoport: A csodák.....	14
1. beszéd: Isten világának csodakertjében.....	15
2. beszéd: A csodák birodalmában.....	15
3. beszéd: Mi az igazi csoda?.....	16
4. beszéd: Lehetséges-e a csoda?.....	17
5. beszéd: Kinek hatalmában áll a csoda?.....	18
6. beszéd: Vonz-e, vagy taszít-e a csoda?.....	19
7. beszéd: Az Istentől irányított ember.....	19
8. beszéd: Az átváltozások.....	20
9. beszéd: Az Úr „átváltozásai”.....	20
1. beszéd: A kánai menyegző népe.....	21
2. beszéd: A meghívottak együttese.....	21
3. beszéd: A felfigyelő Édesanya.....	21
4. beszéd: Az erősen csengő fiúi szó.....	21
5. beszéd: „Tegyétek, amit mond” (Jn 2,5).....	21
6. beszéd: Szeretet áradása – csodát teremthet.....	22
7. beszéd: A vizes korsók és a boros pohár.....	22
8. beszéd: Az Isten áldotta ital íze.....	22
9. beszéd: Mikor kínálja az Úr az illatozó nedűt?.....	22
10. beszéd: Az ige, a csoda és a hit.....	22
b) alcsoport: Házasság kérdéséről érintő beszédek.....	23
1. beszéd: A felnőttek életterője.....	23
2. beszéd: Az élet nagy áldozat.....	24
3. beszéd: Életáldozat – életöröm.....	25
4. beszéd: A szeretet örök áramlása.....	26
I. beszédlánc címe: A házasság Isten terve.....	27
1. beszéd: Ádám és Éva.....	27
2. beszéd: Crescite et multiplicare.....	27
3. beszéd: „Magnum sacramentum”.....	27
II. beszédlánc címe: Az Isten tervezte házasság feltételei.....	27
1. beszéd: Az egész életre szóló szeretet.....	27
2. beszéd: Az örök egybetartozandóság csodavárása.....	27

3. beszéd: Isten célját vállaló készség	28
III. beszédlánc címe: Isten kötötte szent kötelék	28
1. beszéd: Isten indítja	28
2. beszéd: Ember figyelve követi	28
3. beszéd: Isten és ember együttesen szolgálja	28
IV. beszédlánc címe: Isten szerinti életszentség	28
1. beszéd: Parentes vitae	28
2. beszéd: Eleventes vitam supernaturalem	28
3. beszéd: Aeterna contripetalis gravitatio	29
1. beszéd: Isten terve a jövő szolgálata	29
2. beszéd: Szaporodjatok és töltsétek be a földet	29
3. beszéd: Szentségi kötelék – derűs lakoma	29
4. beszéd: A helyes életöröm	29
5. beszéd: A Mester csodatettei	29
c) alcsoport:	29
1. beszéd: Élre helyezettek kötelessége	29
2. beszéd: Alárendeltek és élen járók	30
d) alcsoport: Hogyan villan fel Jézus isteni küldetése és személyiségének valósága?	31
1. beszéd: Mindig szeretetből	31
2. beszéd: „Még nem jött el az én óráim”	31
3. beszéd: A Mester kivételes erejének felvillanása	32
4. beszéd: Kicsoda a „názáreti Vendég?”	32
5. beszéd: Jézus első csodája	33
e) alcsoport: A tételek alapját a körülményekből merítő beszédek	34
1. beszéd: A gondosan szerető Szív	34
2. beszéd: A terített asztal és a kicsorduló ital	34
3. beszéd: Az italok Italának „részegítő” ereje	35
4. beszéd: „Vigyétek a násznagynak” (Jn 2,8) – „Igyatok ebből!” (Mt 26,28)	35
5. beszéd: Isten népének életöröme	36
6. beszéd: A naponta megismétlődő „csoda”	36
Valóság – csoda	37
1. beszéd: Az öröm kicsorduló erő	37
2. beszéd: Szűkkeblűek sóvárgása	37
3. beszéd: A föld öröme	37
4. beszéd: Anya és Fia	37
5. beszéd: Csak itt valóság-e az „ízlelés csodája”?	37
6. beszéd: A borok Bora!	37
7. beszéd: A csodák teológiája	38
f) alcsoport: Analógikus és misztikus beszédek	38
1. beszéd: Az Úr választottjának, a Szeplőtelennek meglátása	38
2. beszéd: A víz borrá, a bor Krisztus Vérévé	38
3. beszéd: A részegítő bor és a szüzeket termelő szent kehely	39
I. beszédlánc címe: Víz és bor	39
II. beszédlánc címe: Weltflucht?	39
1. beszéd: Miért küldettünk a földre?	39
2. beszéd: Mivé süllyedhettünk?	39
3. beszéd: Mivé nemesedhettünk?	39
B/ rész – c/ csoportja: a Szentlecke szövegére írt beszédek	40
a) alcsoport: Az adományok és karizmák értelmezése	41
1. beszéd: Isten ajándékainak különfélesége	41
2. beszéd: Adomány és karizma	42
b) alcsoport: Isten adta karizmák egyenkénti boncolgatása	42
1. beszéd: A tanítás adománya	43
2. beszéd: Az adakozás módszereiről	43
3. beszéd: Az irgalmasság derűs lelke	44

4. beszéd: Az igazi szeretet	45
5. beszéd: A testvéri szeretet jegyei	45
6. beszéd: Az Isten dalosainak derűs menetelése.....	46
c) alcsoport: Az emberek egymáshoz való viszonyulása.....	47
2. beszéd: Az Úr szolgálóinak egybefonódása	48
3. beszéd: A kölcsönös szeretet összefogó ereje.....	48
d) alcsoport: Az ember szerette élmények csendes hatásáról.....	49
1. beszéd: A lélek kriptája	49
2. beszéd: A lélek szentélyei	49
3. beszéd: Kik a szentélygyarapítók és kriptakaputárók?.....	50
Függelék: Közlünk szinte útmutató jellegű beszédláncot.....	50
1. beszéd: Hogyan halmozódnak élményeink?	50
2. beszéd: De meddig halottak a „lélek szentélyében”?	51
3. beszéd: És mikor ébrednek?	51
4. beszéd: Hogyan robban életté az élmény?.....	51
5. beszéd: De irányítható-e dinamikájuk?	51
6. beszéd: Az életszentélyt rendező ember	52
7. beszéd: A segítő Isten.....	52
8. beszéd: Az igazi „gazdag ember”	52
A beszéd címe: Az égi kincsek.....	52

Előszó

A Vízkereszt utáni **II. vasárnap** – az Advent „Gaudate” és a nagyböjt „Laetare” vasárnapjának megfelelően – örömet hirdet, és így méltán mondható ez is **örömök vasárnapjának**. – Az egész ünnepi liturgia azt a gondolatot csendíti meg, hogy az ember életében a boldogságot és a derűt kell megtalálni. Legyen az ember boldog, mert az élet kincseiben mindenki részesedett (Szentlecke), érezze közel magához a segítő Mestert (Evangélium), vegye tudomásul, hogy az isteni ige csendül a lélek kapuján (Graduale), örömmel töltekezzék a lélek, mert a csengő ige lélekgyógyszer számunkra (Graduale), végül diadalt énekeljen, himnuszt zengjen a lélek, mert felcsendül lelkünkben, hogy mennyei kincset adott az Isten (Offertorium), és így mélyen hálálkodóan hódolhat az ember (Introitus). – Ezek a gondolatok végül is rendszeres egészben azt hirdetik, hogy bőséges adakozó az Isten, és boldog birtokos lehet az ember. – Természetes, hogy ennek a hirdetése kettős kötelességet követel. Az első: élj az Isten adta kincsekkel, és a másik: teremts hálásan Istent dicsérő lelket önmagadban. – Mi lesz a kettős lélekmunka eredménye? Derűs és diadalmas élet, amelyet átleng a boldogság igazi lelke. Valójában azt a lélektartalmat akarja közölni: Isten gyermekei vagytok, és így az élet derűs népei legyetek! Természetes, hogy mindennek belső tartalma az Istennel való teljes egybefonódás. – **A/ alatt** kevés beszédet fogunk itt találni, de a tételek egymásutánja a diadalmas optimizmust hirdesse és óvakodjék a „Weltflucht” gondolatának kongatásától. – **B/ alatt** az „írott liturgia” szövegei jönnek. **B/ – a/ alatt** a „kis liturgia” szövegeiről annyit mondhatunk, hogy örömmel gyulladhat a lelkünk, mert velünk a szerető és gyámolító Istenünk. – Amikor **B/ – b/ alatt** a vasárnapi evangéliumi szövegre akarunk építeni, akkor a következőket kellene megfontolnunk. Vízkereszt után a II. vasárnap Jézus első csodájáról, a víznek borrrá változtatásáról szól. Ez a kánai menyegző csodája. Ennek elmondása az Evangélium tartalma. Úgy is fel lehet fogni ezt az ünnepet, hogy itt a Mester fellépésének alfájával találkozunk. Tételként kínálkozik tehát a felnövekvő ember nyilvános szereplése megindításának kérdése. Majd küldetésének leleplezése és teljesítésének megkezdése. – Majd szólni lehetne a házasságról, amelynek alkalma adta az első csoda tényét. Ugyanitt közölhető néhány beszédlánc-vázlat is, amely a katolikus házasság néhány lényeges jegyét magyarázza. – Továbbá tételül kínálkozik a kánai esemény körülményeinek fejtegetése. Nem szabad azt hinni, hogy mellékesnek látszó esemény nem volna alkalmas eredeti beszédkészítésre. Sokszor igazolódik ez a tétel: a kicsiből építendő fel a nagy gondolat. – Jelentős tételként állhat azután elénk a Mester különleges küldetésének és személyének kérdése. Mintegy fényvillanás az első csoda... Kicsoda az, aki Úr a természet törvényei felett?... Idecsatolható azután a csoda teológiájának és teleológiájának sok-sok kérdése; ezek egyik részét részletebben, a másikat rövid jelzésben közöljük. –Igen szép alkalom kínálkoznék itt néhány misztikusan átépített gondolat közlésére is, amely a menyegzős asztal italának, az örök menyegzős asztal égi italának, szent borának értékét értékelné. – Végül maradhat egy-két gondolat az öröm isteni értékéről... De ezeket csak rövid pontozásban közöljük, mert ez a tétel sokszor előfordul az Evangéliumok és Szentleckék sorozatában (hetvened, hatvanad, ötvened vasárnap stb...). – **B/ – c/ alatt** a mai Szentlecke az Isten adományairól szól. Lényeges gondolat: Isten adományai léletté változtatandók! Aki erről szeretne beszélni, fontolja meg a következőket: prófétaság, áldozatos szolgálat, tanító erő, buzdító és adakozó lélek, irgalmas szív mindig a szeretet alapján cselekedjék. Beszédtételeinket ezekből választhatjuk. Részletes utasításokat a Szentleckéből merített beszédek elején adunk.

* * *

A/ rész: az ünnep tárgyi jellegét érintő beszédek

A beszédvázlatok első csoportjának tárgya az Isten rendelkezései és az ember feladat-vállalása. – Ezek a beszédek alapvető jellegűeknek írtak. Jó az egyházi év első részében ráhangolni a hívőket, hogy életük Isten adta hivatás, és hivatásuk a felnőtt életkorban szolgálatszerűen teljesítendő. – Jézus az Úr Elhivatottja, és hivatásának bevezetése a kánai csoda. – Ezekre a tényekre építendő fel és szélesítendő ki az ember elhivatottsága és szolgálatteljesítésének kérdése. – Lássuk most ezeket egyenként.

1. beszéd: Az Isten örök szolgálatosai (Dogmatikus beszéd: Az ember hivatása)

Bev.: Newton szerint a világnak egyik legfontosabb törvénye a gravitáció. – De kérdés, vajon a világ urának, az embernek, az Isten fiának van-e valamilyes egyetemes élettörvénye? „Szóltam tehát nyelvemmel: Add tudtomra, Uram, mikor érek véget, s mennyi az én napjaimnak a száma; hadd tudjam, mennyim van még hátra?” (Zsolt. 38,5). A felelet a mai Evangéliumból vehető: hivatik Jézus és minden tanítványa. – Mi ez a hivatás? Ez a mai szentbeszéd tárgya.

1. Hivatás – az Isten tervezte földi élet szolgálata.

„Legyen azért ez a nap emléknep nálatok: üljétek meg ünnepl az Úrnak, nemzedékről-nemzedékre, örök szertartásként” (2Móz. 12,14). – Kerete: a házasság szentségi élete. Tartalma: az életteremtés szolgálata. „Hatalmas lesz a földön ivadéka, az igazak nemzedéke áldott leszen” (Zsolt. 111,2).

a) Otthonnak. „Be szép a tiszta nemzedék dicsőségében, mert halhatatlan az emlékezete, mivel ismeretes Isten és ember előtt” (Bölcs. 4,1).

b) Nemzeteknek. „Menjetek tehát, tegyetek tanítványommá minden népet” (Mt 28,19).

c) Isten szolgálatának. „Keressétek (először) inkább az ő országát (és annak igazságát) és ezeket (mind) megkapjátok” (Lk 12,31).

– Módjá: az áldozatos, egymást támogató szeretet. Eszköze: a lemondások vállalása. Mindez a földi élet szolgálatában pereg alá.

2. De Isten kiválasztottjainak élethivatása – a lelkek szolgálata.

Ezek a papi szolgálat áldozatosai. Az ő munkájuk? Szintén szolgálat. Úgy, mint a Mesteré, Aki nem jött kiszolgáltatni, hanem szolgálni: „Az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem, hogy ő szolgáljon...” (Mt 20,28).

a) A szolgálat területe: „Az én országom nem e világból való” (Jn 18,36) – tehát lelki. Ezek szolgálata csodákat tesz a lelki élet vonalán. Az Úr Egyetlenje, az Úr Egyszülöttje a vizet borrá változtatta. Ez a kezdet. Majd beteget gyógyít... halottakat támaszt... De nem hagyja el szolgálait, hanem égbemenelete előtt azt mondja nekik: „... ha valami halálos mérget isznak, nem árt meg nekik, betegekre teszik a kezüket és azok meggyógyulnak” (Mk 16,18).

b) A csodatevés kegyét ígéri. Teszik-e ezt a hivatottak? Nézzétek a gyóntatószékeket! Nézzétek az iskola katedráit!... Mi történik ott? „A vakok látnak, sánták járnak, leprások megtisztulnak, süketek hallanak, halottak föltámadnak, a szegények pedig hallgatják az evangélium hirdetését” (Lk 7,22). Persze, persze – lelki vonalon. – Íme a lélekszolgálat áldozatosai!

Bef.: Ha valaha eszetekbe jut a gravitáció, kapcsolódjatok azonnal szolgálati irányvonalakra. Innét azután könnyű a kánai menyegző szempontjából gondolnotok arra, hogy ez a szolgálat lehet az egyetemes hívás sodró lendületével a földi élet szentélyének a szolgálata. De lehet lélek-csodák teremtésével való égi szolgálat. – Szolgálatra hivatnak, de ez a szolgálat nem elfogyatkozás, hanem Isten teremtő szavai nyomán uralkodás. „Alkossunk embert a mi képünkre s hasonlatosságunkra s uralkodjék...” (1Móz. 1,26).

2. beszéd: Az ember isteni hivatása

(Erkölcsei beszéd: Az ember célja)

Bev.: Esto vir!... Ecce mulier fortis! Olyan jelszavak, amelyek szerint kell elindítani és igazítani életünket! Azt is mondhatnók, hogy így lehetne rövidre fogni az ember hivatását – **emberi elgondolásban**. – De kérdezhetnők azt is: vajon hogyan áll ez az **isteni terv** szerint?... Az Írás felel mondván: „Nem a szolgaság lelkét kaptátok ugyanis, hogy ismét félelemben éljétek, hanem a fogadott fiúság Lelkét kaptátok, melyben azt kiáltjuk: „Abba, Atya!” maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk” (Róm. 8,15-16). Ezek alapján kérdezhetnők: hogyan alakuljon és hogyan bontakozzék tehát az ember?

1. Légy ember – a természet törvénye értelmében.

Ez az első hivatásunk. Természetünk testi, otthonunk első állomása földi, tehát életünk legyen **természetes**.

a) Földön élve, földön tevékenykedve, otthon építve, lelket fejlesztve. Még az Ősírás is ezt mondja: „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7). „Az ember úgy születik nyomorúságra, mint a madár repülésre” (Jób 5,7).

b) De a földi élet azt is követeli, hogy egymás iránti szeretetben tevékenykedjünk. Az Írás szava: „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat” (Mk 12,31). Majd továbbá, az ember készséges legyen: „Isten embere tökéletes és minden jócselekedetre kész legyen” (2Tim. 3,17). „A szeretet nem tesz rosszat a felebarátnak. A törvény tökéletes teljesítése tehát a szeretet” (Róm. 13,10). „Amint engem szeret az Atya, úgy szeretlek én is titeket. Maradjatok meg szeretetemben” (Jn 15,9).

c) Az is leszögezhető, hogy ilyen természetes élet mellett isteni szeretetben gyarapodsz. Ennek első csendítése ószövetségi előhang: „Minden szavam igazság, nincs abban hamis és csúrt-csavart” (Péld. 8,8). „Isten szeretete tisztos bölcsesség” (Sir. 1,14). Ennek részletesebb erősítése újszövetségi: „Ha parancsaimat megtartjátok, megmaradtok szeretetemben, amint én is megtartottam Atyám parancsait és szeretetében maradok” (Jn 15,10). „Tartsatok ki Isten szeretetében és várjátok Urunk Jézus Krisztus örök életet adó irgalmasságát” (Júdás 1,21). – De ez csak az élet alapvetése. Igazi értéke így állapítható meg:

2. Légy isteni ember – a természetfeletti kegyelem kincseivel! Ez a parancs a megváltó Krisztus szeretet-kiadásának paroxizmusa.

„Földi” – legalább látszat szerint – az ember, és **égi, isteni** az igazi értéke! – Hát lehet „isteni” a „föld zarándoka”?

a) Krisztus erre hív. Már az ószövetségi előhang is csendít ilyen lehetőséget: „Mi is az ember, hogy nagyra tartod, és érdemesnek látod vele törődni?” (Jób 7,17). „Mi az ember, hogy figyelemre méltatod, és mi az emberfia, hogy meglátogatod? Kevéssé tetted őt kisebbé az angyaloknál, dicsőséggel és tisztelettel koronáztad meg” (Zsolt. 8,5-6). – Majd a Megváltó ajkán csendül az éltető ige: „Bizony, bizony mondom neked: ha valaki újra nem születik, nem látja meg Isten országát” (Jn 3,3). Ezt értelmezi azután az apostol mondván: „Korábbi életetekkel ellentétben vessétek le tehát a régi embert, akit a megtévesztő kívánság romlásba dönt. Újuljatok meg gondolkodástok szellemében s öltözzétek magatokra az új embert, aki Isten hasonlóságára tiszta igazságban és szentségben alkotott teremtmény” (Ef. 4,22-24). – Ezért ismétli ezt szt. Péter is mondván: „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4).

b) Ámde amire a Mester hív, arra kegyelmével segít. – Itt is van ószövetségi előhang: „Éhínséggel sanyargatott téged és eledelül mannat adott néked, melyet nem ismertél sem te, sem atyáid, hogy megmutassa néked, hogy nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden igéből, mely az Isten szájából jő” (5Móz. 8,3). „Bizonyosságot állított Jákobnak, törvényt adott Izraelnek, és megparancsolta atyáinknak, tanítsák meg reá fiaikat” (Zsolt. 77,5). – Itt is cseng az újszövetségi kegyelemtan. Az az isteni tanítás, amely Krisztus kegyelméből alakítja át természetfelettivé a természetes embert. Ennek lényege ez: az isteni természet részese lésszen az ember – a földön és örök birtokosa marad – az örök életben (Lásd: 2Pét. 1,4).

Bef.: Ilyen hivatás birtokában – legyen ez az összefoglalás – tényleg boldog lehet az ember. Így nem „darabja” a földnek, sőt még azt sem mondhatnók, hogy „öntudatos teremtménye a földnek”, hanem azt hirdetjük, hogy „fia az Istennek” és „örököse az isteni életnek”. – Csak egy mondattal zárható az ige: légy boldog ember, hogy ilyenné alakított az Isten!

*

– Végül idevonnánk egyetlen beszédlánc-címtervezetet – megpecsételvén Krisztus kilétét.

Fő gondolat: Krisztus – történelmi személy

(Dogmatikus beszédsor)

1. beszéd: **Írják – az Evangéliumok**
2. beszéd: **Tanítja – szt.Pál**
3. beszéd: **Emlegetik – a történetírók**
4. beszéd: **Igazolják – a mártírok**

*

B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia”-hoz írt beszédek

1. (Introitus) beszéd: Imád Tégedet, Uram, a föld (Erkölcsei beszéd: a föld és Isten)

„Az egész föld imádjon és dicsérjen téged, zengjen nevednek dicséretet” (Zsolt. 65,4).

Bev.: Az anyagi „mindenség” tudattalan gyönyörűség. A nagy világ is Isten vetülete és így minden szépség és jószág hordozója. – Kérdés lehet, hogyan fordul az Isten felé?

1. Imádj a Teremtőt!

De szó nélkül beszél a föld? Igen!

a) A maga Isten adta szépségét tárja az ég Ura felé. A teremtett világra is alkalmazható: „Mivel az örök világosság kisugárzása és Isten fölségének szeplőtelen tükre és jószágának képmása (Bölcs. 7,26).

b) Tökéletesedő bontakozásban emelkedve az égiek felé. „Az Isten tettei tökéletesek, útjai mind helyesek, hűséges az Isten” (5Móz. 32,4). „Áldjátok az Urat, az Úrnak művei mindnyájan, dicsérjétek és felette magasztaljátok őt mindörökké” (Dán. 3,57).

2. És örvendezve dalol a Teremtő előtt.

Vajon csak szó ez a dal? Nem! Nem!

a) De igen gyakran beszélünk átvitt értelemben – a világ nagy „orgonájáról”... Szférák zenéjéről... „Memnón szobrok daláról”!... A világ nagy és dübörgő mozgása, törvényeinek egybecsengése, fejlődő üteme – mély orgonabúgás... Így: Istent dicsérő, örvendező, egekbe törő, hódoló ének...

b) És igen gyakran figyelünk fel hegyek, erdők, reggelek, napsugarak és madarak zengő dalára. – Kik? Poetikus és nem kufár lelkek. Ezek hallják azt a szent éneket. –És hová tör mindez? A minden rezgést felfogó égi Atya lelkéhez. „Áldjátok az Urat, vizek mind az ég felett, Dicsérjétek és felette magasztaljátok őt mindörökké... Áldjátok az Urat, nap és hold, dicsérjétek és felette magasztaljátok őt mindörökké... Áldjátok az Urat, minden záporosó és harmat, dicsérjétek és felette magasztaljátok mindörökké... Áldjátok az Urat, harmat és dér, dicsérjétek és felette magasztaljátok őt mindörökké... Áldjátok az Urat, villámok és fellegek, dicsérjétek és felette magasztaljátok őt mindörökké... áldjátok az Urat, az ég madarai mindnyájan, dicsérjétek és felette magasztaljátok őt mindörökké...” (Dán. 3,60,62,64,68,73,80).

Bef.: Amit vett a nagy világ, azt daloló lélekkel adja vissza egek Urának.

2. (Introitus) beszéd: Zsoltárt zeng az ember (Erkölcsei beszéd: Zsoltárt mond az ember)

Bev.: A föld az emberiség egyetemét is jelentheti és jelenti. Vajon hogyan fordul a szellemi életet élő „földi zarándok” az ég felé?

1. Látja és lélekben érzi a Teremtő fenségét és erejét.

Látó szemét, halló fülét égi Atyánk alkotta. „A halló fület, a látó szemet, mind a kettőt az Úr alkotta” (Péld. 20,12).

a) Belelát – a nagy világba fizikai szemmel. Látja – a nagyságát. És keresi – az alkotó Erőt.

b) Belelát – önmagába. Lélekszemmel. Látja – nagyszerűségét. „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából és arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7). – És keresi az égi Atyát!

c) Belelát – az Isten létének tényébe. Természetes erővel és kegyelmi kiteljesüléssel. Látja – a mindenek Urát... „Ízleljétek meg és lássátok, mily édes az Úr, boldog az az ember, ki öbenne remél!” (Zsolt. 33,9). És keresi – örök Atyját. „Hiszem, hogy meglátom az Úr javait az élők földén, (Zsolt. 26,13). „Értsd meg hát Isten jószágát és szigorúságát: szigorúságát a vétkesek iránt, irántad pedig Isten jószágát, föltéve ha megmaradsz a jóban, különben téged is lenyesnek” (Róm. 11,22).

2. Ezért himnusszal fejezi ki hálás szeretetét.

„Téged, Isten a Sionon, dicséret illet, fogadalmi áldozatot mutassanak be neked Jeruzsálemben” (Zsolt. 64,2). Imádás és hódolat ilyen módon robban ki az ember lelkéből.

a) A himnusz – a túltöltött lélek csordulása. „Áradjon ajkamról a dicséret, mert megtanítasz rendeleteidre” (Zsolt. 118,171). „Miután elmondták a hálaadó zsoltárt, kimentek az Olajfák hegyére...” (Mk 14,26).

b) A csordulás pedig – Isten imádása. „Dicsérjétek őt harsonaszóval, dicsérjétek őt lanttal és kobozzal. Dicsérjétek őt dobbal és körtáncsal, dicsérjétek őt húrokkal és fuvolával, dicsérjétek őt zengő

cintányérral. Minden lélek dicsérje az Urat! Alleluja!” (Zsolt. 150,3-6). „Ismerjétek el az Úrnak, nevének dicsőségét. Hozzatok áldozatot s jöjjetek színe elé, boruljatok szent ékességben az Úr elé” (1Krón. 16,29). „Jertek, imádjuk leborulva őt, esedezzünk az Úr, a mi alkotónk előtt” (Zsolt. 94,6).

Bef.: Így jut a lélek belső ujjongása az Úr elé, ahol imádássá leszen a föld emberének diadaléneke.

*

1. (Oratio) beszéd: Mit kérjek most a mindenek Urától?

(Erkölcsei beszéd: Dona nobis pacem)

Bev.: Mindig az igényeknek megfelelőt kéri az ember? – Mai szenvedéseink után mi legyen áhítatos imánk?

1. Teremtő béke az Úr élete.

Az Isten a mindenség teremtője; de a teremtés Isten belső életéből fakadó rend, egybecsengés valószínűsége.

a) A földieknek Alkotója. A békés lét nem jelent mozdulatlanyságot, hanem tervszerű egybecsengülést. A nagy világ csillagvilága és a parányok lét- és élettörvényei is ezt mutatják.

b) Égieknek Teremtője. De ég angyalainak és az égbe vágyó embernek is Ő az Alkotója. „Kezdetben teremté az Isten a mennyet és a földet” (1Móz. 1,1). Bennük – a szellem adománya folytán a személyes belátás és akarás szüli a lélektevékenységnek csodáit. Ez már épp a szabadság folytán (!) szembeszállhat a Végtelennel, de győzelmet nem arathat a gonosz akarat. – Itt már rendellenesség és békétlenség harcol.

2. A boldog békének légy ajándékozója.

És mi az életünk? Van ebben sok küzdelem és harc... De csendesedjék el – a gyűlölködő bánatolom.

a) Legyen békénk – a lélekben. Ennek feltétele: a tiszta élet. „Aki így szolgál Krisztusnak, az kedves Isten előtt, s rokonszenves az embereknek. Ezért törekedjünk arra, ami a békességet s egymás épülését szolgálja” (Róm. 14,18-19). „A Lélek gyümölcsei viszont: szeretet, öröm, békesség, türelem, kedvesség, jóság, hűség, szelídség, (szerénység), önmegtartóztatás, (tisztaság). Ezek ellen nincs törvény” (Gal. 5,22-23).

b) És legyen békénk – emberközösségben. „Kegyelemmel és békességgel töltsön el titeket Istennek és Urunknak, (Krisztus) Jézusnak ismerete” (2Pét. 1,2). – Ennek feltétele: az egyetemes szeretet. Isten és ember szeretet. Ekkor cseng elő igazságként az angyalok kara: „Dicsőség a magasságban Istennek, és békesség a földön a jóakarátú embereknek” (Lk 2,14). – Végül miért várható ez? Mert: „Benne élünk, mozgunk és vagyunk” (Ap.Csel. 17,28). – „Más juhaim is vannak, amelyek nem ebből az akolból valók. Azokat is ide kell vezetnem. Hallgatni fognak szavamra: egy akol lesz és egy pásztor” (Jn 10,16).

Bef.: Ma és mindenkor ezt kérjük az Úrtól: mit vigyen el? Mars pogány isten lelkét!

2. (Oratio) beszéd: Bűneinktől szabadíts meg, Uram!

(Erkölcsei beszéd: Mit ér el a tiszta ember?)

Bev.: Az imádságunk, a felajánló fohászunk: bocsánatot kérő. Miért ez az áldozat? Hogy tiszta lelkünk emelkedjék Hozzád. „Moss engem tisztára vétkeimtől, tisztíts meg engem bűnömtől... Hints meg engem izsóppal, hogy tiszta legyek, moss meg engem, hogy a hónál fehérebb legyek” (Zsolt. 50,4 és 9). – És mit ér el az ilyen lélek?

1. Ezüst csengésű hangját hallja az ég Ura.

Még a lélek dalának eszköze is a húrok pengése. Itt a lélek eszköze a húr. „Dicsérjétek őt húrokkal és fuvolával...” (Zsolt. 150,4). – De magában a léleknek csengésében még nagyobb érték vagy. Mert maga az „ezüst hárfává” nemesedés tárgyi kincs, de különös zengő hangjának eget érése különös életérték. Miért?

a) Az éter hullámain át elhatol az ég Urához. „Hangos szómmal az Úrhoz kiáltok, s ő szent hegyéről meghallgat engem” (Zsolt. 3,5). Lélek szól itt – imát dalolva – és így a lélek szentélyét éri az Isten keresők dala.

b) A lélekrezgés átvétel, belső törvénye alapján reá rezonál az Isten „lélekhúrozata”. „Áldott az Úr,

mert csodásan megmutatta irgalmát nekem a megerősített városban!” (Zsolt. 30,22). – Rezonancia a lelkek kapcsolata. Emberlélek hangján rezonál az Isten Lelke is. Az alázattal keresztelkedő Mester „tetszavára” felel az Ég mondván: „Akkor a mennyből ez a szózat hangzott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik” (Mt 3,17).

2. Szeretet pengette dalát áldással kíséri az égi Atya.

De az „ezüsthárfa” akkor cseng és bong, ha pengő újjal érinti a művész. Emberlélek ezüsthárfáját a szeretettel telített lélek pendíti, és így igaz ez a megállapítás:

a) A szeretet pengette húrok dala a Szeretethez száll. A szeretet – az ember, és a Szeretet – az Isten. A szeretet imáját viszik az ég angyalai „Jákob létrán” az Úr elé, ahol meghallgattatást talál az ember.

b) Az égi Szeretet pedig áldással és viszonszeretettel rezonál. Mi ez? Valóban tett és valóság, mert Isten nem érzem. És miben jelentkezik az isteni tett? Áldás – a földön. „... ha hozzám kiált, meghallgatom, mert én irgalmas vagyok” (2Móz. 22,27). „Tudjátok meg, hogy az Úr meghallgatja könyörgéseket, ha hűen kitarotok az Úr színe előtt böjtnben és imádságban” (Judit 4,12). Kegyelem – az ég felé való úton. „Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott” (Ef. 4,7). Ezért mondja az Írás: „Fölment a magasba, magával vitte a foglyokat, s osztott az embereknek ajándékot” (Ef. 4,8).

Bef.: Ez a bocsánatot vevő ember életdala. Istenhez jutó, Istent bőséges adományozásra indító.

*

1. (Graduale) beszéd: Az Úr szavának ereje (Dogmatikus beszéd: Az isteni Szív)

„Elküldte szavát és meggyógyította őket, és kimentette őket a sírveremből. Áldjátok tehát az Urat irgalmasságáért, az emberek fiaival művelt csodáiért” (Zsolt. 106,20-21).

Bev.: Az Úr megjelenése és hatalmának jelzése az ember értelmi felfogó felismeréséhez idomul. Isteni szóról beszél a Zsoltáros és annak csodás kihatásáról énekel szent éneket: „Mert igaz az Úr igéje, és minden tette hűséggel van tele” (Zsolt. 32,4). – Mi tehát az isteni szó ereje?

1. Gyógyulást hoz a föld emberének.

Az Isten igéje olyan erő, hogy kiemelten dicsőíti a kísértéssel szemben álló Mester mondván: „Írva van: Nem csak kenyérral él az ember, hanem minden igével, amely Isten ajkáról való” (Mt 4,4).

a) Észlelhető – a fizikai gyógyulás. Ez – egészségserzés... „Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj. Csak szólj, és szolgálom meggyógyul... A századoshoz pedig így szólt Jézus: „Menj, legyen úgy, amint hitted.” A szolga még abban az órában meggyógyult” (Mt 8,8 és 13).

b) Észlelhető kegy – a lelki gyógyulás. Ez – a bűnbocsánat. „Fiam, bocsánatot nyertek bűneid” (Mk 2,5). Ez végül is újjászületés. – „Bizony, bizony, mondom neked, ha valaki újra nem születik, nem látja meg Isten országát” (Jn 3,3). „Nem veszendő magból születettek ugyanis újjá, hanem Isten élő és maradandó igéje által” (1Pét. 1,23).

2. Örök életet hoz – a föld zarándokának.

Maga a lélek, az alanyi Isten képe magában hordozza a múlandóság feletti lehetőséget. De az Isten valóban adja az embernek ezt a fenséges égi kegyet.

a) Megváltói kegyelemmel: „Hiszen tudjátok, hogy nem múlandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19). „Benne van vére által szerzett megváltásunk” (Ef. 1,7).

b) Újjászületési ajándékul. „Áldott legyen az Isten, Urunk Jézus Krisztus Atyja, aki Krisztusban minden mennyei, lelki áldással megáldott minket” (Ef. 1,3). „Áldott legyen az Isten, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyja, aki nagy irgalmasságával, Jézus Krisztus halottaiból való föltámadása által, élő reménységre szült újjá minket” (1Pét. 1,3). „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4).

Bef.: Harsog az égi szó!... Hallgassa a föld embere! De járjon is a szó irányítása mellett. Hova jut? Egek harsonáznak és egek hazavárnak!

2. (Graduale) beszéd: Áldjuk tehát az Urat!

(Erkölcsei beszéd: Az Istent áldó ember)

Bev.: Az Úr szavának gyógyító és újjáalakító szent szava hála hangolja az ember lelkét! Vettük a gyógyulás kegyét, vettük az örök életre hívó kegyelmét... Mit tegyen erre az ember?

1. Áldó imát zengjen az ajkunk.

Mert ennek a gyógyító hatásnak gyakorlati és bennem is észlelhető hatásai vannak. Mit tesz ugyanis valóban velünk az Isten?

a) Kegyelmes – hibáinkkal szemben. „Áldjátok tehát az Urat irgalmasságáért, az emberek fiaival művelt csodáiért” (Zsolt. 106,21). – Nem járultunk színe elé – a keresztségben? Nem térdeltünk többször szent Keresztje elé – bűnbánatban?

b) És csodákkal áldó – egész életünkben. Hol jelentkezik ez? A teremtés és a fenntartás csodás erejében. „Isten az embert földből teremtette, s a maga képére alkotta, és úgy rendelte, hogy ismét azzá változzék. Felruházta őt a magáéhoz hasonló erővel” (Sir. 17,1-2). – A megváltás égi csodás kegyelmében. „Megváltást küldött népének, örökre elrendelte szövetségét. Szent és félelmetes az ő neve” (Zsolt. 110,9). „Kegyelme jóvoltából azonban ingyen történik megigazulásuk Jézus Krisztus megváltása által” (Róm. 3,24). – Az egyéni megszentelés csodás átalakulásában. Ilyen tettekre és kegyelmekre – áldó lélekkel rezonál az ember élete!

2. Áldozatos életet mutasson be lelkünk.

Áldó, hálálkodó és imádó szó legtöbbször a lélek mélyéről előrobbanó felszakadás, de végül is csak hang és hullámverés. De ha valóságos imádság is, akkor is átfutó és pillanatnyi égbeszállás. – Az élet az igazi Istent áldó lélekmegnyilatkozás.

a) Lehet ez – áldozat. „Áldozatok igaz áldozatokat, s az Úrba vessétek bizalmatokat” (Zsolt. 4,6). „Mutassanak be neki hálaáldozatot, és hirdessék ujjongva tetteit” (Zsolt. 106,22).

b) De mindenekfelett legyen életáldozat. „A töredelmes lélek áldozat az Istennek, a töredelmes, alázatos szívet, Isten, nem veded meg!” (Zsolt. 50,19). „Békeáldozat, ha valaki ügyel a parancsokra, és távortartja magát minden gonoszástól” (Sir. 35,2). „Őt (Istent) teljes szívből, (teljes lélekből), teljes elméből és minden erőből szeretni, a felebarátot pedig úgy szeretni, mint önmagunkat, többet ér égő és más áldozatnál” (Mk 12,33).

Bef.: Szavunk léssen – Istent dicsérő, és életünk legyen – Isten képét alakító.

*

1. (Offertorium) beszéd: A világmindenség alázkodása

(Erkölcsei beszéd: A nagyvilág és az Isten)

„Ujjongj az Istennek, egész világ, mondjatok nevének éneket, dicsőségét dicsérve zengjétek... Ti mind, kik féltitek az Istent, jertek, halljátok, elbeszélem, mily nagy dolgokat cselekedett velem” (Zsolt. 65,1-2 és 16).

Bev.: Éjszakák csendje és némasága azt a balga hitet ébreszti az emberben, hogy alszik a természet. A tudós azonban tudja, hogy mozog, él, dolgozik és növekszik az élő az éjszaka csendjében.

1. Isten képét csillantja minden porcikájában és mozdulatában.

A létezés valóban kincshordás. A létezés milyensége – a kincsek szépségét tároló gyönyörűség.

a) Így a nagytermészet – saját szépségét tárja Isten felé. „Tiéd a nappal és tiéd az éjszaka, te hoztad létre a hajnalt és a napot” (Zsolt. 73,16).

b) De hódolatos alázattal, mert Tőle vette minden gyönyörűségét. „Majd mondá: Hajtson a föld füvet, mely zöldül és magot hoz, és gyümölcsöző fát, mely gyümölcsöt hoz faja szerint, belsejében maggal a földön” (1Móz. 1,11). „Mondá továbbá az Isten: Legyenek világítók az ég boltozatán, s válasszák el a nappalt az éjszakától, jelezzék az időket, a napokat és az esztendőket, világoskodjanak az ég boltozatján s világítsanak a földre” (1Móz. 1,14-15). – A hold a naptól veszi a fényét. A Nagyvilág az Istentől kapja szépségét. Nem látod a sok szín, hang, akkord, alak gyönyörűségét?... A fény és a sötétség harmonikus egymásutánját?... Az élet egybefonódó egymás szolgálatát?...

2. Isten dicsőségét hirdeti minden pillanatban.

És a dicséret és hódolat állandó, sohasem szünetelő, és valóban elmondható:

a) A „nagytermészet” Isten néma dalosa. „Dicsérje őt az ég és a föld, a tenger és minden, ami bennük nyüzsög” (Zsolt. 68,35). – Reájuk is áll az emberről mondott ige: „Valamennyit, ki nevemet segítségül hívja, kit dicsőségemre teremtettem, alkottam és készítettem” (Iz. 43,7).

b) Istent tömjénező a hegyek páragomolyagja. Nézd és figyeld a nyári viharok után az egek felé törő párát. Úgy fogod látni lomha emelkedését, mintha a hegyek turibulumoznának az egek Urát. Szinte azt érzed: Istennek hódolnak a hegyek. „Mert elhatározta az Isten, hogy alacsonnyá teszi a magas hegyeket mind, és az örök bérceket, és betölti a föld színéig a völgyeket” (Bár. 5,7).

Bef.: És mindez micsoda? Alázkodó meghajlás és tudattalan hódolat – a mindenség Ura előtt.

2. (Offertorium) beszéd: Kicsoda az „összes” Istent félőt hívó?

(Dogmatikus beszéd: Az összes Istent félő Ura!)

Bev.: Emberek egyetemében nagyon nagy tábort alkot az Istent félők tömege. De majdnem kicsúszott az ajkamon: végül is minden ember erre hangolódik – kevés a megátalkodott! – előbb vagy utóbb!... Mintha erre is vonatkoznék a Zsoltáros szava: „Ti mind, kik félitek az Istent, jertek, halljátok, elbeszélem, mily nagy dolgokat cselekedett velem!” (Zsolt. 65,16). Mindenkinek szólok, mikor lekemnek adott égi kegyelmet emlegetek. – De ki szólhat így hozzánk?

1. Az Isten Egyszülöttje.

„Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk” (Zsid. 1,1-2).

a) Neki adta az égi Atya – a föld és ég uralmát. „Én kaptam minden hatalmat mennyben és földön” (Mt 28,18).

b) Rábízta földi nyája hazavezetésének feladatát. „Lába alá vetettél mindeneket: minden juhot és minden barmot, és hozzá a mezei vadat” (Zsolt. 8,8/). „Én vagyok a jó pásztor: ismerem enyéimet, és enyéim ismernek engem, mint ahogy az Atya ismer engem és én ismerem az Atyát. Életemet adom a juhokért. Más juhaim is vannak, amelyek nem ebből az akolból valók. Azokat is ide kell vezetnem. Hallgatni fognak szavamra: egy akol lesz és egy pásztor” (Jn 10,14-16).

2. Az emberiség Megváltója.

a) Igéje – égi csengésű. „Kezdetben volt az ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige” (Jn 1,1). „Ég és föld elmúlik, de az én igéim el nem múlnak” (Mk 13,31).

b) Megváltó halála – égi értékű. „Ezért, amint a bűn egy ember által lépett a világba, s a bűn miatt a halál, és így a halál minden emberre áttért. Mert mindnyájan bűnbeestek...” (Róm. 5,12). „Vagy nem tudjátok, hogy mindnyájan, akik megkeresztelkedtünk Jézus Krisztusra, halálára keresztelkedtünk meg?” (Róm. 6,3). „Halál, hol a te győzelmed? Halál, hol a te fullánkod?” (1Kor. 15,55).

c) Szeretetének áramlása –Istenfélelemre ragadó. „Az Úr félelme a bölcsesség kezdete. Igen okos mindenki, aki úgy cselekszik, dicsérete megmarad mindvégig” (Zsolt. 110,10). „Az Úr félelme tisztesség és dicsőség, vígság és örömoszorú” (Sir. 1,11). „...tartsuk távol magunktól a test és lélek minden szennyét s tegyük teljessé megszentelésünket Isten félelmében” (2Kor. 7,1).

Bef.: Kik tehát az Istent félők? Akik hallgatják a követeket és élnek a Megváltónak feljűk szóló szavát!

*

1. (Communio) beszéd: A vízzel telt korsók

(Liturgikus beszéd: A víz jellege és jelképe)

„Jézus megparancsolta nekik: „Töltsétek meg a korsókat vízzel”. Színig töltötték. Akkor azt mondta nekik: „Most merítsetek, és vigyétek a násznagynak.” Vittek neki... „Minden ember először a jó bort adja, és csak miután megittasodtak, akkor az alábbvalót. Te mindeddig megtartottad a jó bort.” Ezzel kezdte Jézus csodatetteit a galileai Kánában. Kinyilatkozta dicsőségét, tanítványai pedig hittek benne” (Jn 2,7-9 és 10-11).

Bev.: A víznek eredetét így gondolja el az ember: vagy a hegyek és a föld mélyéről, vagy az ég magasságából. – Mit értékesít ebből Isten Egyházának szertartása?

1. A test tisztulását szolgálja a zsidó házak korsóinak vize.

A víz az élőlények éltetője. „Olyan, mint a folyóvíz mellé ültetett fa, mely gyümölcsét idejében meghozza” (Zsolt. 1,3). De egyúttal a szeretet, a lélektisztulás szent eszköze.

a) A vendégfogadásnál – a tisztaság a szolgálatának jele. A zsidók házában lévő vedrek – a vendégfogadás szeretetének kimutatására szolgáltak. „Állt ott hat nagy kőkorsó, a zsidóknál szokásos tisztálkodásra. Mindegyik két vagy hárommérős volt” (Jn 2,6). A Mester is hivatkozik arra a szeretetre, amely a mosáskegyeletének forrása. „...Házadba jöttem, de lábamra vizet nem adtál...” (Lk 7,44).

b) Az asztal terítékének nélkülözhetetlen eszköze. Különösen keleten, ahol a hőség valósággal igényli. Valóságos életre is áll, de a lélek szomjúhozására is igaz. „Ti szomjazók, jöjjetek a vizekhez mindnyájan, s akiknek nincsen pénzetek, siessetek, vegyetek és egyetek; jöjjetek, vegyetek pénz nélkül és mindenellenérték nélkül bort és tejet” (Iz. 55,1).

2. De a lélek Istenhez emelését segíti a Mester, az Úr szolgájának szentelt vize.

Mesterünk maga is használja és égi szavaival a lélekszentelés eszközévé nemesíti. „Örömmel méríték majd vizet a Szabadító forrásaiból” (Iz. 12,3). A keresztvíz az Istenhez emelkedés szent permetezése. Figyelmeztet – a tisztulásra. „Ha tehát én, az Úr és Mester, megmosom lábatokat, nektek is mosnotok kell egymás lábát” (Jn 13,14). Figyelmeztet az Egek Urára.” „...Hints meg engem izsóppal, hogy tiszta legyek, moss meg engem, hogy a hónál fehérebb legyek” (Zsolt. 50,9). – Így a víz a test és lélek tisztulásának szent erőforrása.

Bef.: A föld fakasztja vagy az ég csordítja, de minden ember használja és értékesíti.

2. (Communio) beszéd: A borra vált ital

(Erkölcsei beszéd: Ember műve – Isten műve)

Bev.: Az italok itala a csorduló, kristályosan csillanó vízzel telt serleg, de a test erejét fokozzák és a derűs hangulatot előmozdítják a szőlőgerezd csordulásai, az aranyárga bor. Vizet változtatott borra a Mester. – Mit tud tenni az ember és mit az Isten?

1. Emberi erőnk – Isten törvénye szerint gerezdből erjeszti a bort.

A természet törvényei szerint növekedik a szőlő és borra forr az édes must. Ez maga is Isten rendelkező törvénye, mert a talajból alakul ki az édes nedű.

a) De az ember csak ezt az isteni törvényt tudja szolgálni. Földet „reguláz”, vesszőt ültet, kapál, trágyáz, metsz, kötöz... és végül szüretel. A szőlőtöke mustot csordít. De ebben a folyamatban – minden az Isten...!

b) Így a szőlőgerezdből tudja hordóit borral telíteni az ember. Itt is az Istenadta természettörvény dolgozik. – A forrás – tisztulás, és a szőlő cukrának kialakulása – erős szeszt juttat a nemes italba. Nemes ital ez! Még az Írás is mondja: „A józansággal ivott bor megelégedett élet az embernek; ha mértékkel iszod, józan maradsz” (Sir. 31,32). És a Mester Szent Vérének tárgyi anyagává változtatja: „...vacsora után (fogta) a kelyhet és így szólt: „Ez a kehely az újszövetség az én véremlében. Ezt tegyétek, valahányszor isztok belőle, az én emlékezetemre” (1Kor. 11,25).

2. Isten végtelen hatalma borra változtatja a kristálytiszta vizet.

Első pillanatra különösnek látszik ez a tétel.

a) De emberi értelmünk ennek tapasztalati adatait látja. Földből nő ki a fű, az illatos virág, a magasba törő pálma, a búzagalász, a muskotály és rizlingtöke... Mi történik itt? Olyan csodálatos átalakulás, amelynek csodavoltát csak azért nem érezzük, mert mindennapi jelentkezését **természetesnek** találjuk. – Pedig mi ez? Isten csodálatos teremtő ereje.

b) Isteni erő folytán azután borra változik a kövedrek tartalma. Vízzel telítették és bort merítették belőle. „A násznagy megízlelte a borra vált vizet. Nem tudta honnan való, csak a szolgák tudták, akik a vizet merítették” (Jn 2,9). – Mi történt? Amit a természet hosszú idők alatt termelt, azt az „idők Ura” idő nélkül valósítja.

Bef.: Végül is mire figyelmeztet mindez? Arra a szent valóságra, hogy – és ezt átvitt értelemben kell érteni – a kevésbé értékes földi embert istenivé nemesíti az ég Ura.

*

1. (Postcommunio) beszéd: Égi Kenyered gyarapítsa erényeinket

(Erkölcsei beszéd: Égi utunkon)

Bev.: Szent Kenyérrel véve táplálékot: emberéletünk megerősödik. „Kenyeret adott enni nekik... Atyám adja az igazi mennyei kenyeret” (Jn 6,31 és 32). – Mit ad ez nekünk a valóságban?

1. Erényeinket erősíti és sziromba bontja.

Mivel kell gazdagodnia az Isten földi kertjében viruló „embervirágnak”? „Olyan az ember élete, mint a fűé, virítása olyan, mint a mező virágáé” (Zsolt. 102,15).

a) Erős fejlődéssel kell kibontakoznia. De mi a lélekvirág bontakozása? A földiekkel szemben istenivé kell alakulnia. „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4).

b. És színpompás életszirmokkal kell önmagát ékesítenie. „Kiterjesztem én az ágaimat, mint a terebintus, ágaim pompásak és szépségesek. Jó illatot fakasztok én, mint a szöllőtő, és virágomból pompás, dús gyümölcs terem” (Sir. 24,22-23). – És ez mi a „nagy valóságban”? Olyan Isten és ember szeretetben való élet, amely erényvirágokkal ékesíti önmagát.

2. Hogy pompázó legyen lelkünk, az örök kapuk kopogatója.

Az élet fenséges törvénye az állandó sodródás. A fizikai élet térbeli és fejlődésbeli fejlődést, mozgást mutat. – És az ember?

a) Van benne testi és lelki fejlődés.

b) Van azonban mindenekfeletti, az egek felé való sodródás. „Bizony, bizony mondom nektek: nem Mózes az, ki adott kenyeret az égből, hanem Atyám adja az igazi mennyei kenyeret. Az az Isten kenyere, amely leszállt a mennyből és életet ad a világnak” – mondák: „Uram, add nekünk mindig ezt a kenyeret!” (Jn 6,32-34). – Mindez honnét? Istentől! „Én vagyok a mennyből alászállott (élő) kenyér” (Jn 6,41). S mindez miért? Isten dicsőségéért és emberboldogságáért. „Itt a mennyből alászállott kenyér, ez nem olyan, mint a (manna), melyet atyáitok ettek és mégis meghaltak. Aki ezt a kenyeret eszi, örökké él” (Jn 6,58). – Mindez honnan? Az Úr égi Kenyerének és Itálának vételéből. „Aki e kenyérből eszik, örökké él. A kenyér, melyet adni fogok, az én testem a világéletéért” (Jn 6,51).

Bef.: Az igazi átváltozás –az ember életét is virágzóvá változtatja.

*

B/ rész – b/ csoportja: az Evangéliumra írt beszédek

A mai Evangélium így szól: „Harmadnapra menyegző volt a galileai Kánában. Jézus anyja is résztvett. Jézus is hivatalos volt tanítványaival a menyegzőre. Mikor fogytán volt a bor, Jézus anyja megjegyezte: „Nincs már boruk.” Jézus hozzá fordult: „Asszony, a mi gondunk ez? Még nem jött el az én óráim.” Anyja akkor figyelmeztette a szolgálakat: „Tegyétek, amit mond.” Állt ott hat nagy kőkorsó, a zsidóknál szokásos tisztálkodásra. Mindegyik két vagy három mérős volt. Jézus megparancsolta nekik: „Töltsétek meg a korsókat vízzel”. Színig töltötték. Akkor azt mondta nekik: „Most merítsetek, és vigyétek a násznagynak.” Vittek neki. A násznagy megízlelte a borra vált vizet. Nem tudta, honnan való, csak a szolgálak tudták, akik a vizet merítették. A násznagy hívatta a vőlegényt és szemére vetette: „Minden ember először a jó bort adja, és csak miután megittasodtak, akkor az alábbvalót. Te mindedig megtartottad a jó bort.” Ezzel kezdte Jézus csodatetteit a galileai Kánában. Kinyilatkoztatta dicsőségét, tanítványai pedig hittek benne” (Jn 2,1-11).

Tárgyi tartalma a Mester első csodatette, és éppen ezért legközvetlenebb beszéd-tételként a csodavilág és a **csodatettek** kínálóznak első alcsoportban. A kánai csodával kapcsolatos dogmatikai és liturgiai tételekben részletesebben feltüntetjük a kérdést. –A második alcsoportba azokat a beszédvázlatokat osztjuk be, amelyek a házasság kérdését érintik. Nem szabad félni, hogy ez a kérdés csak vékony szálon függ össze az evangéliumi szöveggel, okos magyarázattal kiszélesíthető erre a tételre is az isteni ige. – A következő alcsoportban az emberek tágabb körben egymáshoz való **viszonyát** érintjük. – A negyedik alcsoport már olyan dogmatikai kérdést villanthat meg, hogy miképpen **jelentkezik** a Messias **küldetése** és hogyan bontakozik ki személyiségének **teljes képe**. – Az ötödiknek osztott beszédek az Evangélium rajzolta **körülményekből** vonjanak le értékes tanulságokat. – Végül a hatodik alcsoport a **misztika** területére vigye át a kérdést és ilyen meglátásokból szóljon oktató céllal a finomultabb lelkek együtteséhez. – Lássuk most egyenként: különálló és olykor láncot adó beszéd/vázlatokban.

a) alcsoport: A csodák

1. beszéd: Isten világának csodakertjében

(Erkölcsi beszéd: Isten teremtményei)

Bev.: Hol kell életet élnie az embernek? – Ezzel a kérdéssel indulok. A felelet ez: föld a mindenki számára készített otthon és itt kell betöltenie hivatását, hogy célba fusson Isten tervének értelmében. De kérdeznünk kell:

1. Paradicsom-e a Teremtő Isten kertje?

Ez a teremtett ember életkertje. Tehát Isten terve: a boldog otthon. „Ültette pedig az Úr Isten kezdetől fogva a Gyönyörűség paradicsomát: ebbe helyezé az embert, akit alkotott” (1Móz. 2,8). – De az emberélet – a kezdet kezdetén – vereséget mutat. Az első bűn kiűzetést hoz. „Kiküldé tehát őt az Úr Isten a Gyönyörűség paradicsomából, hogy művelje a földet, amelyből vétetett” (1Móz. 3,23). Így az élet küzdőtér és az erőfeszítések sora. „Mikor aztán kiűzte Ádámot, a Gyönyörűség paradicsoma elé kerubokat és villogó lángpallókat állította, hogy őrizze az élet fájához vezető utat” (1Móz. 3,24). – Az Isten tervezte életterület és boldogság visszaszerzése – emberi feladat lesz.

2. Választottak Kánaánja – Isten ígérete.

Már az „új földi otthon” Isten kegyes ígéréteiből szerezhető. „...megsokasítom jeleimet s csodáimat Egyiptom földén” (2Móz. 7,3). Ezt ígéri az Úr. – De kérdezhetem: vajon milyen életterületet tár elénk ez az otthon? Káleb követsége mutatja – a nagy szőlőfürttel... Ez is öröm és boldogság helye. Itt kell dolgoznom. De ez a föld – ígért földje. Olyan ígért, amely az Üdvözítő megjelenését ígéri – ezen a földön.

3. De emberélet teljes boldogsága még ezen a területen sem szerezhető meg.

Az igazi otthon: Isten országa – Krisztus szerzeménye. Ez azután – Krisztus szerint – a „mennyei ország” és az emberi élet boldogságának csodaháza. Ő szerezte – és mi élvezzük. „Boldogok a lélekben szegények: övék a mennyek országa” (Mt 5,3). Lukács hasonlóan írja: „Boldogok vagytok ti szegények! Tiétek az Isten országa” (Lk 6,20).

4. Földi Egyházunk – Krisztus ajándéka.

Péter pedig Egyházunk feje. Hajója életünknek révbe kísérője.

Bev.: Hol a hazánk? A boldogság honában. Itt indul és Krisztus Egyházán át – az örök élet révében nyer végleges kikötőt.

2. beszéd: A csodák birodalmában

(Erkölcsi beszéd: Csodák sora az élet!)

Bev.: Kérdéssel kezdhethetném a mai szentbeszédet mondván: mik a nagy természet és az emberi élet alakulásának egyes látható állomásai? Olyan eseménysorozat, amelynek valóságát nem érti az ember. Csodák birodalmának varázskastélya a nagy és kis természet, ahol változás változást követ és új életformákat teremt. Hullámló forgás, ahol születés, temetés és újabb forgó változat adja az együtttest... Ámde kérdezve kérdezhetjük: mi itt a mozgató erő?

1. Röviden azt lehetne felelni: a természet törvényei szerint pereg az élet.

De ez elhamarkodott és köznapi felelet volna. Még akkor is, ha az emberi tapasztalat azt mutatja, hogy a magból fa, a búzából kalász, a kalászból kenyér lesz... Ez ugyanis csak az **alakulás sorrendjét** mutatja, de nem tárja elénk az **indító Erő mibenlétét**. A természet törvényi valóban uralkodnak, de kérdeznünk kell: vajon ezzel a leszögezéssel megoldottuk-e az alakulás, a fejlődés és létezés problémáját?

a) A mélyre hatoló lélek megállapítja, hogy a mindenség teremtője az Isten. Mégpedig mindené, ami van. –Jól mondja Izaiás: „Emeljétek fel szemeteket a magasba, és nézzétek: Ki teremtette ezeket? Ő az, aki megszámloltan kivezeti seregüket, és nevén szólítja valamennyiüket; nagy ereje, erőssége és hatalma miatt el nem marad egy sem” (Iz. 40,26). – Ezenkívül azt is megállapíthatjuk, hogy Ő teremti a törvényeket. Természetnek és embereknek egyaránt. Az élettelennek törvényét így szabja meg: „Hajtsd a föld füvet, mely zöldül és magot hoz, és gyümölcsöző fát, mely zöldül és magot hoz, és gyümölcsöző fát, mely gyümölcsöt hoz faja szerint belsejében maggal, a földön” (1Móz. 1,11). – Az ember pedig szabad választási joggal hallja a „Tízparancsolatot” és a Mester szeretettörvényét.

b) Majd azt leszűrhetjük, hogy az Isten uralkodik. Ez az uralom azt a fenntartó és rendező erőt jelenti, amely a munkája nyomán a próféta zengte szent dallamával így csendíthető meg: „Szent, szent, szent az Úr, a seregek Istene, dicsőségével tele van az egész föld!” (Iz. 6,3). Az uralom **tartalmát** pe-

dig így dicsőíti a Zsoltáros: „Az Úr kegyelmeit örökké éneklek, hűségedet szájjammal nemzedékről nemzedékre hirdetem” (Zsolt. 88,2). – Nagyon természetes, hogy az uralom azt is jelenti, hogy a hatalmas Isten mindent **célba futtat**. Azért mondja a Zsoltáros: „Boldog ember, aki el nem indul a gonoszok tanácsán, meg nem áll a bűnösöknek útján, és le nem ül a pestis székére, hanem az Úr törvényében leli kedvét... Mindenben, amihez fog, boldogul. Nem így járnak a gonoszok, nem így, hanem úgy, miként a por, melyet a föld színéről a szél elsodor... elvész az istentelenek ösvénye” (Zsolt. 1,1, 2, 3, 4 és 6/. – De arra is fel kell figyelni, hogy a Zsoltáros még arra is utal, hogy **egész életutunkon velünk az Úr**: „Tudjátok meg, hogy az Úr csodálatosan vezérli szentjét, meghallgat engem az Úr, ha hozzá kiáltok” (Zsolt. 4,4).

2. A lét és szellemi élet gyökérzete az Isten, de az élet-változásokat pergeti az örök Élet.

Az egész igazság ez: Benne élünk, és minden életrezdülés Tőle ered, a Teremtőhöz megyünk, hisz Tőle jöttünk. – De ez nem a szó teljes értelmében vett csoda. Nem pedig azért, mert ez az alakulás az isteni élettörvény egyetemesen érvényes sodródása. Az azonban megállapítható, hogy az **egész lét, alakulás és fennmaradás** Isten erejére támaszkodó **csodajelenség**. – Olyan, amely gyökérzetet és alapot keres. És olyan, amelynél **megoldás** ezen a módon közelíthető meg:

a) A lét minden mozzanata Isten ereje. „Ki az egetek bölcsen alkotta, mert irgalma örökkévaló. Ki megerősítette a földet a vizeken, mert irgalma örökkévaló. Ki nagy világítókat alkotott, mert irgalma örökkévaló. A napot, hogy uralkodjék a nappalon, mert irgalma örökkévaló. A holdat és a csillagokat, hogy uralkodjanak az éjszakán, mert irgalma örökkévaló” (Zsolt. 135,5-9). Ezt a teremtő munkát az Örök Hatalmas, az Isten végezte, mert csak benne van a végtelen Erő, az örök Szellem.

b) Ámde Isten csodás munkájának hódolatos a leszen az ember. Ezért mondja a Zsoltáros: „Uram, teljes szívemből dicsérlek, hirdetem minden csodatettedet. Örvezdem és ujjongok benned, zsoltárral dicsőítem, óh, Fölséges nevedet!” (Zsolt. 9,2-3). – De amit a Zsoltáros hódolattal ünnepel, annak valóságát keresi az emberi **értelem** is. Hisz még a Mester tanítása feletti örömmel lett is **jelet** kér, hogy hinni tudjon... A látott esemény felhívja a figyelmét, de hite csak igazi csodajel észlelésével nyer támasztékot. „Mester, jelet szeretnénk tőled látni” (Mt 12,38). „Ott farizeusok és szadduceusok jöttek hozzá, hogy próbára tegyék. Kérték, hogy égi jelet mutasson nekik” (Mt 16,1). Ha azután **csodajel** kíséri az isteni szót, akkor erős hittel hiszi az isteni Erő jelentkezését. Ezért mondja maga a Mester is Lázár feltámasztásakor: „Jézus égre emelte tekintetét és így imádkozott: „Atyám, hálát adok neked, hogy meghallgattál. Én ugyan tudom, hogy mindenkor meghallgatsz, csak a körülálló népért mondom, hogy higgyék: Te küldöttél engem” (Jn 11,41-42). – És a mai Evangélium eredője is egy azok közül, amelyek az isteni Mester tanításának égi erejét adják. **Ilyen jelnyomán** behódol az égi tanítás előtt az ember, mert érzi, hogy valóban szól az Isten. Ha pedig olyan változást hoz az isteni Szeretet, amely az ember belső életét alakítja át és az ő földies gondolkodását nemesíti istenivé, akkor olyan új életet teremt az égi Atya, amely a földiek felé és az örök tájak felé lendíti az embert. És jól jegyezzük meg: ez az Isten életet emelő és változását nemesítő legnagyobb ajándéka. Erről az életet lendítő csodatetről zengi a dicsőséges dalt a királyi Zsoltáros mondván: „Ha leheletted reájuk bocsátod, ismét életre kelnek, és megújítod a föld színét” (Zsolt. 130,30). A nagy világét és az emberét.

Be!: A titkos erők dübörgéséről szoltunk és hangja mellett Istenhez jutottunk... Hol járunk tehát? Földön?... Igen! És ez a föld vajon titokmentesen áll előttünk? A valóság az, hogy ez isteni csodák birodalma szintén – Isten országában. Mivel pedig az ember, a csodák birodalmának lakója még nagyobb csoda, azért áhítatosan járjon itt az ember... Ha pedig arra is rádöbben, hogy az Isten fia az örök élet várományosa, akkor boldogan élje életét a föld zarándoka!

3. beszéd: Mi az igazi csoda?

(Dogmatikus beszéd: A csoda lényege)

Bev.: A nem ismert jelenség csoda-e? Nem! A csoda lényeges jegye: természetfeletti célzatú jelenség. Lényege: Isten erejének jelentkezése Isten kinyilatkoztatásának igazsága mellett. – Mik tehát az igazi csodák? Isten rendkívüli tettei. Isten valóban tesz, és az ember valóban észlel. „Sok csodát műveltél, Uram, én Istenem, és terveidben nincs hozzád hasonló senki sem! Hirdetném és elmondanám, de több, hogyszem felsorolhatnám” (Zsolt. 39,6). – Lényegük így fogalmazható:

1. Isten teszi.

Bárhon nyitod ki az Írás könyvét, majdnem mindenütt olvasod Isten csodatetteit. Az első ember életétől kezdve mindig jelentkezik az Isten és emberi alakban: Ábrahám esetében (1Móz. 18,2); az égő

csipkebokor alakjában (Mózes elhivatásának esetében: 2Móz.3,3-4); világító felhő alakjában (frigysátor); majd a próféták (Illés, Elizeus, Izaiás, Ezekiel) stb. történetében... mindig csodákkal jelentkezik az Isten. És ezek nem törvényszerű események, hanem törvények feletti történések.

2. Második jegyük pedig így állapítható meg: ember észleli. Ennek fontosságát pedig Maga a Mester is hangoztatja, amikor így szól:

„Ha nem cselekszem Atyám tetteit, ne higgyetek nekem. De ha azokat cselekszem, és nekem nem akartok hinni, higgyetek a tetteknek, hogy végre lássátok és elismerjétek: az Atya énbennem van és én az Atyában” (Jn 10,37-38).

– Ezért van az azután, hogy az apostolok a látottak alapján elmondhatják: „Mi hisszük és tudjuk, hogy te vagy Isten Szentje” (Jn 6,69). Mintha ezt mondaná ez az Írás: isteni volt cselekedeted, és mi hittünk bennük és Tebenned!

3. Isten hatalmának jelei.

Mindenre áll: „Műveid csodálatosan nagyok, Uram, Mindenható Isten!” (Jel. 15,3). – De mindez nem csoda! A csoda több!

a) Látható és természetes erők feletti isteni tett. Ilyen: a jerikói vakgyógyítása (Lk 18,41-43). A poklosok megtisztítása (Mt 8,3). A naimi ifjúfeltámasztása (Lk 7,14-15)...

b) Megfigyelhető és természetes erők határán túli jelenségek. Részletezhető a születésétől fogva vak gyógyításának leírása, amelyből kiemelhető ez az igen érdekes szöveg: „Mióta a világ fönnáll, sohasem lehetett hallani, hogy valaki visszaadta volna a vakon született látását. Ha ő nem volna Istentől való, nem tehetett volna semmit” (Jn 9,32-33).

c) Felsőbbrendű életet szolgáló és hitet erősítő tények (nem mutatvány. Lásd: Jézus csodáit!) Azért mondja is a Mester, amidőn a maga belső erejét akarja igazolni: „Tudjátok meg tehát, hogy az Emberfiának van hatalma a földön a bűnök megbocsátására.” Ezzel a bénához fordult: „Kelj föl, fogd az ágyadat és menj haza!” Az fölkelt és hazament” (Mt 9,6-7). – De Heródes előtt nem tesz csodát, mert ez a gonosz csak a látványosságban akar gyönyörködni: „Jézusláltára Heródes igen megörült. Már régóta szerette volna őt látni, mert sokat hallott róla, és azt remélte, hogy valami csodát tesz szemeláltára. Hosszasan faggatta, de ő feleletre sem méltatta” (Lk 23,8-9).

Bef.: Mi tehát a csoda lényege? Isteni hatalomnak nyilvános jelentkezése, hogy az isteni szó valóságát és erejét igazolja.

4. beszéd: Lehetséges-e a csoda?

(Dogmatikus beszéd: A csoda lehetősége)

Bev.: A természeti törvények állandóságát olyan következetesen látja az ember, hogy szinte zavaró gondolatnak tűnik fel előtte ezek felfüggesztése... A törvény mindig érvényesülő erő – mondja a tapasztalatra építkező ember. De azt is mondják egyesek: Isten nem változtatja és személyesen nem befolyásolja a világot. – Hogyan kell eszerint az ítéleteket értelmezni és helyes tartalommal telíteni?

1. Istené a mindenség uralma.

Ez az első megfontolás. Ennek az uralomnak a minősége a kérdések kérdése.

a) Ez teljes. Ezért mondja a Mester: „Én kaptam minden hatalmat mennyben és földön” (Mt 28,18).

b) Nem korlátolja a teremtés. Ő a hatalmas, Tőle függ minden és így minden erő feletti Úr. „Ki adott nekem előbb, hogy vissza kellene neki adnom? Ami az ég alatt van, az mind az enyém!” (Jób 41,2). Erre céloz az apostol mondván: „Miert alkottál engem ilyennek? Vagy nem a fazekastól függ, hogy ugyanabból az anyagból egyik edényt díszesnek, a másikat közönségesnek készíti?” (Róm. 9,21). Az uralom gyökérzete: a Végtelen Maga, és az egészteremtés, fenntartás és gondviselés a személyes Isten szeretetéből vezetendő le. A lényeg ez: teljes függésünk alapja a személyes Isten.

2. A nagy természeté – a hódolat.

Ez a második megfontolás. A „nagytermészet” az Isten minden teremtménye, az ember a „kistermészet”.

a) Nagyobb a Teremtő mindennél, nagyobb az Úr, és minden lény hódol előtte. „Isten, én Istenem, virradatkor tehozzád ébredek. Reád szomjazik a lelkem, utánad oly nagyon sóvárog a testem” (Zsolt. 62,2). A Zsoltáros még így is jelzi ezt: „Ki az egeket bölcsen alkotta, mert irlalma örökkévaló. Ki megerősítette a földet a vizeken, mert irlalma örökkévaló. Ki nagy világítókat alkotott, mert irlalma örökkévaló. A napot, hogy uralkodjék a nappalon, mert irlalma örökkévaló. A holdat és a csillagokat,

hogy uralkodjanak az éjszakán, mert irgalma örökkévaló” (Zsolt. 135,5-9).

b) Kicsi a teremtmény. Az ember-teremtmény ugyan igen nagy: „Mi az ember, hogy figyelemre méltatod, és az emberfia, hogy meglátogatod? Kevéssé tetted őt kisebbé az angyaloknál, dicsőséggel és tisztelettel koronáztad meg” (Zsolt. 8,5-6). – De ő is Isten személyes szeretetének örvénylésében él. Erről is ír az Írás mondván: „Szent templomában van az Úr, áll az egekben az Úr trónusa. Szeme a szegényre tekint, szempillái vizsgálják az emberek fiait” (Zsolt. 1, 5).

3. Emberé az észlelés és hirdetés.

Az ember östermészete az, hogy tudja és várja az Isten hatalmának külső jegeit.

a) Megfigyelve észlel és egyenesen keres. „Mester, jelet szeretnénk tőled látni” (Mt 12,38). „Hadd lássuk, milyen csodát művelsz, hogy higgyünk neked?” (Jn 6,30).

b) Benne érvekre lel. Megfigyelése érvvé lesz benne, hogy a csodajel Istenbizonyító ténye. „Nagy tömeg követte, mert látták a betegeken művelt csodákat” (Jn 6,2). „Jézus még sok más csodát művelt tanítványai szemeláttára...” (Jn 20,30). – „Az apostolok által sok csodajel történt a nép között” (Ap.Csel. 5,12). „Istvánt kegyelem és erő töltötte el, és nagy csodajeleket művelt a nép között” (Ap.Csel. 6,8). – Mit jelent mindez? Azt a valóságos hitet, amely jelzi, hogy Istencsodával is mutathatja erejét.

Bef.: Úr az Isten, és így hatalma korlátlan. Nincs tehát a törvény a „Törvényhozó” felett és a teremtmény a Teremtő felett. – De mi indokolja a csodát? A személyes isteni Szeretet.

5. beszéd: Kinek hatalmában áll a csoda?

(Dogmatikus beszéd: Ki a csodatevő?)

Bev.: A természet törvényeinek szabályos működése a Teremtő teremtő tevékenységének valószínűsége. De a szerető Személy, az Isten földi személyekkel, az emberrel lélekkapcsolatban is áll és így a történelem folyamán is cselekszik a szeretet erejével. – De hogyan magyarázható mindez?

1. Isten hatalma mindent magába záró.

Ezért zengi a Zsoltáros: „Mert én tudom, hogy nagy az Úr, s a mi Istenünk minden istent felülmúl. Amit akar, az Úr mindent megtehet égen, földön, tengeren és minden mélységben” (Zsolt. 134,5-6.).

a) Természetes törvényeket Ő alkotta. „Ki az, hogy magasztalhatunk, mert csodát tett életben! Megállta ebben a próbát és feddhetetlen maradt, legyen a dicsérete örök! Mert vétetett volna, de nem vétett, gonoszt tehetett volna, de nem tett” (Sir. 31,9-10). „Áldott legyen az Úr, Izrael Istene, ki egyedül művel csodákat. Áldott legyen az ő felséges neve örökre. Teljék be felségével az egészvilág! Amen! Amen!” (Zsolt. 71,18-19).

b) Minden törvény az Ő hódolója. Hódol neki minden. „Magasztalnak téged, Uram, műveid mind, és áldanak téged szentjeid. Országod dicsőségét hirdetik, és hatalmadat beszélnek” (Zsolt. 144,10-11). De kérdezheti a gyarlóemberi ész: tehát bizonytalan és ingadozó a törvény? Felelet: minden határozott és Istenen épülő, de még a törvény sem Istent, a Teremtőt kötő. Itt a személyes Isten tevékenységéről van szó, amelynek misztériumáról így ír Izaiás: „Ösvény és út leszen ottan, és szent lesz ez az út, tisztátalan nem jár rajta; csak a tiétek lesz az út, és balgák nem bolyonganak rajta. Nem lesz ott oroslán, ragadozó állatnem jár rajta, és nem is lesz ott található; hanem a megszabadultak fognak rajtajárni” (Iz. 35,8-9).

2. Isten hatalma a törvényeknek is parancsoló.

Ha mindenek Ura, akkor a törvényeknek is parancsoló.

a) Az anyagi világnak. Tengereknek (Mt 8,26)... Betegeknek (Mt 8,3)... Vakoknak (Mk 10,51-52)... „A hívőket ezek a jelek fogják kísérni: Az én nevemben ördögöt űznek, új nyelveken beszélnek, kígyókat vesznek majd a kezükbe, és ha valami halálos mérget isznak, nem árt meg nekik, betegekre teszika kezüket és azok meggyógyulnak” (Mk 16,17-18)...

b) Embereknek. „Így mentesítsd magadat a kiontott ártatlan vértől, megcselekedve azt, amit az Úr parancsol” (5Móz. 21,9). ...„Kelj fel, menj Ninivébe, a nagy városba, és hirdesd benne, hogy gonoszsága felhatolt elém” /Jón. 1,2/... „Az Úr angyala azonban így szólt Habakuknak: Vidd el ezt az ebédet, mely a kezeden van, Babilonba Dánielnek, ki az oroslánok vermében van” (Dán. 14,33)... „Péter pedig magához térve fölkiáltott: „Most már igazán tudom, hogy az Úr elküldte angyalát és kimentett Heródes kezéből, meg mindabból, amire a zsidó nép számított!” (Ap.Csel. 12,11)... Ezek mind csodák, de egyet igazolók: Istennek engedelmességek az anyagi és a szellemi világ.

Bef.: Csak az Istené a hatalom. Ő gyakorolja vagy emberen át gyakoroltatja.

6. beszéd: Vonz-e, vagy taszít-e a csoda?

(Apologetikus beszéd: A „csoda” hatása)

Bev.: Társadalmi beszédekben igen gyakran halljuk: az Egyház tanította csodák hatóereje nem is biztosan bizonyító az emberek előtt. Néha így is mondják: a gyenge embereket a babonás félelem hatja át, a tudós lelkét pedig az élettörvények szilárdsága miatt elfordítja a tanító Egyháztól. – Kérdezzük és vizsgáljuk: mi az igazság?

1. A csodajel látása magával ragad.

„Erre valamennyien szinte magukon kívül dicsőíteni kezdték Istent, és félelemmel eltelve mondogatták: „Csodadolgokat láttunk ma!” (Lk 5,26).

a) Hívőket felfigyelteti. Nem szabad azt hinni, hogy ez a hit alapja. A hit alapja a kegyelem, de az emberi értelem megmaradó eseménye a csoda. Szól az Isten? – kérdi a hívő...

b) A hívők kegyeletes lelkét Isten felé irányítja. Kegyeletesnek kell lennie a léleknek, hogy a csoda láttára hódolatos legyen az értelem. Látunk, – tehát kegyelettel hódolunk. Ezért mondja a Mester: „Támadnak ugyanis hamiskrisztusok és hamis próféták, és nagy jeleket és csodákat művelnek, hogy tévedésbe ejtsék a választottakat is... Akkor majd föltűnik az Emberfiának jele az égen és jajgatásba tör ki a föld minden népe, mert meglátják az Emberfiát, amint eljön az ég felhőin nagy hatalommal és dicsőséggel” (Mt 24,24 és 30).

c) Hitetleneket megdöbbenő. Még a Kereszt tövében gyalázkodókat is megretenti a csodás esemény sora.

2. De a góg Isten jeleire is elszakad.

Az emberi értékek egyik legszebb égi ajándéka – az önértékelés és önbecsülés. – Kinek gondolt és akart teremteni engem az Isten? „Mi az ember, hogy figyelemre méltatod, és mi az emberfia, hogy meglátogatod? Kevésbé tetted őt kisebbé az angyaloknál, dicsőséggel és tisztelettel koronáztad meg, és kezded művei fölé állítottad” (Zsolt. 8,5-7). – De a göggé fejlődő önértékelés Istennel szemben való felemelkedés. A góg – az angyalok bűne. A góg – a mostani ember bűne. Kell, hogy a góg megszégyenüljön. „A seregek Ura határozott így, hogy megszégyenítsen minden büszke kérkedést, és megalázza a föld minden előkelőjét” (Iz. 23,9). Az igazság ez: A „kis én” nem akar hódolni az örök „ÉN”-nek. Szt. Pál pedig ezt írja és tőlünk is követeli: „... Lába alá vetett mindent”. E kijelentésből: „Minden alája van vetve”, természetesen kivétel az, aki mindent alávetett neki. „Mikor pedig majd minden alája lesz rendelve, maga a Fiú is aláveti magát annak, aki mindent alávetett neki. Akkor Isten lesz minden mindenben” (1Kor. 15,26-28).

a) Nem akar látni. „A gonosz és hűtlen nemzedék jelet kíván, de nem kap más jelet, mint Jónás prófétáét” (Mt 12,39). Az érzéki ember különösen nem. „Az érzéki ember nem fogja föl, ami Isten lelkéből ered. Oktalanságnak tűnik föl neki, s nem képes megérteni, hogy lelkileg kell azt elbírálni” (1Kor. 2,14).

b) Pedig szeretné, ha úgy lenne, ahogyan a „látszat” sugallja. –Mit tégy jóember? Imádkozzál, hogy a góg szelleme meg ne kísértsen. „Terjessz ki irgalmadat ismerőidre, igazságodat az igaz szívűekre” (Zsolt. 35,11). És így odahajló lesz a lelked. „Nem vonja meg javait azoktól, kik ártatlanságban járnak. Seregek Ura, boldog az az ember, ki tebenned bíz!” (Zsolt. 83,13).

Bef.: De add át magadat arra is készségesen, hogy a bűnös étellel szakítani tudjál!

7. beszéd: Az Istentől irányított ember

(Erkölcsi beszéd: Csakis Isten irányíthat!)

Bev.: Akármilyen módon gondolkodik, vagy erősködik is az ember, végül is reádöbben: egyetlen Úr vagy: az Isten. „Valóban, ki isten az Úron kívül? Ki isten a mi Istenünkön kívül? Ő az Isten, ki erővel övezett fel engem, és szeplőtelenné tette utamat. Lábamat gyorsá tette mint a szarvasét, és magaslatokra állított fel engem” (Zsolt. 17,32-34). – Létéhez eljuthat az ember. „Hiszen ami benne láthatatlan: örök ereje és isteni mivolta, a világ teremtése óta művei alapján értelemmel fölismerhető” (Róm. 1,20). És a gonoszoknak nincs menekvése. „Fölcserélték a halhatatlan Isten dicsőségét halandó emberek, sőt madarak, négy lábúak és csúszómászók képmásával. Ezért Isten szívük hajlama szerint kiszolgáltatta őket a tisztátalanságnak, hadd becstelenítsék meg saját testüket” (Róm. 1,23-24).

1. Természetes és természetfeletti hatásokkal.

Az Úr legelső indítása a teremtés, és így a természettel kapott életkincsek, majd a megváltás adta természetfeletti kegyelmek.

a) Teremtésünk – Isten képét adta. Testi életünk törvényei is Istenadományai. Lelkünk pedig kivételes kegyelem. „Meg is teremté az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette, férfúnak és asszonynak teremtette. Isten az embert a föld agyagából alkotta, arcára lehelte az életlehelést és élőlényé lett az ember” (1Móz. 1,27 és 2,7).

b) Megváltásunk pedig természetfeletti erővel gazdagít. „Kegyelme jóvoltából azonban ingyen történik megigazulásuk Jézus Krisztus megváltása által” (Róm. 3,24).

2. Személyes isteni csodás tevékenységgel.

Isten azonban közvetlen, személyes indítással is mellettem áll.

a) Krisztus az Egyház Feje, az Egyház pedig életem vezetője. „Inkább igazságban fogunk élni és szeretetben teljesen egybe fogunk nőni a fővel: Krisztussal. A különböző ízek segítségével és minden tag arányos együttműködésével. Így növekszik a test és építi föl önmagát a szeretetben” (Ef. 4,15-16).

b) Krisztus a kegyelmek ömlesztője. Hasonlatában Ő a szőlőtöke és én a vessző vagyok: „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők” (Jn 15,4). – Milyen az érintkezés? Vitális! Krisztus isteni természetet veszem és így Vele együttesen élek. „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4). „Vív meg a hit jó harcát! Szerezd meg az örök életet, hiszen erre kaptál hivatást, erre tetted le számos tanú előtt az igaz hitvallást” (1Tim. 6,12).

Bef.: Mi a döntő igazság? Isten életünk indítója, kísérője és hazajuttatója.

8. beszéd: Az átváltozások

(Erkölcsei beszéd: A lélek átalakulása)

Bev.: **Vizek borrá változásáról** szól az Írásnak szövege. Csodálkozás forrása lett ez az „átváltás”. Pedig mi történt? Csak annyi, hogy hirtelen alakulással lett borrá a víz, amit lassú fejlődéssel ki-termel a szőlőtöke is. – De van az emberi életben olyan átváltás is, amely ugyancsak Mesterünk számára történik, de az örök életre vonatkoztatható nagy életkincs. – Persze itt emberéletről lehet szó, olyanról, amely a végnélküliség vonalán mozog...

1. Felszáradhat a víz. – Szilárddá lehet a talaj.

A napsugár a dolgozó munkás. – Itt is a napsugár melege dolgozik. Televénnyé porhanyul a talaj. – Itt már dolgozik az ember.

a) Isten szántóföldje lesz a lélek. Magvető lesz az ember.

b) Teremhet búzát... Isten keze termeli a búzát.

c) Teremhet tüzes nedűt... Isten ereje érleli a szőlőt.

2. De izzóbb erejű italt termel a jobban gondozott földnek televénye.

a) A jó termés is érték.

b) De a jobb termés nagyobb kincs.

Ez is átváltás. De ezért a földi termés fokozásáért mondatott-e mindez? Itt a templom csendjében a lélek átalakulásáról kell szólni. Ha a föld jobb gondozása erősebb termést hoz, akkor a lélek odaadóbb gondozása értékesebb átváltásokat eredményez. – A gondos nevelés – jó embereket fejleszt. A bűnös megindítása bűnbánatra serkent. Jó példa! Isten ígéjének közlése! A bűn büntetése – sokat segít. A kegyelmi életet élő ember istenivé nemesedése: „Most azonban fölszabadultatok a bűn alól és Istennek szolgálói lettetek. Gyümölcsötök a megszentelődés, célotok az örök élet” (Róm. 6,22-23). – Ez a legteljesebb átváltás.

Bef.: „Kána menyegzős otthonában” **csak** tüzes bort kínált az áldott Mester. – Istenatyánk „menyegzős háza” számára fehér lelkű menyegzős népet adjon az isteni Mester! Így betelik az Atya háza „menyegzősökkel”.

9. beszéd: Az Úr „átváltásai”

(Dogmatikus beszéd: Átváltozások)

Bev.: Hatalmas az Úr és előtte meghajlik az élet minden törvénye. Tőle minden és így Nála a hatalom és a dicsőség. Egyszülöttje az isteni Bölcsesség, az Erő, a Hatalom, a Végtelen, az Isten. – Mik változtak hatalma nyomán az emberek szeme és hittel áldott tekintete előtt?

1. A víz borrá változott.

Ez Kána csodája. „Ezzel kezdte Jézus csodatetteit a galileai Kánában” (Jn 2,11).

2. Az öt árpakenyér ezrek eledelévé változott.

Ez a kenyérszaporítás csodája. „Van itt egy fiú öt árpakenyérrel és két hallal. De mi ez ennyinek?... Jézus akkor fogta a kenyeret, hálát adott és kiosztotta a letelepülteknek. Ugyanígy adott a hallakból is, amennyit csak akartak” (Jn 6,9 és 11).

3. Búzakenyér és csorduló bor – az Úr Szent Testévé és Vérévé változott.

Ez az Isten szerető leereszkedésének csodája. „Aztán kenyeret vett kezébe, hálát adott, megtörte és ezekkel a szavakkal adta nekik: „Ez az én testem, amelyet értetek adok. Ezt cselekedjétek emlékeztetre.” Ugyanígy vacsora után fogta a kelyhet és így szólt: „Ez a kehely az új szövetség az én véremben, amelyet értetek ontok” (Lk 22,19-20).

4. A Mester – Istenfiának színpompájába öltözködők.

Ez az Úr „színeváltozásának” csodája. „Hat nap múlva Jézus maga mellé vette Pétert, Jakabot és Jánost, és egyedül őket vitte föl egy magas hegyre. Ott színében elváltozott előttük” (Mk 9,2).

Bef.: És miért mindez? Azért, hogy valóság legyen az „ember színeváltozása”, a föld emberének „Isten fiává” való átnemesedése.

*

– A most következő beszédvázlatokat **egészen röviden** közlöm.

1. beszéd: A kánai menyegző népe

Bev.: A szeretettek együttese – öröm.

1. Örvendező együtttest élnek a családtagok.

„Ujjonghat az igaznak atyja; ki bölcslet nemzett, örömét lelheti benne” (Péld. 23,24).

2. Ünneppé emelik a családtagok.

Bef.: Angol karácsonyi szokás: terítetek az „ismeretlen Vendég”-nek is...

2. beszéd: A meghívottak együttese

Bev.: Kiket hívunk ünnepünkre? Kik hivatalosak?

1. Jézus anyja.**2. Jézus és lélekcsaládja.**

Bef.: Bár mi is mindig hívhatnók és vendégnek tudhatnók őket!

3. beszéd: A felfigyelő Édesanya

Bev.: Az Édesanya a gondosság lelke.

1. Gondjainak tárgya – a vendéglátó.**2. Lelkének szeretetével segítséget kínáló.**

Bef.: Szerető lélekkel nézzünk mi is vendéglátóinkra.

4. beszéd: Az erősen csengő fiúi szó

Bev.: Jézus hangja meglepő.

1. Keménynek hangzik a szava.**2. De szeretettel indul a tette.**

Bef.: De Jézus tette a hang „hangját” magyarázó.

5. beszéd: „Tegyétek, amit mond” (Jn 2,5)

Bev.: Vendéglátó ház népe nem is tudja, kicsoda a Vendége.

1. Én tudom, kicsoda a Vendégetek!...**2. Ezért szolgáljon Neki a ti kezetek!**

Bef.: Isten tette után értik: itt közel az Isten.

6. beszéd: Szeretet áradása – csodát teremthet

1. Várhatja – minden parancsteljesítő.

- a) Kérjetelek és adatik.
- b) Mert az alázatosé az Úr szeretete.

2. Láthatja – minden szerinte élő.

- a) Magában alakul át az élet.
- b) Másokban emelkedik a lélek.

7. beszéd: A vizes korsók és a boros pohár

Bev.: A vendéglátó asztal leírása...

1. Víz hoz a szolgák népe.

- a) Az Úr szavára.
- b) Az Úr terveire.

2. Bort ízlel a násznagyok eleje.

- a) Az Úr csodája után...
- b) A jószág kiáradása után...

Bef.: A vendéglátó ház boldogsága.

8. beszéd: Az Isten áldotta ital íze

Bev.: Az Isten áldása az ital üdítő ereje.

1. Isten kelyhe – erős italt kínál.

- a) Életet zsongítót.
- b) Életet próbálót.

2. Isten itala – lélekerőt fokoz.

- a) De jobbra lendít.
- b) Erőre hangol.

Bef.: Az örök élet kelyhe – Isten szeretetének csordulása.

9. beszéd: Mikor kínálja az Úr az illatozó nedűt?

Bev.: Milyen kelyhet kínál Krisztus?

1. A földiekkel telítettség idején?

- a) Multságok közben?
- b) Elteltségben?

2. A lelki igények ébredése idején?

- a) Felsőbbrendű élet – igényeiben.
- b) Isteni élet – igényeiben.

Bef.: Az örök élet forrásának csordulása.

10. beszéd: Az ige, a csoda és a hit

Bev.: Egymásból fakadó három szóról akarok szólni.

1. Ajkakon csendül a szó.

2. Isteni erőt sugárzó a tett.

3. Istenhez hajló – lélekkincs.

Bef.: A három szó – emberéletnek Istenhez irányító kegyelme.

b) alcsoport: Házasság kérdését érintő beszédek

Felvetésünk azért időszerű, mert maga a szent történet ennek az állomásnak a szülöttje. De azért is célirányos, mert az emberi élet széles keretében ez a nagy kezdet irányítja az egész élethivatás mikéntjét. – Az Isten adta **életszolgálat** terve akkor nyer Isten szerinti beteljesülést, ha kisarjad belőle az áldozatos élet minden gyönyörűsége. – Majd érintjük a **vezetők és alárendeltek** viszonyának kérdését, a legvégén azután odakapcsolunk néhány igen rövidre szabott **beszédláncot** is, hogy a házasság kérdéséről alkalom adtán részletesebben is szólhassunk.

1. beszéd: A felnőttek élettérője
(Dogmatikus beszéd: A házasság)

Bev.: Az Egyház tanítása szerint a felnövekedett emberi élet legnagyobb úttérője az élet kapujánál, az új családalapításnál vagyon. Olyan kapu ez, amely lezárja a fejlődő életet és feltárja a szolgálat idejét a földi élet vonalán. – Amint az Isten teremtése az élet, úgy az Isten terve az élet fakadása, amelynek Krisztus rendelte szentsége a házasság. – Milyen állomások mutatkoznak itt?

1. Kilép az ifjú az ősi család keretéből...

Az emberi élet szent közössége a család, amelyből sarjad a mi életünk. Zárt szentély a család, amelynek belső egysége minden köteléknél nagyobb és erősebb. – Ebben a szent keretben él és nevelődik a gyermek, aki születése első percétől „szeretet gondja” a családban. Ez az otthon – testi gondozó hely. Itt nyer minden jót a gyermek, hogy testi erői gyarapodhassanak az apa keservesen keresett filléreiből. – Ez az otthon azonban olyan hely, ahol meg kell valósítani az Úr Jézusról feljegyzett szöveget: „Jézus pedig növekedett bölcsességben, korban és kedvességben Isten és az emberek előtt” (Lk 2,52). – Az engedelmség szülőkkel, bölcsesség önmagával és szeretet Istennel szemben – ezek a jó gyermek erényvirágai. – Ilyen az otthon! Az iskola és a templom készíti elő az ifjút arra, hogy Isten terve szerint új családi szentélyt alapítson. Az Írás szava: „Ez okból hagyja el az ember az atyját s az anyját s ragaszkodik feleségéhez, s lesznek ketten egy testté” (1Móz. 2,24). – Olyan eleven sodródás, amely megindulásban az egymás megszeretés lendületével, Isten hívásával indul. Mégpedig olyan útra, amelyről szt. Pál így ír: „Szeresse tehát mindegyiktek feleségét, akárcsak önmagát, az asszony meg tisztelje férjét” (Ef. 5,33). – A felserdült ifjú és hajadon úgy tartja a régi családi szentély kilincseit, hogy hálával gondol vissza a vett jókért, de úgy fogja, hogy élettársnyájába rakja a sok-sok otthon szerzett életkincset. Ez a kettős kíséret van vele, amikor a másik kapu felé tekint, amelynek feltárlása után az új élet, az új tavasz hajnala hasad fel előtte.

2. Belép az új család szentélyébe...

Az előző szentélyből egyedül jött, az újba drága hitvesével köszönt be. – Az áldással induló és kegyelemmel telítettnek élet-csodáját kell megteremtenie. Azért van mindez, hogy ilyen Isten áldotta szentély legyen az új életfakadás szent forrása. – Mit tegyen és hogyan éljen tehát az új szentély két áldozatos? Az új férj hivatása legyen: a kenyérkeresés szent munkája. Az asztal a családi tűzhely szent helye. Idekerül a keresett bér, hogy kenyérré váljék a gondos feleség munkája útján. A fiatal asszony lelke legyen a meleget sugárzó szent lélettűz; legyen olyan, aminőnek az Írás írja: „Keze aranyhenger, tarsis-kővel kirakva; teste elefántcsont zafírral borítva; lábai márványoszlopok, aranytalpon állnak; termete, mint a Libanon, pompás, mint a cédrusok” (Én. 5,14-15). – Majd más helyütt az „erős asszony”-t jellemezve így olvassuk: „Derék asszonyt ki talál? Becse a korálokét messze meghaladja! Férjének szíve bátran reá hagyatkozik, és nem lesz nyereség híján. ...Érzi, látja, hogy szépen keres, mécsese éjjel el nem alszik. Kezébe veszi a rokkát, és ujjai megfogják az orsót. Megnyitja tenyerét a szegénynek, és kinyújtja kezét a szűkölködő felé” (Péld. 31,10-11 és 18-20). – De ne felejtsek el az új szentély áldott elhivatottjai, hogy az új életközösség akkor marad igazi szent otthon, ha az Isten örökké vendégünk az új otthonban. Ne felejtsek el soha: „Aki befogad egy ilyen gyermeket az én nevemben, engem fogad be” (Mk 9,37). – Ha pedig Jézus a mi új otthonunk örök Vendége, akkor szent, tiszta, emelkedett az egész család élete. Jézus nélkül csak emberi az élet, Jézus jelenlétében isteni az ember élete. – Azért legyen még a fal díszé is az Úr képe, a Szent Szűz szobra... Legyen képletesen a mennyek országa az új otthon, ahova hazatérnek az Úr Jézus új isteni teremtményei. Legyen az új otthon tavasz-fakadás, amelyből megifjodik az élet, és új életek lépnek a földi örök otthonba.

Bef.: Régi otthon és új otthon Istenatyánk csodás élettervében pihent és pihen. A múltat már adta, a jövőt már készíti. Embertestvér! A mostani család „alkony népe”! Figyeljete, hogy lélekkincsek

gazdagságával indítátok az új házásokat. Embertestvérek! Az új család a „hajnal népe”! Figyeljete, hogy Isten tervezte szent otthont teremtetek!

*

a) Ez a beszéd átépíthető azokra a szép **népszokásokra**, amelyek egyike az új menyasszony kikérése. Jelkép: szépséget, jóságot várunk és viszünk el.

b) Továbbá arra a szép szokásra, hogy a menyasszony nyoszolyáját menetben viszik az új házhoz. Jelkép: a jövő szentély felszerelése a régi családi szentélyből kerülhet át az új otthonba. Hát még az új házastársak! Ezek útja a templomi bemenet!

c) Végül arra a szép szokásra, hogy a menyasszonyt fehérbe és koszorúsöltönybe öltöztetik... Jelevén: az életkapun, az új élet szent kapuján csak fehérlelek léphet át. A vőlegény ruhája is díszruha.

*

2. beszéd: Az élet nagy áldozat

(Dogmatikus beszéd: A házasság belső lényege)

Bev.: Egyik kiváló szónok ezt mondotta egyik házassági szertartás után: a házasság a legszentebb életáldozat. – Röviden azt akarta megtagadni: a házasság a boldogság réve; de erősen akarta állítani: a házasság az élet szent szentsége. – Milyen kegyelmet kap erre az oltárnál megáldott házaspár?

1. Az áldozati oltártól távozó életkincseit hozza áldozatul.

a) Az élet központja volt mindenkinek. Mindenki kereste. És most? „Szája merő édesség, ő maga csupa kívánatosság; ilyen a kedvesem, ilyen a barátom, Jeruzsálem leányai!” (Én. 5.16). Az élet szolgáló leánya vagy, áldozatos munkateljesítést várnak.

b) Az élet tavasza volt: „Szép vagy, barátnőm, kedves, bájos, mint Jeruzsálem, félelmes, mint a rendben álló tábor!” (Én. 6,5). Most? Az életmunkása és áldozatos lett. Minden tavaszi öröm a nyár nehezebb idejébe tolódik át. Ez a gyümölcsözés ideje.

c) Életderű, csilingelő ifjú volt. Most? Komoly életgondolat vállaló.

d) Jórészt magáért dolgozó volt. Most? A kifejlett élet szolgálatára jelentkezik. A családi szentély lesz a központ. Azért folyik az áldozat.

e) A gyűjtés is magának szól! Most? A magamé is másé, a másiké, vagy a „szent harmadik” léssen. És ez olyan csodálatos egyszerűséggel – azt is mondhatnám: isteni nagyszerűséggel megy végbe –, hogy csendes folyamként alakul mássá az embercsalád... Az új szentélyben szolgálat pereg alá. A jelszó: egymásért!

2. Hogy új élet fakadjon életük szent áldozatából.

Ez az áldozatos életkeret azután nemcsak lemondást jelent, hanem életfakadást termel. Így már észlelhető, hogy az áldozatát az Isten tervezte szent szolgálat adja.

a. Nem csupán elszerényedés. A lemondás nem öncél. Ha földiekről mondunk le, akkor égieket bírnak. Ha saját életünk külső kincseitől válunk meg, akkor új élet az isteni jutalmunk.

b. Valóban felmagasztosulás! Mert az élet külső csillogásának élvezése helyett – Isten háza népe lesz otthonunk szent csillanó dísz. Magasztos az ember, ha életet fakaszt belőle az Isten! Mesterünk mindig kiemeli a gyermek értékét: „Aki befogad egy ilyen gyermeket az én nevemben, engem fogad be” (Mk 9,37).

c) Valójában életteremtés! Ennek eszköze a lemondás, minden áldozat életért történik. Maga Jézus Krisztus áldozata is életfakadást hordoz. A Keresztből – a mi üdvünk. – Nem látod, hogy az életáldozatod szentségéből az új életrügy fakadása és új élet életre keltése indul?! – Ennek útja azután földön indul és égben zárul.

Bef.: Nincs-e igaza a bevezetésben idézett szónoknak? A házasság életáldozat. De végül is életet fakasztó isteni csodaszentély. Így nézve szent az Isten rendelte közös élet, amelyet Isten terve szerint szentül éljen a föld zarándokembere!

*

a) Ez a beszéd átépíthető az Írás adta szövegre: „Szaporodjatok, sokasodjatok, töltsétek be a

földet...” (1Móz. 1,28).

b) Majd az Írás adta szent történetre, amely Erzsébetről íratott (Lk 1,29-45).

c) Továbbá az „Az ember tragédiája” műnek arra a szent jelenetére, amikor a kétségbeesett emberpár békés, áldozatra kész energiát nyer, mert megsejtette, hogy új élet fakad az emberi életből.

d) Végül Gárdonyi regényére, ahol mindennél nagyobbak és szentebbnek hirdetik – a „szent harmadik”, a gyermek.

*

3. beszéd: Életáldozat – életöröm

(Dogmatikus beszéd: A házasság első célja)

Bev.: Az Úr Egyházának törvénykönyvét nyitottam ma fel előttetek, amikor a kánai menyegzőről olvastam az Isten igéjét. A házasságról imígyen szól: „A házasság célja...” (Can.1013). Erős hangon hirdeti, hogy a házasság célja az új élet és az egymást támogató áldozatos szeretet.

1. Az Isten terve – az egymást szerető áldozatos élet.

Nem szabad megütközni azon, hogy új életfakadás csodájánál áldozatos szeretetről szólnak.

a) Minden életbontakozás erőfeszüléssel történik. Saját testi-lelki életünk is kemény munkák és lelki próbálkozások nyomán alakul (Lásd: testi munka és lelki csapás, tanulás stb.).

b) Az egész természet azt mutatja, hogy robbanó feszüléssel alakul szebbé az élet. A gazda munkája... A mag erősödése... A növény virágba szökkenése...

c) Az emberi élet is egyénileg és az új életfakadás vonalán is áldozatos erőfeszítést igényel. „Nagyok az Úr cselekedetei, kívánatosak mindazoknak, kik bennük tetszésüket lelik” (Zsolt. 110,2). „Be szép a tiszta nemzedék dicsőségében, mert halhatatlan az emlékezete, mivel ismeretes Isten és ember előtt” (Bölcs. 4.1). – Ahol több lesz a száj, több a terített asztal „gyerekvendége”, ott nagyobb a dolgozók erőfeszítése. „Hadd dicsérjük a híres férfiakat, a mi őseinket nemzedékeik sorában” (Sir. 44,1). – Ahol több a fesledező „életbimbó”, ott nagyobb a nevelőanya lélegzete. Sőt: életgondozó feladata. Így kevesebb gond marad önmagára! De jól van ez így! Mi –kifelé tartunk az életből. Ők – befelé futnak a nagy úton. Kiké a jövő? Övéké, a gyermekeké! És a miénk? A szülőké? Talán csak a lemondó áldozat? Nem! Nem! A szeretet teljes életáldozat, gyümölcsöt terem, Isten terve szerinti élet.

2. De az áldozat gyümölcse – életöröm.

Most azután odajutottunk, amit hangoztatni akartunk.

a) Ember vágya – életöröm. Maga érdekében... „Mondom magamban: megyek és átadom magamat a gyönyörnek és élvezem azt, ami kellemes! De láttam, hogy ez is **csak** hiúság!” (Préd. 2,1). Fejlődésben... „Be szép vagy, mily bájos, te kedves, te gyönyörűséggel teljes!” (Én. 7,6). Sikereiben...

b) A családi szentély alapítás – lendítője. A házasság szentségében. „...Mondá továbbá az Úr Isten: Nem jó, hogy az ember egyedül legyen: alkossunk hozzá illő segítőt is” (1Móz. 2,18). „Ez okból hagyja el az ember az atyját s az anyját s ragaszkodik feleségéhez, s lesznek ketten egy testté” (1Móz. 2,24). – A közös élet szent keretében. Emberekre is áll: „... gyönyörűséggel voltam az emberek fiai között” (Péld. 8,31). – Az egymást szerető lelkek találkozásában. „Most tehát nem vagytok már idegenek és jövevények, hanem a szentek polgártársai és Istennek háza népe” (Ef. 2,19).

c) De ember vágya valóban akkor lesz életöröm, ha ez az áldozatos élet nyomán az Isten küldötte gyermekek derűjéből vetődik a szülők arcára. „Mert ajándékok megmutatta édességedet gyermekeid iránt, úgy, hogy mindenki kívánságának megfelelt és azzá változott, amivé kiki jónak találta” (Bölcs. 16,21). „Mert az Úr azt feddi, akit szeret, s azt a fiát sújtja, akit kedvel!” (Péld. 3,12). Tény tehát, hogy boldogság fészke a házasság. De tény, hogy ezt nemcsak az egymás szeretete adja. Így lesz igaz az, hogy az Isten akarta élet az új életfakasztás csodájában lesz az életboldogság igazi tartalma. Sőt az is leleplezhető, hogy így alakul át a természetes érzelmes vonzódás isteni szeretetté. Ez pedig ifjúkorban és öregkorban egyaránt megmaradó kapocs. Ne feledd! Mindez pedig azért, mert ahol a szeretet lép előtérbe, ott az emberi élet érintkezésbe jut az örök Szeretettel. Így azután a földi élet érinti az örök életet. Ennek kisugárzása pedig életöröm!

Bef.: Végül azt kérdezném: mikor legboldogabb az ember? A felelet egyszerű: ha vele van és állandóan szeretetről szól az Isten. Eszetekbe idézem Tagore indus írónak szövegét. Azt kérdezték tőle: kicsoda a gyermek? Az öreg bölcs így felelt: „Olyan isteni követ, aki némaságával hirdeti, hogy Isten még mindig szereti a világot”. Lám! Ha új élet köszönt közetek, tudjátok, hogy még mindig szeret ti-

teket az Isten és követét küldötte drága otthonotokba. Így lesz minden örömnél nagyobb: a szerető Isten követének veletek léte!

4. beszéd: A szeretet örök áramlása

(Erkölcsi beszéd: A szeretet isteni ajándéka)

Bev.: A szeretet isteni erényünk, ha a természetfeletti kegyelem állapotában élünk. De a szeretetnek előzetes jelentkezése is észlelhető, amikor egymáshoz tartozandóságunkat a természetes szeretet érzéseivel megérezzük. Az első isteni kegyelem, az utóbbi természetünkbe oltott érzés. – Vajon mit jelent ez az érzés?

1. Isten ezzel a kincssel – gazdagít.

Az ember lényeges alkotórésze a test, amely a lélek háza. Benne megvannak az ösztönös érzésrezgések, és belőle kiáramlanak ennek hullámai.

a) De a szeretet érzésvilága is Isten gondolata és terve. Így szent értéknek tekintem.

b) Így tehát Isten adta szent életkincs és élettartalom. Természetesen – helyes irányban fejlesztve.

c) Következőleg értékesítendő élettartalom. Végül is magam és mások életvonalán kamatoztatom.

2. Isten ezzel az életkincssel az életközösség felé irányít.

Figyeljük csak meg az emberi élet fejlődését. Eleinte csendes, majd ébrednek és erős lendületű léssen.

a) A megindulás érzéshullám hozta odahajlás. Egymás felé húzódnak régen távolálló emberek. Isten terve így szól: „Meg is teremté Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette, férfiúnak és asszonynak teremtette” (1Móz. 1,27).

b) Majd értelmi megítéléssel tökéletesítendő ez az érzéshullám. „Ez okból elhagyja az ember az atyját s az anyját s ragaszkodik feleségéhez, s lesznek ketten egy testté” (1Móz. 2,24).

c) Majd természetfeletti kegyelemmel szeretetté varázsolandó e természet érzésvilága. „Nagy ez a titok, én Krisztusra és az Egyházára vonatkoztatom. Szeresse tehát mindegyiktek feleségét, akárcsak önmagát, az asszony megtisztelje férjét” (Ef. 5,32-33).

Bev.: Emberi lehet bennünk a szeretet érzésének sora, de istenivé, igazi szeretetté nemesítse az isteni kegyelem ajándéka!

5. beszéd: Az életfakadás és életvirágzás

(Erkölcsi beszéd: Az új élet gyökérszeme)

Bev.: Minden a szereteten épül. „... Osszam el bár egész vagyonomat a szegényeknek, ha szeretet nincs bennem, mit sem érek...” (1Kor. 13,3). A földi életben is a szeretet hullámozása az élet forrása, és az örök életben a szeretet fakasztotta „élet” az Úr örök házában házanépe. – Hogyan lehet ezt értelmezni?

1. Földi életünket a szeretet telíti, indítja és gazdagítja.

„A Lélek gyümölcsei viszont: szeretet, öröm, békesség, türelem, kedvesség, jóság, hűség, szelíd-ség, (szerénység), önmegtartóztatás, (tisztaság)” (Gal. 5,22-23). – Itt két vonalon kellene mozognunk.

a) Magunk életét – a szeretet alakítja Isten terveihez. „Erre Krisztus szeretete sürget minket” (2Kor. 5,14). „Mindezen fölül pedig szeressétek egymást, mert ez a tökéletesség köteléke” (Kol. 3,14).

b) Mások életét a szeretet fakasztja, vagy virágoztatja – Isten gondolata értelmében. – Az „új élet” születik. Itt az indítást adja a szeretet. Az „új lelki élet” születik – másokban. Itt a segítő átalakulást segítő a szeretet.

2. Örök otthonunkat a teremtő szeretet gazdagítja és népesíti.

De az élet szolgálata nem szűkülhet le a föld területére. Ember örök háza – az örök élet, ezért ennek az életnek is szolgálja léssen az ember. – Mégpedig hogyan?

a) Magát tekintve – a szeretet helyes szabályozásával. „Ha szeretjük egymást, Isten bennünk él, és szeretete tökéletes lesz bennünk” (1Jn. 4,12). „Szeretetünk Isten iránt abban mutatkozik, hogy megtartjuk parancsait. Parancsai nem nehezék” (1Jn. 5,3).

b) Az új életet és az embertestvért nézve – a szeretet isteni értékesítése útján valósul meg. Kell, hogy reánk vonatkoztatva is igaz legyen: „Krisztus Jézusban az evangélium által én adtam életet nektek” (1Kor. 4,15). – Belőlünk az új élet. De most az örök életet hordozó gyermekre gondolok... Segítő – az embertestvérelétét tekintve. De most az örök élet vonalára induló emberre gondolok.

Bef.: „Élet és örök élet” – a szeretet forrásának kiáramlása.

*

– Most a házasság kérdését illetőleg – függelékként ehhez az alcsoporthoz – egész rövid és összefüggő beszédlánc-vázlatok következnek a **házasság szentségéről**.

I. beszédlánc címe: A házasság Isten terve

1. beszéd: Ádám és Éva

Bev.: Tárgyát megadja a Teremtő hangja: „Nem jó az embernek egyedül lennie” (1Móz. 2,18).

1. Személyek kapcsa – a szeretet.

2. Személyek születése – a szeretet.

Bef.: Vehető abból a gondolatból, hogy Isten és ember kapcsolata is a szeretet. Belőle fakad az ember isteni élete.

2. beszéd: Crescite et multiplicare

Bev.: Legyen az az isteni terv, hogy Ő emberekkel akarja népesíteni országát.

1. Egyéni kifejlődés az első parancs.

2. Jövő élet-szolgálat a második parancs.

Bef.: Fejtegethetjük, hogy az emberi életnek két alapvető parancsa legyen.

3. beszéd: „Magnum sacramentum”

Bev.: Vegyük az Újszövetség életet emelő jellegéből: „...Hallottátok azt a régieknek szóló parancsot... Én pedig azt mondom nektek...” (Mt 5,33 és 34).

1. Szentséggé tette az Úr.

2. Szentségként élje az ember.

Bef.: Lehet ez a boldogító tudat: életünk forrása Isten szentsége.

*

II. beszédlánc címe: Az Isten tervezte házasság feltételei

1. beszéd: Az egész életre szóló szeretet

Bev.: Isten tervei az ember önkéntes odahajlásával valósulnak. A házasság alapját szeretetre alapította az Úr.

1. A földi életben.

a) Jó sorban.

b) Rossz sorban.

2. Az örök életben.

(Eltörölhetetlen jegy)

Bef.: Az örök szeretet az értékek értéke!

2. beszéd: Az örök egybetartozandóság csodavárása

Bev.: Csak isteni lehet a házasság, ha örök kötelekre gondolunk.

1. A természetes életalap is végnélküli forrásról szól.

2. A természetfeletti kegyelem is az örök kötelekről regél.

Bef.: Ez a földi életkezdés csodája.

3. beszéd: Isten célját vállaló készség

Bev.: Az a házasság Isten terve szerinti, amely készségesen hajló Isten felé.

1. Vállaljuk az új életet.

2. Az egymást szerető áldozatot.

Bef.: Aki készséges Isten felé, az boldog Isten áldásának vételével.

*

III. beszédlánc címe: Isten kötötte szent kötelék

1. beszéd: Isten indítja

Bev.: Gyökerezzék abból a gondolatból, melyet az Írás ad: „Alkossunk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra” (1Móz. 1,26).

1. Egymásnak teremt.

2. Egymás felé vezet.

Bef.: Ez az összefogó igazság: életégységünk – Isten tervének valósulása.

2. beszéd: Ember figyelve követi

Bev.: Lehet az a természetes életjelenség, amely az Isten terve, amely – Isten terve szerit – egymás felé sodorja a külön életben nem teljes embereket.

1. Titkos odahajlás jelentkezik.

2. Tudatos vizsgálattal választó döntés történik.

Bef.: Szent megállapítás legyen: így azután a közös életre köt minket a házasság szentsége.

3. beszéd: Isten és ember együttesen szolgálja

Bev.: Szentséggel indulunk a közös útra!

1. Isten adja az erőt.

2. Ember éli a közös élet örömeit.

Bef.: Így lesz a kötelék isteni és örök.

*

IV. beszédlánc címe: Isten szerinti életszentség

Itt a család életszentségének tartalmát keressük.

1. beszéd: Parentes vitae

Bev.: Az „új házasok” a szülők szent elnevezését kapják. Mit jelent ez Isten előtt?

1. Föld népesítői.

2. Ég gyarapítói.

Bef.: A házasság közösségének embere Isten tervének igazi társa.

2. beszéd: Eleventes vitam supernaturalem

Bev.: Emelje a feladatot mondván: nemcsak a testi élet szolgálata, hanem a természetfeletti élet segítése is az ő feladatuk.

1. Ők csak dolgos eszközök.

2. Isten kegyelme az éltető forrásuk.

Bef.: Fejezzük ki azt az örömet, hogy Isten lélekfejlesztő és kivirágoztató – a mi magunk segítői.

3. beszéd: Aeterna contripetalis gravitatio

Bev.: Emeljük a feladatot még magasabbra: a mi feladatunk az örök gravitáció szolgálata.

1. Az ég Ura ragad Magához.

2. Az ég Urához indítjuk a családot.

Bef.: Ujjongjon a lélek mondván: az örök élet szolgálóivá nemesedünk.

*

– Végül kapcsoljunk ide néhány igen rövid fejtegetést a **házasságról**, amelyek **láncszerű** összekapcsolási módját is megtalálhatja a szónok:

1. beszéd: Isten terve a jövő szolgálata

Bev.: A házasság szentség.

1. Közös élet – az új forrás.

2. Élet Ura – az új fakadás Áldója.

Bef.: Tehát tiszteletre méltó.

2. beszéd: Szaporodjatok és töltsétek be a földet

Bev.: Isten terve.

1. Az elsőt – Isten teremti.

2. Az embereket – embereken át küldi.

Bef.: Isten szentsége.

3. Beszéd: Szentségi kötelék – derűs lakoma

Bev.: Szentség a lényeg.

1. Templom áldásával indulunk.

2. Kehely hörpintésével köszöntünk.

Bef.: Derűs együttes a keret.

4. beszéd: A helyes életöröm

Bev.: Ősigényünk az öröm.

1. Isten terve a boldog élet.

2. Ember ferdeségének eredménye – a szenvedő élet.

Bef.: Tehát élvezhető.

5. beszéd: A Mester csodatettei

Bev.: Ő az ég és föld Ura.

1. Időben első: a víz borrá változik.

2. Időn kívül állván – örök: a bor Vérré válik.

Bef.: Föld derűjét – ég adja. A borral telt serleg – az élet örök örömét szerzi. Új Áldozatunk Szent Vére (Parsifal: A Grál serlege).

**

c) alcsoport:

csupán két beszéd a társadalmi keret kiszélesítésével: *A szeretet kapcsolatnak más irányú megvilágítása*

1. beszéd: Élre helyezett kötelessége

(Erkölcsi beszéd: A vezetők erkölcsi szerepe)

Bev.: Az Isten gondolta emberélet ősfészke a család, amely otthona a házaspárnak és életet sarjasztó szent fészke a jövő nemzedéknek. Ez az ősi életet fakasztó szentély természetesen az apát és az anyát állítja a család fejévé, és reájuk hármlik az intézkedés szent feladata. – De az emberi élet szélesebb felületen folyik, és a társadalmi keret ugyancsak felelősséggel teljes vezetőket nyer. – Most kérdezzük: mi a vezetésre küldöttek feladata?

1. Életutakat a magasból világosan kell látniuk.

Ha valakinek, akkor a vezetőknek kell igen sokszor könyörögniük a helyes látás kegyelméért.

a) Tedd, hogy lássak! Ez a jerikói vak imája. Legyen ez az élenjárók sóhaja: „Most pedig, gyermekeim, hallgassatok reám! Boldogok, kik megtartják utaimat!” (Péld. 8,32).

b) Add, hogy járjak! De a látás még nem haladás! A vezetőknek pedig maguknak is azon az úton kell járniuk, amelyet másoknak mutatni akarnak.” Ezért íme én tövissel elzárom utadat, és falat emelek eléje, hogy meg ne találja ösvényeit” (Oz. 2,6). „Ám úgy jár majd a pap is, mint a nép: számon kérem tőle utait és megfizetem gondolatait” (Oz. 4,9). – Valóban, magad is azért jársz az igazúton, hogy másokat is arra segíts. „Te pedig, gyermek, a magasságbeli prófétája leszel: az Úr előtt haladsz, hogy előkészítsd útját” (Lk 1,76).

2. És ezen járva másokat is arra kell rávezetniük.

A vezető valóban fényvető! Lelkének belső ereje, vagy a magasba helyezettségből vett kegyelmi látás arra kötelezi, hogy másoknak is világítson.

a) Ezt tanítja az Írás: „Az Úr, akinek színe előtt járok, elküldi majd angyalát véled s jóra vezérli utadat” (1Móz. 24,40). Így boldog az ember: „Boldog ember, ki el nem indul a gonoszok tanácsán, meg nem áll a bűnösöknek útján, és le nem ül a pestis székére” (Zsolt. 1,1). „Mert az Úr az igazak útját ismeri, de elvész az istentelenek ösvénye” (Zsolt. 1,6).

b) Ezt tegye az ember! Az Írás döntő szava az Isten parancsa, de az emberi természetből is kicseng az Isten ilyen intése. – Szinte három fokon érzi az ember a parancsszerű köteleltséget. Nekem mutattad! „Megmutatod az élet útját nekem, színed előtt örömmel töltesz el engem, és jobboldalon mindvégig gyönyörűségem leszen” (Zsolt. 15,11). – Én megtartottam: „Szájam nem beszélt emberek dolgáról; kerültem ajkaid igéi szerint az erőszakos utakat” (Zsolt. 16,4). – Én tanítani fogom: „Hadd tanítsam utaidra a bűnösöket. Hogy hozzád térjenek az istentelenek” (Zsolt. 50,15). – Mi az eredmény? Lelki munkánk nyomán helyes életlegelön él az Úrnak földi nyája.

Bev.: Jól meg kell jegyezni: ilyen életre állítás kemény feladat, amely a magam tökéletesítését és mások helyes irányítását várja tőlem!

2. beszéd: Alárendeltek és élenjárók

(Erkölcsi beszéd: Vezetettek és vezetők viszonya)

Bev.: Az embersereg Isten nyáját alkotja, amelynek hivatása az örök akolba tereltetés szent kegye. Pásztor és nyáj; a Mester igen gyakran emlegeti a hasonlatot, amely magában rejtja a vezetés és alárendeltség fogalmait. – Milyen tehát a két táborra osztott embernyáj belső viszonya?

1. Tiszteletet adnak és vezetést nyernek.

A nyáj nem magától járja az éltető legelőt. Kell és van megosztás, így tehát **tény** a vezetés.

a) Van... „Mindenki vesse alá magát a fölöttes hatalomnak. Nincs ugyanis hatalom, csak Istentől. Ahol hatalom van, azt Isten rendelte” (Róm. 13,1). „Alá kell rendelnetek magatokat, nemcsak a megtorlás, hanem a lelkiismeret miatt is” (Róm. 13,5).

b) Lényege ez: vezetést kapunk és tisztelettel viselkedünk. – Ha a **családról** van szó, akkor az apostol szavaira gondolunk: „Az asszony engedelmességedjék férjének, akárcsak az Úrnak, mert a férfi feje az asszonynak” (Ef. 5,22)... „Férfiak! Szeressétek feleségeteket, s ne legyetek indulatosak velük szemben. Gyermekek! Fogadjatok szót mindenben szüleiteknek, mert ez kedves az Úrnak. Atyák! Ne keserítsétek gyermekeiteket, hogy kedvüket ne veszítsék” (Kol. 3,19-21).

2. Áldozatosan dolgoznak és másokat szolgálnak.

Eme feladat a vezetőkre vonatkozik. Az igazi gondolat ez: áldozatosan kell lenni a mások, különösen az alárendeltek érdekében. – Miképpen kell ezt megvalósítani?

a) Fáradozni kell érte. A vezetők az alárendeltekért! „Hiszen tudjátok, hogy bármi jót tesz valaki, megkapja jutalmát az Úrtól, akár szolgál, akár szabad. Gazdák! Viselkedjétek velük ugyanúgy. Hagyjátok el a fenyegetőzést. Hiszen tudjátok, hogy nekik is, nektek is Uratok van a mennyben, s nála nincs

személyválogatás” (Ef. 6,8-9). – A saját érdekük háttérbe vonul. Jó példa erre a keresztény család, ahol az apa-anya élete szent áldozat az Isten küldötte szent harmadikért. Ez a minta keresendő – szélesebb körben is.

b) Gondoskodnak róluk. Ennek valóságos ténye minden jó cselekedet, amelyet az ember végez. Ezért mondja szent Pál: „Igaz beszéd ez, s kívánom, hogy teljes határozottsággal hangoztasd: akik hisznek Istenben, törekedjenek arra, hogy jócselekedetekben elől járjanak. Ez válik az emberek javára és hasznára”(Tit. 3,8). Itt szinte természetünk szól követelőzően: nem tudunk falatot nyelni, ha éhezve néz reánk a hozzánk tartozó testvér. Lehet ez gyermek, vagy idegen... A családfő, vagy vezető pedig sajátját adja, hogy az övéi enyhülést találjanak. – Így nem hiába éltem...

Bef.: Az apostol ugyan a Mesterről a következőket mondja: „...szolgai alakot fölve kiüresítette önmagát és hasonló lett az emberekhez. Külsőjét tekintve olyan volt, mint egy ember; megalázta magát és engedelmes lett mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig” (Fil. 2,7-8). – De magunkra is alkalmazhatjuk mondván: minél többet adunk – magunkat kiüresítve, annál többet kapunk Istentől – megdicsőülve!

* *

d) *alcsoport: Hogyan villan fel Jézus isteni küldetése és személyiségének valósága?*

Ezeknek az igen jelentős gondolatoknak dogmatikai jelentősége elsődrendű. – Néhány értékesnek kínálkozó gondolatot láncszerűen is egybe lehet fogni (a csodák jelentősége, a kánai csoda ténye és tanulságai...)

1. beszéd: Mindig szeretetből

(Dogmatikus beszéd: Jézus és a szeretet)

Bev.: Nem tudunk kiemelkedni abból a gondolatból, amit szent János így fejez ki: „Megismertük a szeretetet, mellyel Isten szeret bennünket, és hittünk benne. Szeretetet az Isten: aki szeretetben él, Istenben él, és Isten őbenne” (1Ján. 4,16). – Ez a csodás áramlás végül is azt hirdeti, az Isten és az Isten teremtette ember, meg anyagszemélyek a szeretet áramkörében élnek. Isten Maga a szeretet, Belőle a lényege, a szeretet árad mindenki felé. – De kérdéssé tehető: vajon a kánai menyegző csodájában is a szeretet mozog?

1. A csoda is Isten szeretetének egyik jele.

Ez az első felelet. – Anyai kérésre, emberek iránti szeretetből források, hogy emberlelkeket Isten mindenhatóságára és szeretetére figyelmeztessen.

a) Maga így is jelentkezik. Teremtényeinek jósága, szépsége, tükre az Istennek, de személyes jelentkezése – jele szeretetének. Ószövetségi csodajelek: égő csipkebokor (2Móz. 3,2), a rézkígyó (4Móz. 21,9)... Az Újszövetség kezdetén anyagi üdvözlések (Lk 1,28 és 31).

b) Egyszülöttjét így jelentkezteti: „Az Atya szereti a Fiút, és mindent megmutat neki, amit tesz. Sőt még nagyobb dolgokat is mutat majd neki, hogy csodálkozzanak rajta” (Jn 5,20). – Jézus megkezesztelése: „Akkor a mennyből az a szózat hangzott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik” (Mt 3,17).

2. Sőt minden csoda Isten iránti szeretet forrása.

Ami szeretetből indul, az szeretetet fakaszt. Isten a Szeretet, tettei a szeretet tényei, eredményei a szeretet ébresztése és fejlődése.

a) A kánai asztalnál hálás szeretet lobbant az egybegyűltek lelkében.

b) Szeretet lobbant a „nagy Mester” iránt.

c) De szeretet tüze villant Istennel szemben, aki ilyen prófétát küldött az embereknek.

Bef.: Ne iparkodjunk szabadulni a szeretet állandó áramlásától, hanem inkább törekedjünk arra, hogy elmerüljünk Isten szeretetének csodájába: mindent szeretetből – a szeretett emberért.

2. beszéd: „Még nem jött el az én óráim”

(Dogmatikus beszéd: Az idők elérése)

Bev.: Az Írás beszél arról, hogy az „idők elérése” előtt állunk (Dániel, Mikeás, Aggeus). De az

Úr elérése – az Epifánia, a születés csak látható jelentkezése. Az Úr felismert jelentkezését azok az idők jelzik, amikor kitarul a Küldött lelke, és így jelenik meg az ember előtt az Isten Egyszülöttje. – Mikor hajnalodott tehát az ember számára ez az élető reggel?

1. Az emberiség számára az élő Mester életében.

Az emberiségen itt mindenkit és egyetemesen a világ élő és születendő emberképét értem. Isten ígérete – mindenkinek szól. Isten ígéretének beteljesülése – mindenkit érint.

- a) Hajnalderengés: a születés és a 12 éves Jézus életének csodásmozzanatai.
- b) Hajnalhasadás: isteni tanítása és csodatettei.
- c) Fénybevonás: életét áldozó önvallomásának igéi. Ezért hal, de ebből az erőből – újra él.

2. Egyes ember életében a Mesterrel való találkozás szent pillanatában.

Az ember könnyen hajlamos arra, hogy a Mester életét 2000 évvel előre helyezze és csak azokról zengjen kissé irigykedő boldogságot, akik ott látták és hallgatták a Mestert. – Pedig az igazság az, hogy minden egyes közülünk találkozik a Mesterrel... és épp ez a jele annak, hogy nemcsak történelmi korban élő „emberi Krisztussal” van dolgunk, hanem a történelem fölött élő Isten-Krisztus a mi Üdvözítőnk. Mikor van a mi élethajnalunk órája?

- a) Amikor először hallunk Róla – akkor dereng a hajnal...
- b) Amikor lelkünkben visszhangzik égi tanítása – akkor hajnalhasadás kezdődik...
- c) Amikor kegyelmének bősége árad reánk – akkor napfényben tündöklük Isten arca... Megtérésünk... Égi kegyelemmel való látásunk... Isteni életet élőéletünk...

Bef.: Elérkezett az emberiségnek és elérkezett embervoltunk isteni Megváltójának „ideje és órája”.

3. beszéd: A Mester kivételes erejének felvillanása

(Dogmatikus beszéd: A Mester első csodája)

Bev.: A Mester élete nyilvános szakaszának első csodatette – a kánai menyegző. – Csodálatos ereje már 12 éves korában jelentkezett, amikor a **szó erejével** bámulatba ejtette a zsidók törvénytudóit és papjait. – De amit szavának csodás erejével megvillantott, azt az első csodás tettevel még inkább megerősítette. Mit mutat ugyanis ez a csoda?

1. Isten áldotta „Ember” jár közöttünk. Ez a tények alapján kialakult **biztos ítélet**. Ezért az emberek tisztelete és hódolata fordul Feléje.

2. Az ígért Messiás jár közöttünk.

Ez a tények alapján kialakuló lélek-kérdés. „Békét teremjenek a hegyek a népnek, és igazságot a halmok” (Zsolt. 71,3). Ezért figyelő lélek és hallgató fülek feszülnek Feléje. „Atyád helyébe fiaid születnek, az egész világ fejedelmeivé teszed őket” (Zsolt. 44,17). „Tied lesz az uralom hatalmadnak napján a szentek fényességében; a méhből a hajnalcsillag előtt nemzetelek én téged. Megesküdött az Úr és nem bánja meg: pap vagy te mindörökké Melkizedek rendje szerint” (Zsolt. 109,3-4). Hisz utána vágyakozott és vágyakozik lelkünk. Ennek adott kifejezést Izaiás: „Harmatozzatok, egek, onnan felülről, és csepegjék a felhők az igazat; nyíljk meg a föld és teremje a szabadítót, és legyen egyszersmind igazságosság. Én, az Úr teremtettem őt” (Iz. 45,8).

3. Vagy a Messiásnál is több?

Ez azután a további tények (csodák, jövendölés-teljesülések) nyomán ébrednek a felfigyelő és kutató emberek lelkében. – De a teljes Személy és igazi belső lélektudat tartalma itt csak villanó fénysugarakat kap és teljes valóságában a sírból való feltámadásban nyer teljes kifejezést.

Bef.: Isten áldottainak látszik Jézus a kánai csoda nyomán, Messiásnak a történelem további eseményei után, és végül Istenfiának személyiségét tárja elénk élete, megváltó halála és dicsőséges feltámadása folytán.

4. beszéd: Kicsoda a „názáreti Vendég?”

(Dogmatikus beszéd: Jézus személyiségének titka)

Bev.: A külső megjelenés nem tárja, hanem igen sokszor zárja az ember belső valóságát. Jézus Krisztus ember alakban jár és emberi életet él. Dolgozik hétköznapiokon, Istennel érintkezik – a rituális napokon, baráti együttesben él Kánában. – De valójában kit rejt magában a külső emberi köntös?

1. Az Édesanya titkosan sejt.

A menyegzős nép, a ház és a rokonság szeretett és tisztelt barátját üdvözli a názáreti Jézusban. –

De csak ennyi Ő?

a) Az Édesanya lélek mélyén sok csoda rejtőzik. Tiszta lilium volt élete. Angyali hang szólt előtte. Gyermekeit angyalian szülte.

b) Ezért belső ítéletében másképp ítélkezik. Való tartalmát nem tudja. De kegyelemmel világosan hiszi.

2. Az izzó erejű bor megvillantja.

a) Emberi tapasztalat két jelenséget „észlel”. Víz volt a veder tartalma, és borlett a serleg itala. A tény beszédes lett; legalábbis gondolatokat ébresztett. A régi prófétai képeket ébresztette. – „Szereted az igazságot, gyűlölöd a gonoszságot, azért kent fel téged az Isten, a te Istened az öröm olajával, társaid felett” (Zsolt. 44,8). – „Békét teremjenek a hegyek a népnek, és igazságot a halmok” (Zsolt. 71,3). „Éljen, míg a nap ragyog, nemzedékről nemzedékre, míg fénylik a hold. Úgy szálljon le, mint az eső a rétre, s mint az esőcsepp a földre. Virágozzék napjaiban az igazság, és míg a hold el nem múlik, a bőséges boldogság” (Zsolt. 71,5-7). „Áldott legyen neve mindörökre, míg csak ragyog a nap, maradjon meg neve; benne nyerjen áldást a föld minden nemzetsége, mindennemzet őt dicsérje!” (Zsolt. 71,17).

b) Emberi értelem gondolkozott. Ennek lépcsőzetes fokozatai voltak. Csodálkozott a tetten... Kérdéssel értelmezte – a Cselekvőt: kicsoda ez?... Talán „Dávid trónja” várományosa? „Igaz esküt tett az Úr Dávidnak s azt nem másítja meg: ágyékod gyümölcsét ültetem királyi székedbe” (Zsolt. 131,11)... Hódolattal övezte – az „Isten emberét” – Eddig eljutott, mert ilyen „jeleket” csak az Urprófétái cselekedtek Izraelben. – Mi történt tehát? Ennyi és ez: ha a Mester alakja eddig az **ember** képét mutatta, akkor most titokzatosság köde emberi arcát elködösítette. És egy-egy fénysugár fokozatosan megvillantotta.

Bef.: A Mester személye még titokzatos, de már kifelé is sejtethető: az Isten Küldötte és isteni erővel dolgozó. – Első lépés a lélektartalom megismeréséhez!

5. beszéd: Jézus első csodája

(Dogmatikus beszéd: A csoda tárgyi tartalma)

Bev.: A kánai asztalhoz telepedve és az újonnan hozott serlegből hörpintve csodás átváltozást alapított meg a vendégsereg. – De az élet útját járó és Isten útjait kutató ember nem állhat meg örvendő lélekkel a tény észlelése mellett, hanem kérdezve kérdezi egek felé forduló áhítattal: mit jelent ez a különleges esemény?

1. Jelentkezik az Isten mindenható ereje.

Emberi szemünk és értelmünk mindenütt Isten erejét látja. Azért mondja az Írás: „Az Úré a föld s ami azt betölti, a földkerekség és minden lakója. Mert a tengerekre ő alapította, s a folyók fölé ő állította. Ki mehet fel az Úr hegyére?...” (Zsolt. 23,1-3). Ezért írja ezt is: „...Hogy ismerjük e földön utadat, minden nemzet lássa szabadításodat. Áldjanak, Isten, téged a népek, áldjanak téged a népek valamennyien!” (Zsolt. 66,3-4).

a) Ez mind természetes jelenség, mert a Teremtő törvényeinek következetes érvénye. De a törvény nem nagyobb, mint a Teremtő. Azért jelentkezhet az Istenkivételes alakban és fenségben. „Ekkor megjelenék néki az Úr, tűz lángjában egy csipkebokor közepéből. Látá ugyanis, hogy a csipkebokor lángol, de nem ég el” (2Móz. 3,2).

b) De jelentkezhet embereszközön keresztül a törvények felfüggesztésében. „Tudom, hogy mindent megtehatsz...” (Jób 42,2).

2. Alázattal engedelmeskedik a természet törvénye.

a) A természet törvényei – Isten szavára érvényesülnek. Ő – az Indító. Ők – a végrehajtók.

b) A természet törvényei Isten szavára hódolattal engedelmeskednek. Ok? – Ő a Fenntartó.

3. És így az egek felé emelkedik az ember lelke.

A természet lépcsőzete:

a) Az értelem számára... Látja az élet jelenségeit és Istenben találja magyarázatát.

b) Az akarat számára... Észleli a világ szépségeit és jóságát. Birtokba akarja venni őket. De mindek felett Teremtő Urunkat!

Bef.: Jézus első csodája annak a nagy külső tevékenységű életnek első harangcsendítése, amely később, életvalóságának bemutatása és kitárása után, a Golgota áldozatát mutatta be Istennek és ennek kincseit adta az embereknek.

e) alcsoport: A tételek alapját a körülményekből merítő beszédek

A stilsztika igen gyakran és nyomatékosan tanítja a „quis, quid, ubi, quibus, exlilis, cur, quomodo,” körülmények vizsgálatát. Mégpedig azért, hogy ezek nyomán szülessenek meg a nagy értékű gondolatok. – A kánai csoda **körülményei** ezért kerülnek most megbeszélésre (későbbi beszédalkotásoknál is döntő szerepük lehet!).

1. beszéd: A gondosan szerető Szív
(Erkölcsi beszéd: Jézus Édesanyja Szíve)

Bev.: Istent csak úgy lehet megértéssel felfogni, ha a szeretet véghetetlen tengerének tudom elgondolni. És a Mester? Ó az Isten Egyszülöttje; az Atyával egylényegű, csak a szeretetben értelmezhető valóban. – Mit tár elénk első csodája?

1. A házigazda gondját.

És a Szűz Anya? Itt valóban a hiány-érezlelésen indul a szeretet. Itt léleklátásról van szó.

a) Az Édesanya – lát és kér. Látása: a bor hiánya. „Nincs boruk!” (Jn 2,3).

b) A „Fia” – lát és látszólag vár. Emberi természetével Ő is a hiányt észleli.

c) De lelke mélyén a házigazda „léleg gondját” látja és itt már segít. – Ez már belső léleklátás. Itt már nem a hiány a feltűnő, hanem a léleg gond a jelentkező. A jó Anyát ez a gond indítja. A szeretet Mesterét is ez már szeretetre és segítésre hangolja.

2. Feléje nyújtja segítő jobbát.

Ez a segítés nem karlendítés, hanem szeretet nyújtás.

a) Együttérzése – tevékeny szeretetre hangolja. „A testvéri szeretetről nem szükség írnom nektek, hiszen Isten maga oktatótt ki, hogy szeressétek egymást” (1Tessz. 4,9). És mi? Csak részvétellel vagyunk? Vagy tevékeny szeretettel segítünk? (irgalmes szamaritanus példája). „Ami a testvéri szeretet illeti, legyetek gyöngédek, tiszteletadás dolgában legyetek előzékenyek” (Róm. 12,10).

b) Isten ereje – csodával is segít. Az áldozatos munka szemünk láttára is csodákat művel. A göröngyből sarjad a búza... A szeretettel nyújtott pohár víz lelket is frissít és lelkeket egybeforraszt. Lényeg: minden erőnk segítsen. Krisztus **isteni** erejét is érvényesíti.

Bef.: És így az én kincsem a **más** tulajdona is leszen. És így ami az ő lelkének szeretete, az az én lelkembe ömlő értékem leszen.

2. beszéd: A terített asztal és a kicsorduló ital
(Erkölcsi beszéd: Isten terített asztala)

Bev.: Mi a földi élet fejlődésének eszköze? A föld termékeinek a felhasználása.

1. Jelkép: a terített asztal és a csorduló ital.

Mindez Isten adománya, így kell tehát értékelni. Kána asztala is ezt hirdeti. Jézus az emberi természet igényeinek itt nyer kielégülést. Mi tehát az asztal és a serleg? Mind a kettő: asztal és serleg?

a) Lényeg: életet szolgáljon és céllá ne legyen! Nem cél! „Hiszen Isten országa nem eszem-iszom, hanem igazság, béke és öröm a Szentlélekben” (Róm. 14,17). „Légy minden dolгодban mértékletes, akkor nem ér semmi betegség” (Sir. 31,27).

b) Mércse: a szükségletek fedezése. Ezért nem szabad feledni az értéket! „Senki se legyen parázna vagy istentelen, mint Ézsau, aki egy tál ételért eladta elsőszülöttségét” (Zsid. 12,16).

c) Osztas: mindenkinek jusson: „...ha ellenséged éhez, adj neki enni; ha szomjazik, adj neki inni; mert ha így teszel, égő paraszat raksz a fejére” (Róm. 12,20). Ne csak magad, hanem mások is részesedjenek. Így az asztal és pohár értékes eszköze a testi élet fejlődésének.

2. De a lelki élet fűszere is.

a) Az asztal kenyeret és eledelt ad. Van ebben testi élvezet. „És bor vidámita az ember szívét; hogy ragyogjon arca olajtól, és kenyér erősítse az ember szívét” (Zsolt. 109,15). Jogos és helyes. Van ebben családi érzés. Jogos és helyes. Van ebben társadalmi egybefonódás. Jogos és helyes.

b) A serleg víz mellett bort is kínál. Timóteus szerint is erőforrás: „Ne csak vizet igyál, hanem gyomrod és gyakori gyöngéledés miatt igyál egy kis bort is” (1Tim. 5,23). Legyen is kedély emelő.

De ne legyen Bacchus szolgálat. „Bor és nők tévútra viszik a bölcseket, és meghurcolják az okosokat” (Sir. 19,2). „Jaj nektek, kik kora reggeltől fogva a részegség után futtok, és napestig isztok, és a bortól hevültök!... Jaj nektek, kik hősök vagytok a borivásban, és vitézek a részegítő ital keverésében” (Iz. 5,11 és 22). A csorduló ital mértékkel üdítés, fékevesztetten életölés.

Bef.: Isten adta kincsek – Isten adta célokat szolgálnak.

3. beszéd: Az italok Itálának „részegítő” ereje

(Erkölcsei beszéd: Jézus nyújtotta ital)

Bev.: Itt már nem a szőlőtöke csordította itálról van szó. Olyan itálról, amely „új bor”, és így újjá alakult tartályhordóba, lelki emberbe öntünk. „Senki sem tölti az új bort régi tömlőkbe, különben az új bor kiszakítja a tömlőket, és a tömlők is tönkremennek” (Lk 5,37). Hol és hogyan észleljük ezt?

1. Részegek a bortól...

Mondja az Írás, mikor az első pünkösdi Lélek megszállottjai szót emelnek.

a) Lélek itala? Igen! Igen! Bódítónak látszik, mert a testi érzékszerveket vagy elködösítik, vagy felfokozzák. – A földi szemek nem látnak, de a lélekszemei előtt egek tárulnak: „Bizony látom a megnyílt eget, s az Emberfiát, amint az Isten jobbán áll!” (Ap.Csel. 7,56).

b) Élet, sőt örök élet ereje? Ez is kérdésként hangzik, de a felelet igenlő léssen. Gondolj az Oltári-szentség ígéretére és azonnal látni fogod, hogy ez a Kenyér és Bor olyan erőt közöl, amely az örök életre készít elő. „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasz-tom az utolsó napon” (Jn 6,54).

2. Megszállottak az Úr erejétől.

„Látszólag ugyan ettem és ittam veletek, én azonban láthatatlan étellel és itallal élek, mely rejtve van az ember szeme előtt” (Tób. 12,19).

a) Földi látásuk zavaros. „...Mások meg gúnyosan megjegyzték: „Teleítették magukat édes borral!” (Ap.Csel. 2,13).

b) Égi látásuk tiszta. Magamat, másokat lélekszemmel látni! Ti így láttatok. Ezért mondja az Írás: „Lám, boldogoknak mondjuk azokat, akik kintartottak” (Jak. 5,11).

Bef.: Krisztus az igazi szőlőtöke! Belőle az életünk! „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki énbennem marad és én őbenne, az bő termést hoz. Hiszen nélkülem semmit sem tehettek” (Jn 15,5).

4. beszéd: „Vigyétek a násznagynak” (Jn 2,8) – „Igyatok ebből!” (Mt 26,28)

(Erkölcsei beszéd: Két serleg)

Bev.: Kétszer kínál serleget a Mester. Az első pohár ítélete és ízlelése a kánai menyegző násznagyáé. De még egy parancs – más alkalommal. Ennek ízlelése Istennek örök életbe törő gyermekeié; és ennek vétele az örök élet birtoklásával biztat. Milyen átváltozás után kínálja serlegét a Mester? Ha borra lett a víz, vajon Szentegyházunk liturgiájában mivé lesz a bor?

1. Csodásan borra lett a víz.

Éltető erő a víz is. Sziklából fakadó és embert éltető erő. De a bor élőbb valóság, és a víz ezt az éltető erőt magától nem hordja.

a) Krisztus szava a forrás: „Azután fogta a kelyhet, hálát adott és ezekkel a szavakkal adta nekik: „Igyatok ebből mindnyájan, mert ez az én vérem” (Mt 26,28).

b) Emberi élet örömforrása. „Sőt a törvény szerint majdnem minden vérrel tisztul meg, és vérontás nélkül nincsen bűnbocsánat” (Zsid. 9,22). „Testvéreim, Krisztus vérenek erejében megvan tehát a reményünk arra, hogy beléphetünk a Szentek Szentjébe” (Zsid. 10,19). „Ezért Jézus is, hogy tulajdon vérével szentelje meg a népet, a kapun kívül szenvedett” (Zsid. 13,12). „A békesség Istene, aki Urunkat Jézus (Krisztust), a juhok nagy pásztorát, az örök szövetség vére által föltámasztotta halottaiból” (Zsid. 13,20). „Az áldás kelyhe, melyet megáldunk, ugye Krisztus véreben való részesedés?” (1Kor. 10,16).

2. Csodásan életforrássá lett a „bor”.

Az utolsó vacsora kelyhének az itala.

a) A földi életben – kegyelmi erő. „...Csak nem vagy nagyobb Jákob atyánknál, aki nekünk ezt a kutat adta, amelyből ő maga is ivott, meg fiai és állatai is?” Jézus erre megjegyezte: „Mindaz, aki e vízből iszik, ismét megszomjazik. De aki abból a vízből iszik, melyet én adok, örök életre szökővíz-

forrás lesz benne” (Jn 4,12-14).

b) Az örök életre – segítő kegyelem. „Bizony, bizony mondom nektek: Hanem eszitek az Emberfia testét és nem isszátok az ő véré, nem lesz élet bennetek. Aki eszi az én testemet és issza az én vére, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon. Az én testem valóban étel s az én vérem valóban ital” (Jn 6,53-56).

Bef.: Így Krisztus parancsára, ember szavára Vérré lett a bor! Kána előkép! A szent Asztal valóság!

5. beszéd: Isten népének életöröme

(Erkölcsei beszéd: Az igazi életörömök)

Bev.: Kiké az élet teljességének öröme? Talán a tavaszi lendületet habzsolóé? Vagy a hatalom birtokosaié? Mert ezek daloló menete gyakran hangosra veri az élet útját. A királyi Zsoltáros szerint ez az igazság: „Örvendezik akkor majd az igaz az Úrban, ki benne reménykedett, és dicsekszenek az igaz szívűek mindnyájan” (Zsolt. 63,11). Mesterünk szerint pedig a nyolc boldogság népe (Mt 5.fej.) – De mi adja ezeknek a boldogságát?

1. Lélekszabadság a földiektől.

a) Mert a föld őket is húzza. Nem kísértés nélküli az élet. De ők érzik az égi Kéz erejét. „Ha el is esik, sem üti meg magát, mert az úr alája tartja kezét” (Zsolt. 36,24). „Megszabadultunk, mint a madár, a vadászok töréből. Összetört a tör, és mi megszabadultunk. Az Úr nevében van a segítségünk, ki az eget és a földet alkotta” (Zsolt. 123,7-8).

b) De a lélekszabadság örömei erőik ereje. „Nem akarjuk, hogy ez legyen a királyunk”: a bűn! (Lk 19,14). (Sensus illatus!). – Ennek eredménye a lélek öröme hangolása. „Boldog az az ember, ki az Urat féli, és parancsaiban nagy tetszését leli! Hatalmas lesz a földön ivadéka, és igazak nemzedéke áldott leszen. Dicsőség és gazdagság lesz házában, és igazsága mindörökre megmarad” (Zsolt. 111,1-3).

2. Lélekszárnyalás – az égiek felé.

Tudják, hogy messze törnek, hiszik, hogy örök életet nyernek, diadalmaskodhatnak.

a) Lendületes vággyal. „Ujjonganak majd a jámborok dicsőségben, örvendeznek nyugvóhelyükön. Szájukban Isten magasztalása leszen, kétélű kard a kezükben” (Zsolt. 149,5-6).

b) Még akkor is, ha terhelt az élet. „Akik könnyek között vetnek, aratáskor örvendeznek. Akik sírva indultak, mentek, elvetni magvaikat; megjönnek majd, ujjongva jönnek meg, és hozzák kévéiket” (Zsolt. 125,5-6). Jól tudják: „Az igazak lelkei azonban Isten kezében vannak, a halál kínja nem éri őket. Úgy látszott a balgák szemében, hogy meghaltak, és távozásukat balsorsnak vélték, és végsőromlásnak, hogy elmentek tőlünk; ők azonban békességben vannak!” (Bölcs. 3,1-3).

c) Elevenen élő hittel. „Sőt eléje siettél boldogító áldással, fejére drága kőből koronát helyeztél. Életet kért tőled, s te megadtad neki, hogy sokáig éljen, időtlenidőig” (Zsolt. 20,4-5). „Megsegíti az Úr az igazakat, oltalmazójuk a szorongatás idején” (Zsolt. 36,39). „Mondom nektek: Mindaz, aki megvall engem az emberek előtt, az Emberfia is megvallja Isten angyalai előtt” (Lk 12,8).

Bef.: Ki tehát a derűs és boldog ember? Az Írás azt mondja: „Boldogok mindnyájan, kik szeretnek téged és békédnek örvideni tudnak” (Tób. 13,18). „Boldog, kinek nem aggódik lelke, és kit nem hagyott el reménye” (Sir. 14,2). – A diadalmas „lélekszabadok” az „Isten szerelmesei”, az „örök élet várományosai” ezt az égi zenét zengik: „Szeretlek Uram, én erőm! Uram, én erősségem, menedékem és megszabadítóm; én Istenem, segítségem, kiben reménykedem, oltalmazóm, megmentő szarvam, ki fölemelsz engem” (Zsolt. 17,2-3).

6. beszéd: A naponta megisméltendő „csoda”

Bev.: Sokan mondogatják: bár ott lehettünk volna! Kánában emberi izléssel izlel, az utolsó vacsorán emberi szemmel nem látható hittel átfogható csodát láttál volna. Ez az utolsó a döntő. Ez pedig ma is itt van! – Hol?

1. Az átváltozás szent áldozatában.

a) Jézus ígérete szerint: „Ezt cselekedjétek emlékezetemre” (Lk 22,19).

b) Egyház tanítása szerint: „Ugyanígy vacsora után (fogta) a kelyhet és így szól: „Ez a kehely az újszövetség az én véremben. Ezt tegyétek, valahányszor isztok belőle, az én emlékezetemre.” Valahányszor ugyanis e kenyeret eszitek, se kehelyből isztok, az Úr halálát hirdetitek, míg el nem jön”

(1Kor. 11,25-26).

2. Napi szentmisénk örök csodájában.

Vajon csak a Golgota csodája ez? Vagy hol?

a) Róma – Vatikánjában? Ahol Krisztus helytartója mutat be áldozatot? Ez volna a mi Jeruzsálemünk?...

b) Kis kápolnánk oltárkövén. Nálunk! Egyszerű templomocskában! Sőt! Katakombában! Ostrom alatt a pincében...

Bef.: „Mert így szerette Isten a világot...”! (Jn 3,16)!

*

– Végezetül igen rövid *beszédláncot* hozunk ide, amely csak arra akar figyelmeztetni, hogy milyen széles vonalra terjeszhető még ki és fonható egybe a mai Evangélium tételköre. Természetes, hogy ez csak megvillantása annak a nagy területnek, amelyen az önálló szónok bőségesebb, termékenyebb lehetőségeket talál. – Címe lehetne a sornak:

Valóság – csoda...

1. beszéd: Az öröm kicsorduló erő

Bev.: Az öröm kicsordul (az elvesztett gira...)...

1. Hívogat az örvendező.

2. Csatlakozással emeljük az örvendezést.

Bef.: A megosztott öröm kettős öröm.

2. beszéd: Szűkkeblűek sóvárgása

Bev.: Tárgyak boldogítanak?

1. Csak a tárgyak hangolják örömrre.

2. Némák maradnak a „megosztásra” hivatott személyek.

Bef.: Személyek tesznek boldoggá! Miért? Mert a szeretet boldogít!

3. beszéd: A föld öröme

Bev.: Asztalt terít az Úr!

1. Isten teremti a szőlőgereszdet.

2. Ember élvezi a csorduló italt.

Bef.: Hogy élvezzen és telítődjék az ember!

4. beszéd: Anya és Fia

Bev.: Hogyan jellemezhető Mária és Jézus?

1. Sok benne az emberi szeretet.

2. Teljes benne az isteni szeretet.

Bef.: Ember és Isten.

5. beszéd: Csak itt valóság-e az „ízlelés csodája”?

Bev.: Az élet sok tartalmú poharat kínál...

1. Örömmnek ízlik a szenvedés pohara.

2. De nektárnak ízeleli az Istenért hörpintő lélek.

Bef.: De ízét lélektartalma adja az itálnak!

6. beszéd: A borok Bora!

Bev.: Az erőt hordozó pohár.

1. Vízből született Kánában.

2. Borból született – a szentmisén.

Bef.: Lelket életető Ital! Örök élő forrás kelyhe!

7. beszéd: A csodák teológiája

Bev.: A kánai menyegző népe csodát látott a terített asztal mellett. De miképpen értelmezné ezt a tudósok együttese?

1. Isteni erők jelzésének látja.

2. Emberélet üdvözítése eszközének tekinti.

Bef.: Isteni erő jelentkezése a csoda. – Ez teológia. De ember üdvét szolgálja az isteni tett. – Ez teológia!

* *

f) alcsoport: Analógikus és misztikus beszédek

Ebben az alcsoportban a tételek és közlésük nem egyenesen erednek és kapcsolódnak a napi Evangéliumhoz, hanem **csak** belőle sarjadoznak, sőt szinte ötletet adóan kapcsolódnak hozzá. Ezért rövidek!

1. beszéd: Az Úr választottjának, a Szeplőtelennek meglátása

(Erkölcsi beszéd: A Szent Szűz szerető lelke)

Bev.: A kánai csoda népe között elvegyülve foglal helyet a Boldogságos Szűz Anya. – Szemének és lélekszemének körülhordozása a titkosabb gondokat és bajokat is feltárja előtte. – Látja a zavarban lévő és segítség után néző házinépet... Mit tesz és mire oktat bennünket?

1. Szent Fiához folyamodik...

Ez az ő szeretet ténye.

a) Maga kérve kéri finom figyelmeztetéssel. Ez a kánai menyegző édesanyai szava.

b) Az ott lévőkkel parancsainak teljesítésére kéri, – a meghallgatás titkos reményével. Ez az ő tette és útmutatása.

2. Minket is erre oktat.

A szeretet tényének ez a tanítói jellege. A tanítás nem mindig szóval történik. A Szent Szűz itt nem intéz felénk oktató szót, de a példa erejével visz drága Gyermeke felé... Mintha beszédesen jelezné:

a) Bajaidban a Mestert keresd! – „Mediatrice gratiarum”!

b) Mert szerető Szíve megsegíti életedet! Maga ígérte! (Lourdes stb.). Maga cselekszi (közbenjáró segítségével)... Maga követeli (a hozzáfordulást is kéri ...Jelenésekben)...

Bef.: Ha mi ezt a tanító tanulságot visszük magunkkal, akkor jövő életünk felfohászkodásaival – a Szent Szűz tanítása nyomán –sokszor találkozunk a segítő Üdvözítővel.

2. beszéd: A víz borrá, a bor Krisztus Vérévé

(Dogmatikus beszéd: A Mester isteni erejének hatása)

Bev.: Az ember ahhoz a természettörvényhez kötött, amelynek valósulását nap nap után észleli. A forrás vize – üdítő ital, a szőlőtőke nedve – életető bor, az érben sodródó vér – emberélet elevenségét hordozó szent folyam. De az átváltozások nem emberi munka eredményei. – Mik ezek?

1. A víznek borrá változása csodája a kánai asztalnak.

A Messiás jelenléte közismert megtisztelése volt a háznak. De lélekerőinek nagysága lélektitka volt az Édesanyának.

a) Ő tudta – erőinek isteni voltát. Csak az emberek felé kell neki tanulság. „Elvették a követ. Jézus égre emelte tekintetét és így imádkozott: „Atyám, hálát adok neked, hogy meghallgattál. Én ugyan tudom, hogy mindenkor meghallgatsz, csak a körülálló népért mondom, hogy higgyék: Te küldtél en-

gem” (Jn 11,41-42). – De belső világában ez az öntudat: „Takarodj, sátán! Írva van: Uradat, Istenedet imádd és csak neki szolgálj!” (Mt 4,10).

b) Ki is nyilvánítja isteni hatalmát. Ez a kánai csodatett.

2. A bornak Vérré változtatása csodája az örök Áldozatnak.

a) A Kereszten kicsordult a Bárány vére. Itt: kiönti.

b) A szentmisében vérontás nélkül jelenik meg a Bárány vére. Itt: átváltoztatva jelenik meg előttünk.

Bef.: És a csodás átváltozás? Isten műve és ember boldogsága.

3. beszéd: A részegítő bor és a szüzeket termelő szent kehely

(Szimbolikus beszéd: A bor ereje)

Bev.: A szőlő gerezdje a láva tüzeit és a nap sugarát hordozza. Így lesz belőle izzó erejű ital. De mivé lehet ez az ital?

1. Bacchus – Venus részegítő kehellyé.

a) Mérséklettel – életerő.

b) Tobzódással – lélekölő.

2. Szüzek életét szülő égi kehellyé.

a) Krisztus kínálta – az utolsó vacsorán.

b) Krisztus kínálja – az „életlakomán”.

Bef.: Ugyanannak a venyigének nedűje, de egyik a lélek pusztítója, a másik Isten ereje.

* *

– Két **misztikus** beszédlánc.

I. beszédlánc címe: Víz és bor

1. beszéd: **A keresztelés anyaga (víz)**

2. beszéd: **Az Újszövetség áldozatának anyaga (bor)**

3. beszéd: **A „víz” és „bor” életeredménye (újjászületés)**

*

II. beszédlánc címe: Weltflucht?

1. beszéd: Miért küldettünk a földre?

(Paradicsom és uralom)

2. beszéd: Mivé süllyedhattunk?

(Bacchus – Venus szolgálivá)

3. beszéd: Mivé nemesedhetünk?

(Isten fiainak boldogjaivá!)

* *

– Záróakkordnak egy **diákbeszédet** közlünk: **Az Úr kertje**

Bev.: Életkert a nagyvilág, ahol ember nép alkotja a pompázó virágokat. Kicsi alakban a család az élet kertje, ahol Isten terve szerint bontakoznak Isten virágai, a gyermeklelkek bimbói. A földi kertek kertészek gondozzák; Isten „családi kertjét” a jó szülők szeretete akarja színpompássá alakítani. – De

kérdéssé tehető: mikor van életet fakasztó ereje a családi szentélyben folyó áldozatos gondoskodásnak? A felelet így szólna: ennek a munkának csak akkor van értéke, ha kétoldalú megértésen alapszik.

1. A kertész részéről igényelt megértő szeretet.

Még az otthon kiskertjében is megértő szeretet szükséges a kertész részéről. Mennyivel inkább igényelt ez a család keretében! Megértő szeretettel közeledik a nevelő a még ki nem bontakozott ifjú lélekhez.

a) Hányszor sejti meg elszomorodó lélekkel a nevelő, hogy előttünk áll egy fejlődő életvirág, aki válságokkal, nehézségekkel, problémákkal küzd. Viharok közt vergődik a lelke és nem talál segítséget sem önmagában, sem kiutat nem talál az összegomolyodott szellemi, vagy erkölcsi hibás hálóból... Ilyenkor érzi ugyan a nevelő, hogy szerető kézzel kell benyúlni a kusza szálak közé, de szinte a keze is visszautasítást talál. Tudja, hogy megértő közbelépése biztosan segítene a vergődésben, szava irányt mutatna, rendet teremtené a káoszban... A felelősségérzete támad a lelkében. És e felelősségérzés serkent. Mintha azt mondaná: közeledj ehhez a szegény lélekhez! Bizzál benne, hogy eredményt fogsz elérni!

b) És ha ellenállást találsz? Mert tény az, hogy néha visszautasítást talál az ember. Egyik-másik diák elhúzódik, elrejtőzik. Talán te is visszahúzódhatsz? Nem! Nem! Nagyobb áldozattal keresd, mert az elveszett bárány több munkát és szeretetet kíván (Lásd az Úr szavát a 99 igaz és 1 elkallódóról).

2. A gyermek részéről igényelt önátadó bizalom.

Külső ismeretünk hiányos dolgokról és emberekről. A belső ismeret szükséges. A tárgy vagy személy külső jegyei még nem adják a lényegét. Az ember külseje, külső cselekedetei nem tárják elénk az egyéniség rejtett világát. – A dió kérgének épsége nem biztosít az olajos tartalom épségéről. Meg kell nyitni héját és így kell érdeklődni a belső iránt. Meg kell nyitni az egyéniség burkát, nyíltan fel kell tárni a szeretettel közeledést, hogy az emberi szív mélyébe lásson. A külső elfordulás, az élet elfordulása kelevényszerű alakulat, melyet fel kell nyitni és ki kell tisztítani. – Mi nevelők, jó szüleitek helyettesei közeledünk felétek megértéssel és szeretettel. De ti is bizalommal legyetek. Legyen szilárd meggyőződés, hogy minden szavunk, minden cselekedetünk értetek történik. Ha ilyen lélekkel néz körül az élet virágos kertjében a kertész, akkor csodás változás megy végbe a virágok otthonában.

Bef.: Megváltozik a kert színe: élénkek lesznek a füvek, új erőt nyernek a lankadó bimbók, mert új, gazdagabb életvirágba bontakoznak az Úr élő virágai.

*

a) Ez a beszéd reáépíthető – a „tékozló fiú” példabeszédére.

b) De klasszikus módon reáépíthető Bourget: „A tanítvány” című világirodalmi regényére. A tanítvány mesterének istentelen elvére építi életét és ronccsá lesz. Amikor a mester a tanítvány koporsójánál rádöbben, hogy ezt az elpusztult életet az ő tanítása teremtette, akkor lerogy összeomolva és mondja: „Mi Atyánk Isten...”

* * *

B/ rész – c/ csoportja: a Szentlecke szövegére írt beszédek

Amint a mai vasárnap előszavában mondtuk, a napi Szentlecke az Isten adta különös ajándékokról és karizmákról beszél. Szövege így szól: „A nekünk adott kegyelemnek megfelelően azonban különböző ajándékaink vannak: aki a prófétálást kapta, prófétáljon a hit szabálya szerint; aki tisztséget kapott, gyakorolja tisztségét; aki tanító, oktasson; aki a buzdítás ajándékát kapta, buzdítson; aki alamizsnát oszt, tegye egyszerűségben; aki előljáró, legyen gondos; aki irgalmasságot gyakorol, tegye derűsen. Szeressetek tettetés nélkül. Gyűlöljétek a rosszat, ragaszkodjatok a jóhoz. Ami a testvéri szeretetet illeti, legyetek gyöngédek, tiszteletadás dolgában legyetek előzékenyek. A buzgóságban ne lankadjatok, legyetek tüzes lelkeitek: az Úr az, akinek szolgáltok! Legyetek örvendezők a reménységben, béketűrők a nyomorúságban, állhatatosak az imádságban. Segítsetek a szenteken, ha szükségben vannak, s gyakoroljátok a vendégszeretetet. Áldjátok üldözőiteket, áldjátok és ne átkozzátok! Örvendezetek az örvendezőkkel, a sírókkal pedig sírjatok. Éljetek egyetértésben. Ne legyetek fönnhézások, hanem alkalmazkodjatok az egyszerű emberekhez. Ne képzeljétek magatokat önmagatoktól okosoknak” (Róm. 12,6-16).

Szólni lehetne tehát az isteni adományokról általában. Természetesen itt nem szélesítjük a kérdést az Isten teremtői, fenntartói, megváltói, újjászületést adó kegyelmi területéig. **Csak** az Isten jóságának – külön **talentumokat** adó – kiadásáról szólnunk általában és **értelmező** céllal. – Szólhatunk azután a **karizmák válfajairól**. Lehetőleg csak arra szorítkozzunk, amit a mai Szentlecke szövege említ. – Majd beszélhetünk az **emberek egymáshoz való viszonyáról**, amelyben érvényesítendőek az Isten adta karizmák. – Végül felhívhatjuk arra a területre is a figyelmet, amelyet „**eltemetett élményvilág**” mondhatnánk. Emberéletünk temetett értékeiről, fájdalmairól, amelyek dinamikai **hatók jövő** életünkben. Itt úgy állítható be a kérdés, hogy nemcsak gazdagodunk a múlt élet felhalmozásával, hanem ható ereje, állandó munkája egészen egyénivé alakítja életünket. Építhetünk és rombolhatunk! Jó erre is felhívni a hívők figyelmét, mert így jobban tudják megítélni, és így könnyebb megérteni embertestvéreink életingásait is. – Lássuk most a tétéleket alcsoportokban.

a) alcsoport: Az adományok és karizmák értelmezése

A kérdés ez: mit és kinek ad az Isten? A felelet ez léssen: valamelyes kincset mindenkinek, de nem minden kiváltságot minden egyesnek! – Gazdag az ember, de a gazdagságok válfajait egyénenként osztja az Isten. Kincs nélkül nem születik egy halandó sem (Maeterlinck: „A kék madár”; talentumokról szóló példabeszéd...)

1. beszéd: Isten ajándékainak különfélesége
(Dogmatikus beszéd: Az embert gazdagító Isten)

Bev.: A ma született gyerekeMBER gyarlóan elhagyatott és gyenge... Legalábbis a látszat szerint. Ámde **titkos erők hordozója** a tehetetlen kised. Mégpedig olyanoké, amelyeket nem ismer senki. – Fájdalommal szüli édesanyja, de örömderrű jelenik meg arcán a szülés után. Mert ember született a világra... „Az asszony is, amikor szül, szomorkodik, mert eljött az órája, de amikor megszülte gyermekét, már nem emlékszik gyötrelmeire, mert örül, hogy ember született a világra” (Jn 16,21). Sohase feledjük, hogy ennek a kicsi tehetetlen lénynek **csodás adományok** laknak a lelke mélyén. A mai Lecke is írja: „A nekünk adott kegyelemnek megfelelően azonban különböző ajándékaink vannak” (Róm. 12,6). Hiszen egeből küldetik, tehát az egek ajándékait hordozza (Maeterlinck: „A kék madár”). – De kérdezzük csak a mai beszédben: mik ezek a kincsek?

1. Az egyetemes emberi adományok – mindenikünk lélekkincsei.

Ezek az ember értékei. Titokzatosak és nagyok, de részleteiben így értelmezhetők:

a) Titokzatos csodaszerkezet az embernek teste, mely minden lélynél tökéletesebb. Igaz ugyan, hogy az „Isten az embert a földből teremtette”, de az is igaz, hogy a „maga képére alkotta” (Sir. 17,1) –Bár az Írás inkább a lélekre alkalmazza az „Isten-képiséget”, de értelmezhető így is: az „Isten képe lélek” a legértékesebb „tesi ház” lakója legyen.

b) Ámde az ember lelke – Teremtőjének **tükörképe**. „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét” (1Móz. 2,7). Ez tehát – az Isten lehelete. A **szellem** jelentkezése.

2. Ámde le kell szögeznünk azt is, hogy a különös (hivatással járókincsek!) ajándékok – az egyénien kiemelték életértéke.

Bár alapvonalban és belső tárgyi tartalomban (test és lélek) hasonló minden ember, mégis az **egyéniség varázsa** verődik ki minden egyesén. Nem vagyunk egyforma „gépsorozat tagjai”, hanem különálló személyiségű egyedek.

a) Először is mindenkinek más – a **küldetési ideje**. Meddig járunk a földön?... Élemedettek pusztulnak... De gyermekek is meghalnak... Senki sem tudja, hogy **mikor** hívja haza az égi Atya (Pl. Longfellow: „Reaper”). Tehát bizonytalan a földi utunk ideje...

b) Mindenkinek más a **teljesítendő feladata**. „Szeretném ugyanis, hogy mindnyájan olyanok legyetek, mint én magam, de hát mindenki saját ajándékát kapta Istentől, egyik ilyent, másik amolyant” (1Kor. 7,7). „Atyjától csak jó adomány, csak tökéletes ajándék származik. Nála nincsen változás, sem árnyéka a változandóságnak” (Jak. 1,17). „Hiszen kegyelemből üdvözlötetek a hit által, s ez nem a magatok érdeme, hanem Isten ajándéka” (Ef. 2,8) Sőt azt is olvassuk: „Előhívta tíz szolgáját és átadott nekik tíz minát: KereskedjeteK vele, mondta, amíg visszatérek... Amikor elnyerte a királyi méltóságot, mégis hazatért. Hivatta szolgálait, akiknek a pénzt adta, hogy megtudja, ki mennyit szerzett vele...” (Lk

19,13 és 15).

c) Mindenkinek más és más lesz az örök boldogságának koronája. Fejtegethető az Egyház tanítása – a gloriáról és a vértanúk, szüzek, hitvallók sorrendjéről...

Bef.: Mindez mit mutat? Röviden ezt: **valamilyenné** és **valakivé** lesz az ember. Nem tárggyá tehát! Sohasem valamivé! Azaz: élő, tökéletesebb és **egyéni személy** léssen. Mi a lényege? Azzá légy, akinek az Isten gondolt, és boldogságban élsz – mindörökké. Higgyed: „Hiszen Isten, aki előkészített erre minket, a Lélek foglalóját adta nekünk” (2Kor. 5,5). De tevékeny dolgozónak kell lenned! Akitől mit vár a Teremtő, arra való képességekkel indítja az életútra! A teljesítőnek szól az Úr igéje: „Jól van, te hűséges, derék szolga! Mivel kevésben hű voltál, sokat bízok rád: menj be urad örömébe” (Mt 25,21).

2. beszéd: Adomány és karizma

(Dogmatikus beszéd: Isten adományai)

Bev.: Egyetemleges égi kincsek és Isten adta kegyek mellett egészen kivételes égi adományokat is oszt a Teremtő. Karizmáknak mondja az Írás azokat az ingyen adott kiváltságokat, amelyek birtokában könnyebben teljesíthetjük hivatásunkat.

1. Isten adta életkincs – az egyéni élethivatásom.

Nem szabad azt hinni, hogy véletlen az ember életbe lépése. Mindenkit előre szeret, és előre szabott hivatással áld az Isten.

a) Azért indít az Isten. Végül is az az igazság, hogy a nemlétből szeretetével indít a földre. A teremtés egyúttal – meghívás. Ez a meghívás legyen azután az ember egyéni munkaterülete. „Maradjon meg mindenki abban a hivatásban, amelyet kapott” (1Kor. 7,20). – Az újjászületést kegyelemként az üdvözülés célja érdekében adja az Isten. „Nem veszendő magból születtek ugyanis újjá, hanem Isten élő és maradandó igéje által” (1Pét. 1,23). A diadalmas élet céljaira adja a Szentlélek ajándékát. „És rajta leszen majd az Úr lelke: a bölcsesség és az értelem lelke, a tanács és az erősség lelke, a tudás és a jámborság lelke” (Iz. 11,2).

b) Erre a szolgálatra kötelez az Isten. Földi életterületen indul, de egészen oda ne tapadjunk! Mert: „Ahol a kincséd, ott a szíved is” (Lk 12,34)! – Az égiekért dolgozó és értelmes életemet így irányítom Krisztus kegyelmével. „Hála legyen Istennek, Jézus Krisztus, a mi Urunk által! Értelemmel tehát Isten törvényének szolgálók” (Róm. 7,25). Ha pedig teljesítem életem örök hivatását, akkor reám is áll: „Hiszen tudjátok, hogy az Úrtól kapjátok jutalmul az örökséget” (Kol. 3,24). Ez a szolgálat azután olyan, amelynek tényleges gyümölcse a célbafutás.

2. Segítő erőm – a karizmám.

De különleges segítő erőket is ad az Isten. – Nemcsak a kegyelmekre gondolok, hanem a karizmáknak mondott ajándékokra. „Törekedjete értékesebb adományokra!” (1Kor. 12,31).

a) Munkámnak egyéni vonala (több, mint általános hivatás). Egyéni tehetségekre kell gondolni. „A Lélek ajándékait pedig ki-ki azért kapja, hogy használjon vele. Egyik ugyanis a Lélektől a bölcsesség adományát kapja, a másik a tudás adományát ugyanattól a Lélektől, a harmadik meg a hitet kapja ugyanabban a Lélekben, vagy a gyógyítás adományát ugyanabban a Lélekben; ez a csodatévő hatalmat, amaz meg a prófétálást, egyik a szellemek elbírálását, másik többféle nyelvet, a harmadik viszont a nyelvek megfejtését” (1Kor. 12,7-10). Így egyéni életértékeim kifejtése lesz az én munkám.

b) Egyéni munkám segítő lendítője. Igehirdetésre, tanításra, vagy hatalomgyakorlására hívott az Isten... Mindegyik megvalósítására karizmákkal gazdagít az Úr. „... aki a prófétálást kapta, prófétáljon, a hit szabálya szerint; aki tisztséget kapott, gyakorolja tisztségét; aki tanító, oktasson: aki a buzdítás ajándékát kapta, buzdítson...” (Róm. 12,6-8) „aki alamizsnát oszt, tegye egyszerűségben; aki előljáró, legyen gondos; aki irgalmasságot gyakorol, tegye derűvel” (Róm. 12,7-8). – Az egyéni feladat megkönnyítése – a karizma.

Bef.: Egyéniség az ember, egyéni a hivatása és egyéni az eljárási módja. Annál nagyobb hatást gyakorol, minél több lelkiséget sugároz.

* *

b) *alcsoport: Isten adta karizmák egyenkénti boncolgatása*

Nagyon eredményes ezeknek a fejtegetése, mert így példát vehetünk arra nézve, hogy Isten parancsai értelmében hogyan kell karizmáinkat értékesítenünk. – Nem szabad leszűkíteni a karizmatikusnak határait. Önmagunkban is fel kell fedezni egyiket-másikat és így bizakodó lélekkel kell Isten szolgálatában állva embertestvéreinken segítenünk.

1. beszéd: A tanítás adománya

(Erkölcsi beszéd: A tanítás mint karizma)

Bev.: Az Isten adta lélekfény az a kincs, amelyet a kifelé irányítás szolgálatába állít az ember. „Intelemet vegyétek, és ne ezüstöt, és tudást válasszatok inkább, mint aranyat” (Péld. 8,10). – Látni az élet célját, észlelni Isten jóságát; olyan birtokállomány, amelynél nagyobbat nem igen gondol az ember. „Ti vagytok a világ világossága. A hegyre épült város el nem rejthető” (Mt 5,14). Saját életemet boldogító tudat, de más élete felé fényt vető kötelesség. „Senki sem gyűjt világot azért, hogy befördje, vagy ágy alá rejtse, hanem hogy tartóra tegye, s aki csak belép, lássa világát” (Lk 8,16).

1. A lelkek megvilágítása.

„Küldd el világosságodat és igazságodat, hadd vezessenek és vigyenek el engem szent hegyedre s hajlékaidba” (Zsolt. 42,3).

a) Van ebben egyéni felvillanás. – Bár az Igéről mondja az Írás, mégis a bennük lakozó lélekről és a Lélek gyújtotta fényről is mondható: „Az igazi világosság, mely minden embert megvilágosít” (Jn 1,9). De ugyancsak emberlelket világosító fény az Isten hirdette törvény: „Mert a parancs szövétnek, a tanítás világosság, s a fegyelem feddése az életre vezető út” (Péld. 6,23). – És még mind magunk életének kincse, tüze, világító ereje.

b) Van benne mások életcéljának fénybevonása. De ez isteni Fény, és az emberlélek karizmatikus tüze nemcsak befelé világító valóság. Világít másoknak is! „Az értelmes szív megszerzi a tudást, s a bölcsök füle felkeresi a tudományt” (Péld. 18,15). „Fiam! Ne szűnj meg hallgatni az intésre, és ne légy járatlan a tudás igéiben” (Péld. 19,27). Mesterünk is ezt teszi: „Mikor a nép ezt hallotta, elámult tanításán” (Mt 22,33). – Ezért – saját karizmáinkkal élve – mások életének is fényvetői legyünk!

2. Emberlelkek Istenhez juttatása.

De miért lobbantunk fényt az élet útjára? Fénysugarat vet lelkünk, hogy Isten igazi ösvényén helyes utat leljünk.

a) Magam vagyok az első, aki ezen az isteninek látott úton járok. „Hárman tanúskodnak tehát a mennyben: az Atya, az Ige és a Szentlélek” (1Jn. 5,7). „Az üzenet, amit tőle hallottunk és nektek hirdetünk, ez: Isten világosság, benne nyoma sincs a sötétségnek. Ha ezt állítjuk, hogy közösségben vagyunk vele, de sötétségben élünk, hazudunk és nem cselekszünk az igazság szerint. De ha világosságban élünk, amint ő is a világosságban van, akkor közösségben vagyunk egymással és Fiának, Jézus (Krisztusnak) vére megtisztít mindenbűntől” (1Jn. 1,5-7). – Ez a fő és elsőrendű cél, mert a földi vonatkozások múlandó változatok.

b) Embertestvér a második, akit erre segíték. – De itt fokozat van. Család (gyermek, szülők)... Rokon... Hivatali körzet... Embertestvér egyetemessége... „Nem a nap szolgál majd neked továbbra is nappali világossággal, és nem a holdfénye világít majd neked, hanem az Úr lesz neked örök világosságod, és Istened a dicsőséged” (Iz. 60,19). „Hiszen mindnyájan a világosság és a nappal fiai vagytok. Nem vagyunk az éjszakáé, sem a sötétségé” (1Tessz. 5,5).

Bef.: De milyen módon tanít az ember? Azaz, milyen módon vezeti a karizma fényét az életútra? Igen sokan tanító hivatással (lelkipásztor, tanító, szülő), de mindenki példával. Az élet a legnagyobb tanító! Úgy élj, hogy életed tanítás legyen!

2. beszéd: Az adakozás módszereiről

(Erkölcsi beszéd: Az adakozás karizmája)

Bev.: Bármilyen módon akarnók lehatárolni, zárni kincseinket, mindig fülünkbe cseng az Úr hegyi beszéde: „Ne gyűjtsetek kincset a földön, ahol moly és rozsdá emészti, ahol tolvajok betörnek és lopnak” (Mt 6,19). Sőt nem is lehet, mert kiragadja az ember, vagy végül is a halál. – Mit tegyünk tehát vele? Kamatoztasd mások javára, és így gazdag leszel lélekben. De hogyan tegyem?

1. Könnyed lélekkel.

Aki zsuigori, annak nehéz megérteni ezt. Ahhoz ragad, tapad az anyag.

a) Nem tapadva hozzájuk. Könnyedén elválni tőlük. Őrizd magadban Tóbiás parancsát: „Vagyonodból adj alamizsnát, és semmiféle szegénytől se fordítsd el arcodat” (Tób. 4,7). Sőt az is igazság: „Jobb dolog a bőjttel kapcsolatos ima meg az alamizsna, mint az aranykincsek gyűjtése” (Tób. 12,8). És azért magad is könnyed lélekkel adományozzál. Az élet ezt igazolja: az Istenszázszorosan fizet vissza a jótékonynak.

b) De emelőleg jutnak más emberhez. Téged dicsérnek. „Biztonságban vannak ezért javai az Úrnál, s a szentek egész gyülekezete hirdeti alamizsnáit” (Sir. 31,11). Sőt bűnbocsánatra segítenek. „Ezért, király, tessék neked az én tanácsom: váltsd meg alamizsnával bűneidet és a szegények iránt valóírgalommal gonoszságainkat; akkor talán Ő megbocsátja vétkeidet...” (Dán. 4,24). Másoknak pedig segítséget adnak. Hiányt pótolnak. Eledelt és erőt ad a nyújtott kenyér és lélekerőt ad a szellemi segítség! – Így gazdagszik belőled embertestvéred (itt azután az irgalmasság testi-lelki cselekedeteire gondolunk!)

2. Bőven szóró kézzel!

Az ember keze belemerül a fizikai kincsek, vagy szellemi értékek tarisznyájába és onnét emeli ki másnak adandó kincseit. De hogyan történjek ez?

a) Már a merítő kéz is szélesen fogó marok legyen! Legyen jelszavad: „Megnyitja tenyerét a szegénynek, és kinyújtja kezét a szűkölködő felé” (Péld. 31,20). „A szegénynek is nyújtsd kezedet, hogy tökéletes legyen engesztelésed és áldásod” (Sir. 7,36).

b) De az osztó kéz gyakran adjon és szórjon. Embertestvéred megérzi és boldogan veszi a felé nyújtott segítséget. Gazdagodik a te jóságodból. De ez a gesztus nemcsak megsegíti a szegényt, hanem veled szemben meleg viszont-szeretetre is indít. Sőt! Ilyen segítség folytán magad sem szenvedsz hiányt soha! „Aki ad a szegénynek, nem lát szűkséget; aki megveti a könyörgőt, inségbe jut” (Péld. 28,27). Boldogítasz, ha adsz és boldog leszesz, ha kapsz! A „bumeráng” is visszatér!...

Bef.: De kérdezhetnéd végezetül: kinek? Kinek? A reászorulóknak! Nem az adományadás az első; a munkaalkalom adás a jobb! De azután – lélekszeretettel tetőzd a kanalat!

3. beszéd: Az irgalmasság derűs lelke (Erkölcsi beszéd: Jó lélekkel adakozzál)

Bev.: Az emberszeretetnek lélekmuzsikája adja az életszentély alaphangját. Éppen ez mutatja, hogy a felebaráti szeretet az Isten első parancsának folytatólagos része. „Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erődből... A második így szól: Szeresd felebarátodat, mint önmagadat” (Mk 12,30-31). De ennek élettévése és alakítása az ember legszentebb feladata. – Kérdés: miben nyerjen ez a belső, parancsoló hang valóságos kifejezést?

1. A nyomor látására részvételre hangolódjék.

Ha kiemelten gazdagabbak vagyunk, sokat gondoljunk arra, hogy ez nagy kötelességre szólít.

a) Mindenki hivatott – az Isten kertjének élvezésére. Közös kincs a föld minden szépsége. És a magánbirtoklás? Az egyéni szükségletek nélkülözhetetlen eszköze, de az egyetemes közösség sérelmének kizárásával. Emberi jogos igény: az élet tiszta örömeinek élvezése. Egyetemesen szól az Úr: „Íme, nektek adtam minden fűvet, mely magot hoz, a földön, s minden fát, melynek benn a gyümölcsében van fájának megfelelő magva, hogy eledeltekre legyen, a zöld növényzetet pedig a föld minden állatának, az ég minden madarának, s mindannak, mi mozog a földön s miben élő pára vagyon, hogy eledelükre legyen. Úgy is lőn” (1Móz. 1,29-30).

b. De nem mindenki kerül az élet napos oldalára. Sokszor – saját hibájából (erkölcsi roncsok). „Az erény magasra emeli a nemzetet, a bűn pedig szegényekké teszi a népeket” (Péld. 14,34). Sokszor külső körülményekből (csapások és tragédiák). Sokszor próbatételből (Jób). – A részvét mindkét esetben feltámad, de a tényleges segítő kéz csak egyesek erénye.

2. A részvét derűs segítésre indítson.

Talán magadra is áll: „Azt mondod: gazdag vagyok, dúsgazdag, semmire sincs szükségem. Hát nem tudod, hogy nyomorult vagy és szájalomra méltó, szegény, vak és mezítelen!” /Jel.3,17/. De másra ez a tétel igaz: „A szűkölködők kenyere megélhetés a szegényeknek; ki az ilyent megcsalja, vér embere!” (Sir. 34,25).

a) Nyújtsd ki kezéd. Óvakodjál Jób elítélő szavától: „Nem adtál vizet a fáradtnak s az éhestől megtagadtad a kenyeret” (Jób 22,7). – Figyeld meg kezeden Isten alkotta formáját. Őt ujjba bontódik, hogy kihulljék belőle amit összefog. Te gyűjtsd, és másoké is legyen! „Aki ad a szegénynek, nem lát

szükséget; aki megveti a könyörgőt, ínségbe jut” (Péld. 28,27).

b) Adj igazi segítséget. Átfutó alamizsna nem sokat segít. Állandó segítség gyógyít. Lelki segítség emel. „Adj tehát szolgádnak értelmes szívet, hogy ítélni tudja népedet s megkülönböztethesse a jót a rossztól” (3Kir. 3,9). Szellemi segítség üdvözt. És ezt De Paul szt. Vince lelkével tedd! A személyes szeretet legyen az indító! Legyen példád az irgalmas samaritánus, aki teljes és könnyedlélekkel segített.

Bef.: Daloló legyen adakozó lelked, és háladal mellett öröme hangolod mások lelkét.

4. beszéd: Az igazi szeretet

(Erkölcsi beszéd: A szeretet)

Bev.: Mesterünk legelső és legszentebb parancsa; érdemes vele foglalkozni. Vajon rokonézés és meleg érzelmi hullám a szeretet? Ez a kérdés azért fontos, mert ennek vizsgálásánál lelkiismeretnek és nem érzéshullámmáznak fog feltűnni a Krisztus tanította szeretet. – Miben is áll tehát?

1. Jót látni.

Ez – a szemek áldása. Íme, nem érzés, hanem Isten áldás. Szinte mi is mindig ezt lássuk: „És látá Isten, hogy mindaz, amit alkotott, felette jó volt” (1Móz. 1,31).

a) Látom – a jó jegyeket. Ami kívülről is szép és jó, azt azonnal észreveszem. Ember, sajnos, az átlag: a hibákat észleli. De a belső jót is lássam – lélekszemmel! Ez még szentebb és istenibb látás!

b) Vetítem másra jószág fényét. És ha nem látok? Akkor saját lelkem jószágát vetítem reá, – legalább a reádobott jót látom. Ebben van feltételezés, óhajítás, a jó felé indítani akaró lelkület. Nem marad ám ez nyom nélkül. Az így kezelt ember befogadja és értékévé alakítja.

2. Jót akarni.

„Békesség a földön a jóakarató embereknek!” (Lk 2,14). Ez az akarat áldása. Ezt is Isten adja. „Hiszen Isten maga műveli bennetek jóakarata szerint a szándékot meg a végrehajtást is” (Fil. 3,13). Hogyan valósul ez?

a) Akarom, hogy legyen másnak. Mije? A föld és lélek kincstárának ajándékaiból...

b) Akarom, hogy uralkodjék belső életerői felett és így belső harmóniában éljen. – De ez az akarás reám nézve feladat. Mégpedig milyen? Ilyen irányú szeretetszolgálat.

3. Jót tenni – léssen a folyomány.

Végül is ez az Isten egyenes akarata. „Istennek ugyanis az az akarata, hogy feddhetetlen étellel elnémítsátok az oktanok tudatlanságát” (1Pét. 2,15). – Ez a kezek áldása. Ez is Isten ajándéka.

a) Fényt vetni – mások életútjára és lelkébe. Ezért vagyok tűz. „És ha világosságot gyűjtanak, nem teszik véka alá, hanem a tartóra, hogy világítson a ház minden lakójának” (Mt 5,15). Ezért vagyok égő mécs. „Senki sem gyűjt világosságot azért, hogy befödje, vagy ágy alá rejtse, hanem hogy tartóra tegye, s aki csak belép, lássa világot” (Lk 8,16).

b) Kezet nyújtani – mások vezetésére. Ha lelkedben él a Mester, akkor jelenlétének csodái mennek végbe. „Vakok látnak, sánták járnak, leprások megtisztulnak, süketek hallanak, halottak föltámadnak, a szegények pedig hallgatják az evangélium hirdetését” (Mt 11,5).

c) Lélekben segíteni (szellemi, kegyelmi élet!). Ez az örök élet útjának járása. Láss és segíts az örök utakon. „Csak ne a láthatóra, hanem a láthatatlanra szegezzük tekintetünket. A látható ugyanis ideig-tartó, a láthatatlan viszont örök” (2Kor. 4,18).

Bef.: A szeretet, aki Isten szeretetét vette, így szórja lelki kincseit. Itt lényegtelen az érzés, de döntő az odahajló, készséges jószág.

5. beszéd: A testvéri szeretet jegyei

(Erkölcsi beszéd: A felebarát szeretete)

Bev.: A hangszórók hivatása, hogy közöljék a híreket. Isten „nagy természete” és „emberi világának” hangszórója az isteni szeretetnek és végtelen tökéletességnek. És az egyes ember mit tegyen – más ember felé forduló lélekkel?

1. Jót hirdessen másokról.

A hold legendája szerint – világítani kell az éjszaka embereinek, de nem kritizálni az éjszaka sötét alakjait.

a) Amit tudok róluk, ha jó, azt mondom. Ez a „jó hír angyalának” lélekmunkája. „Amit sötétben

mondanak nektek, mondjátok el fényes nappal és amit fülbe sűgva hallotok, hirdessétek a háztetőről” (Mt 10,27). – A megszóló hang a sátán beszéde.

b) Amit feltételeztek róluk, az is jó legyen. Szándékait jónak tartom... Tetteit – jó szemszögből ítélem. – És ha csalódom? Még mindig jobb, mintha rosszul ítélve rágalmozó lelkű lennék.

2. Jóval gazdagítani másokat.

Szóró ember, az Isten embere. Mégpedig a kincsek szórója. Mit szór?

a) Csak átfutó gazdagítás – az anyagiak szórása. Ez a jótékony embermunkája. „Adjatok és adnak majd nektek is: jó, tömött, megrázott és túlsorduló mértékkel mérnek öletekbe. Amilyen mértékkel mértek, olyannal fognak visszamérni nektek is” (Lk 6,38).

b) Magasabb rendű a tudás, művészet közlése. Ez a tanító ember hivatása! Szinte feléje fordul a tanulni vágyó mondván: „Csak oktassatok, majd én hallgatok; ha netán tévedtem, adjátok tudtomra!” (Jób 6,24).

c) Legigazibb a szellemi élet szolgálata. Azért, mert ez örök. „Hagyd a holtakra, hadd temessék halottaikat, te pedig menj, hirdesd Isten országát” (Lk 9,60). „Ezzel az ő igaz Fiában, Jézus Krisztusban vagyunk: ő az igaz Isten és az örök élet” (1Jn. 5,20). – Így igaz a szíved és várhatod, hogy rajtad teljesedjék a Zsoltáros szava: „Mily jó az Isten Izraelhez, azokhoz, kik igaz szívűek!” (Zsolt. 72,1). – Légy mindig az Isten követe!

Bef.: Légy ilyen hangszórója az embertestvéreknek, hogy hangod nyomán szebbnek lássék az Isten országa.

6. beszéd: Az Isten dalosainak derűs menetelése

(Erkölcsi beszéd: A tiszta földi örömök)

Bev.: A Szentlecke szövege az emberélet erkölcsi tartalmának nagy kavarása. Annyi Isten adományról és emberi feladatról szól, hogy szinte az élet nagy orkeszterére figyelmeztet, amelynek állandó muzsikája állandó ütemezéssel hangsúlyozza az egész életszimfónia alapmotívumát. – Ebben a nagy élettartalom-együttesben úgy tűnik fel az ember, mint az Isten indította zárandok, akinek menetelése állandó közeledést mutat az Isten országa felé. De észrevehető az is, hogy a menetelők ajkára dalt és éneket kíván az apostol, mert Isten fiainak földi zárandokútját a himnuszos, dalos, derűs törtetésnek kell átjárnia... A földön is hallhatónak kellene lennie a szózatnak: „Aztán szózatot hallottam az égből, mint nagy vizek zűgását s mint erős mennydörgés robaját. A szózat, melyet hallottam, úgy hangzott, mint mikor hárfások hárfáikat pengetik. Új éneket énekeltek a trón, a négy élőlény és a vének előtt. Az éneket senki sem tudta megtanulni, csak a földről megváltott száznegyvennégyezer” (Jel. 14,2-3). – Tegyük csak vizsgálat tárgyává, vajon lehet-e tényleg daloló lélekkel járnunk az Isten jelölte szent életutunkat? A felelet attól függ: vajon boldogságot találhat-e életútján az ember, mert csak akkor csendül daloló dalra törtető ajka.

1. A boldogság nem a birtoklásban való elpihenés.

Kettős vonalra gondol az ember, ha a boldogság birtoklása után kutat.

a) Az élet vágya – ez az első elgondolás. Többet és többet akar az ember. Tehát ez – anyagi kincs. Lehet ez – ösztönhullámzás. Lehet ez – lelki kincs. – Itt aztán olyan hullámzás történik, amelyre végül is áll az Írás szava: „Mi haszna az embernek minden vesződségből, mellyel bajlódik a nap alatt? Nemzedék elmúlik és nemzedék jó, a föld pedig örökké marad” (Préd. 1,3-4). – De lehet ez a halmozás **szellemi** tartalom is. Kegyelmi élet! Isten képét alakító élet! Erényt gyűjtő élet! Ezek élete daloló élet, égi himnusz.

b) De van olyan élettartalom elgondolás is, amelyet a hindu bölcsek hirdetnek és a teljes passzív és minden vágytól való szabadulásban jeleznek. Ez megmerevedés és elszáradás. Egyik hindu azzal dicsekszik, hogy feltartotta karját, sikerült elmerevíteni, és így a test egyik tagja már halott... Ez semmiképpen sem dalos élet. Itt a pusztulás vihara zűghat és a baglyok huhogása, a denevérek vihogása adhatja a föld emberéletének kíséretét...

2. A boldogság az előretörés lendületes menetelése.

Még ha elhessegetjük is lelkünk tájékáról a hindu, vagy ösztönös emberélet szemléletét és a kegyelemmel telített embernek boldogságát vizsgálónk, akkor is oda kell jutnunk, hogy az élet igazi tartalma és öröme nem az elpihenő birtoklás boldogságában található. Az élet előretörés! Így a boldogság is az isteni kegyelemmel telített lelkek állandó és daloló előretörésében található.

a) Megyek – az Isten erejével. „Ő az Isten, ki erővel övezett fel engem, és szeplőtelené tette uta-

mat” (Zsolt. 17,33).

b) Megyek – az Isten kíséretében. „Erős menedék a mi Istenünk, a reánk zúdult számos bajban ő a mi segítőnk” (Zsolt. 45,2). „Velünk van a seregek Ura, Jákob Istene van oltalmunkra!” (Zsolt. 45,8/).

c) Célba futunk – az Isten országában. „A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam. Most készen vár az igaz élet koronája, melyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik örömmel várják eljövételét” (2Tim. 4,7-8). Majd szt. Péter buzdítva ígéri: „S ha megjelenik majd a legfőbb Pásztor, elnyeritek a dicsőség hervadhatatlan koszorúját” (1Pét. 5,4).

Bef.: Végül kérdezzük: vajon ilyen Isten áldotta lendület mellett „Miserere”-vel haladhat az ember? – A mi szent énekünk így szól: „Mi Istent akarjuk!”...

* *

c) *alcsoport: Az emberek egymáshoz való viszonyulása*

Alaptételünk lehet: mindnyájan Isten szolgálói vagyunk! Részletes munkánk arra terjeszkedjék ki: milyen viszonyban élnek egymás mellett a hatalmas képviselők és emberi viszonylatban is szolgálatot teljesítők? Mindkét kérdés olyan gyökérszerű életformát érint, amely egész emberi életünk célbafutását segíti elő! – Lássuk ezeket a beszédeket egyenként.

1. beszéd: Az Úr szolgálóinak karakterisztikonja

(Erkölcsi beszéd: Urunk szolgálóinak ismertetőjegyei)

Bev.: A mai Szentlecke tulajdonképpen ismertetést közöl: kik az Úr igazi szolgálói? Ez a kérdése, és jegyekkel ismerteti a feladat teljesítését. – Vizsgáljuk ezeket a jegyeket: megtaláltnak-e mibennünk?

1. A rosszak gyűlölői.

Az igaz Isten fia nem lehet a sátán rabszolgája. Sokat ad nekünk az Isten, sokat kell visszafizetni nekünk. „A nekünk adott kegyelemnek megfelelően azonban különböző ajándékaink vannak: aki a prófétálást kapta, prófétáljon a hit szabálya szerint; aki tisztséget kapott, gyakorolja tisztségét; aki tanító, oktasson; aki a buzdítás ajándékát kapta, buzdítson; aki alamizsnát oszt, tegye egyszerűségében; aki előljáró, legyen gondos; aki irgalmasságot gyakorol, tegye derűsen” (Róm. 12,6-8). – Az Isten fiai így tegyenek!

a) A jóság ellentéte a gonoszság. Ennek tehát ellen kell állnunk. Mindenkísértésnek. „Az ördögnek viszont álljatok ellent, akkor majd megfut előletek” (Jak. 4,7). Minden pompájának (keresztelési szertartás). Miért? „Óvatosak és éberek legyetek. Ellenségeitek, az ördög, mint ordító oroszlán jár körül, keresve, kit nyeljen el” (1Pét. 5,8).

b) A gonosz embernek is... Amennyiben kísért... Azt kell tudni mondani, amit a Mester mondott: „Takarodj, sátán!” (Mt 4,10). – Az eljárásunk módja: „Vigyázzatok, senki félre ne vezessen titeket. Sokan jönnek majd az én nevemben s azt mondják: Én vagyok a Krisztus, és sokat megtévesztenek” (Mt 24,4-5). „Számos hamis próféta támad és sokat tévedésbe ejtenek” (Mt 24,11).

c) De az elesett bűnös embert keresni, segíteni és Istenhez vezetni kötelesség. „Bocsásd meg a mi vétkeinket, amint mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek” (Mt 6,12). „Ha megbocsátjátok az embereknek, hogy vétettek, mennyei Atyátok nektek is megbocsát” (Mt 6,14). „Mi könnyebb, ha azt mondom: Bocsánatot nyernek bűneid? – vagy ha azt: Kelj föl és járj”? /Mt 9,5/.” Mit gondoltok? Ha valakinek száz juha van s egy elcsatangol közülük, nem hagyja ott a kilencvenkilencet a hegyen és nem megy, hogy megkeresse az eltévedtet?” (Mt 18,12).

2. Az erények gyakorlói.

a) Szeretetet szórok embertestvér felé. Szorgosak, áldozatosak, tiszteletet adók, vendéglátók... „Szeresetek tettetés nélkül. Gyűlöljétek a rosszat, ragaszkodjatok a jóhoz. Ami a testvéri szeretetet illeti, legyetek gyöngédek, tiszteletadás dolgában legyetek előzékenyek. A buzgóságban ne lankadjatok, legyetek tüzes lelkiületűek: az Úr az, akinek szolgáltok!” (Róm. 12,9-11).

b) Buzgók az Isten felé. A Szentlélek tüzeitől hevülők. „Legyetek örvendezők a reménységben, békétűrők a nyomorúságban, állhatatosak az imádságban” (Róm. 12,12).

c) Így bizakodva boldogságot hordozók. Magatokban és mások örömeiben boldogan éljétek. Tudjatok örülni a magatok jó sorsán, de tudjátok emelni mások jólétét is. „Az üzenet, amit kezdettől fogva

hallottatok, ez: Szeressük egymást” (1Jn. 3,11). „Az ő parancsa pedig ez: Higgyünk Fiában, Jézus Krisztusban, és szeressük egymást. Így parancsolta nekünk” (1Jn. 3,23). „Igen örültem, hogy gyermekeid között olyanokat találtam, akik az igazság útján járnak, úgy amint az Atya parancsolta nekünk. Most pedig arra kérlek Úrnő: Szeressük egymást! Ezzel nem új parancsot írok nektek, hanem azt, amit már kezdetben kaptunk” (2Jn. 4-5).

Bef.: Ha ismertetés a szent szöveg célja, akkor magunkat mérlegelve kérdezzük: vajon mi Isten szolgálói vagyunk-e?

2. beszéd: Az Úr szolgálóinak egybefonódása

(Erkölcsei beszéd: A Teremtő terve az ember társas voltával)

Bev.: Istenhez fonódik az ember, de emberekhez is fonódik az ember. Mesterünk ezt így fejezi ki parancs alakjában: „Szeresd uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erődből. (Ez az első parancs.) A második így szól: Szeresd felebarátodat, mint önmagadat” (Mk 12,30-31). – Miben áll tehát az emberlelkek szeretetkapcsolata?

1. Egymás életét virágzásba segíti.

Az ember nem különálló és elszigetelt egyén. Nem magányos jegenye... Sem különálló életorom... Társas lény, amelyet az emberiség egységébe fon – a személyes szeretet. „Nem jó, hogy az ember egyedül legyen: alkossunk hozzá illő segítőt is” (1Móz. 2,18/).

a) Ezért támaszkodunk másra. Istenre mindig és mindenképp felett. „Meghallgatott az Úr és megkönyörült rajtam, megsegített az Úr engem” (Zsolt. 29,11). Emberre, ha bízhatom benne.

b) És azért dolgozunk másnak virágba szöktetése terén. Akár elhagyatott a „testvér”. „Ne hagyd el régi barátodat, mert az új nem ér fel vele” (Sir. 9,14). Akár reád szoruló, segítsd, mert erőssé teszed. „Erős város a testvér, kit testvére megsegít” (Péld. 18,19). Így lesz nagy egységgé – Isten virágos földi kertje. Szent „japán mező”, amelynek színpompájában mindenfajta életvirág színpompázza szépségét – Isten felé.

2. Az új „életfakadás” – tavaszi zsendülését szüli.

Ez a társas együttes – életfakasztó szent egység.

a) Életet fakaszt – a „szent harmadik” életre ébresztésével. „Mondá ekkor Ádám: Ez most csont a csontomból s hús az én húsemből: ezt a férfi feleségének nevezzék, mert a férfiúból vétették. Ez okból hagyja el az ember az atyját s az anyját s ragaszkodik feleségéhez, s lesznek ketten egy testté” (1Móz. 2,23-24). – Mi itt az indító erő? A természetes szeretet.

b) De életre fakaszt – minden embertestvér lelkének Istenhez emelésével. Erre buzdítja társát az apostol: „Téged is kérlek, igaz munkatársam, légy segítségükre azoknak, akik velem együtt fáradtak az evangélium hirdetésében, Kelemennel és többi munkatársammal együtt, akiknek neve föl van jegyezve az élet könyvében” (Fil. 4,3). – Mi itt az indító erő? A természetfeletti szeretet.

Bef.: Fenséges adomány a szeretet, amely életfakasztó és örök életet zsendítő lesz az ember életében. És hogyan érthető ez? Így: Isten a Szeretet... Minden Tőle, Belőle és Hozzá!

3. beszéd: A kölcsönös szeretet összefogó ereje

(Erkölcsei beszéd: Kölcsönös szeretet)

Bev.: Minden anyagi lényt – a gravitáció és minden lényt, aki szellem, a szeretet fogja egybe. – Miben áll ez?

1. Egységgé forrasztja a lelkeket.

Ha az Isten teremtette világot hasonlattal akarnók megközelíteni, akkor azt lehetne mondani, hogy olyan végnélkülinek látszó **gömb** a világ, amelynek központja – az Isten. Mégpedig olyan kiegészítéssel, hogy a világnak minden porcikája nemcsak viszonyban és kapcsolatban van a Központtal, hanem léttartalmi függvénye a Mindenhatónak. Ebben a nagyszerű egységben él a **Szeretet**, Aki személyes létezőknek belső kapcsolódását adja.

a) Embert – emberhez fűzi. „Nem jó, hogy az ember egyedül legyen: alkossunk hozzá illő segítőt is” (1Móz. 2,18). „Aki szereti testvérét, az világosságban él, és abban nincs megbotránkozni való” (1Jn. 2,10).

b) Embert – Istenhez fűzi. „Boldogok mindannyian, kik szeretnek téged és békédnek örvendeni tudnak” (Tób. 13,18). „Szeretem azokat, kik szeretnek engem, kik virradatkor keresnek, meg is talál-

nak” (Péld. 8,17).

2. Termést hozóvá teszi az életet.

A szeretetnek azután egészen különös tartalma vagy. Vagy Szeretetnek mondom – és Istent jelölöm vele, vagy szeretetnek mondom – és ember kapcsolatát jelzem vele. Mindkét esetben teremtő hatalom a Szeretet és a szeretet (nagy- és kisbetű jelzésével!). A Szentháromság titka is ezen a ponton nyer emberi magyarázatot. Az Atya a Lét, a Fiú a valóban végtelen Ige, és a Szentlélek pedig az Atya és Fiú együttesének származása. „Hárman tanúskodnak tehát (a mennyben: az Atya, az Ige és a Szentlélek), és ez a három egy” (1Jn. 5,7). – Nézzük csak az Isten kifelé való működését. A nagy természet – Isten szeretetének kivetítése. Ember életében is ez az igazság. Az emberközösség alapja a szeretet. Sőt az emberélet fakadásának is gyökérzete a szeretet. Szeretet irányítja az embert az ember felé. „Üdítsetek virággal, frissítsetek almával, mert beteg vagyok a szerelemtől!” (Én. 2,5). „Mindkettőtök megsebezte az ő szerelme, de nem mondták el bajukat egymásnak” (Dán. 13,10). Szeretet teremti az életet Isten tervében. „Az ember ezért elhagyja atyját és anyját, feleségéhez csatlakozik s a kettő testben egy lesz” (Mk 10,7-8).

Bef.: Szeretet áramlása a személyek kapcsolata, és a szeretet dinamikája az életfokozás és életkiáradás indítója.

* *

d) alcsoport: Az ember szerezte élmények csendes hatásáról...

És pedig azért itt közlünk ilyen tételeket, mert az Isten adta ajándék ellentétéként felvethető az ember szerezte emlék hatása is...

1. beszéd: A lélek kriptája

(Erkölcsi beszéd: A lélek mélye)

Bev.: Egyik felnőtt növendékem életének 50. évfordulójára ezt a levelet írta nekem: „Sírolt volt 40 éven át a lelkem, mert egyik rossz hangulatú nevelőm kemény és mindig elítélő beszéde hullaként fertőzte egész életemet”. – Mit vonhat le ebből az ember?

1. A lélek kriptája magába zárja a múlt fájdalmait.

a) Ezeket másoktól kaptuk. Pedig tilalmas. „Ne tervezz gonoszat barátod ellen, holott az megbízik benned!” (Péld. 3,29).

b) Ezeket élve hordozzuk. Még akkor is igaz, ha kaptuk. „...ahol a férgük el nem pusztul és a tűz ki nem alszik” (Mk 9,43)...

2. A lélek kriptája betemeti a múlt hibáit.

a) Ezeket magunk szereztük. „Hints meg engem izsóppal, hogy tisztalegyek, moss meg engem, hogy a hónál fehérebb legyek” (Zsolt. 50,9).

b) Ezek felelősséggel élnek („Dorian Gray arcképe”!).

3. Lelkünk szentélye a jók emlékét őrzi.

a) Abba ültettük életünk virágát. Újjászületésünk emlékét. „Nem veszendő magból születtetek ugyanis újjá, hanem Isten élő és maradandó igéje által” (1Pét. 1,23). Szűz Anyánk is lelke mélyén őrizte isteni titkát. „Mária pedig szívébe véste szavaikat és el-elgondolkodott rajtuk” (Lk 2,19).

b) Abból él – életünk gyönyörűsége. Ha egyszer valami csodás „élő forrásból” meríti a lelkünk, akkor azt áhítozzuk. „Uram, add nekem ezt a vizet, hogy ne szomjazzam és ne kelljen ide járnom meríteni” (Jn 4,15). Sőt onnét támad fel életünk legnagyobb boldogsága.

Bef.: Nevelők! Jól jegyezzétek meg ezt a történetet!

2. beszéd: A lélek szentélyei

(Erkölcsi beszéd: A lélek szentélyében)

Bev.: Ide a sok szép emlék és sok jó cselekedet került. – De hogyan?

1. Idehoztuk a vett örömeket és a jó behatásokat.

Semmit sem gyűjt olyan buzgón az ember, mint a – vett jókat. Lett legyen az jó vélemény vagy jó esemény.

a) Emlékként őrizzük.

b) Örömmel őrizzük. Elsőáldozásunk élménye... Szülők elismerő dicsérete... Bérálás élménye... Magunk jó tetteinek sorozata...

2. Itt istápoljuk a szeretet és áldozatosság élő virágait.

Mert ez a szentély nem raktár és múzeum. Ez a szentély virágház, ahol gondozottan nyílnak a múlt erényvirágai. Olyan hely ez, ahol Isten jár.

a) Milyen virágok gyűjtő helye? Akár olyanoknak, amelyeket jó emberektől **mi kaptunk**.

b) Akár amilyet mi adtunk. Mert hiszen élmény az is, ha jó cselekedettel másokkal jót tettünk. Tes-ti jó cselekedet... Lelki tanítás... Megtérítés... Ezek örökkincseink és lelki élményeink. Még halálba is elkísérnek. „...boldogok a holtak, akik az Úrban halnak meg. Így van, mondja a Lélek... mert tetteik elkísérik őket” (Jel. 14,13).

Bef.: És ezek a kincsek muzeális értékek lesznek?... Nem! Életté fejlődő – örök értékek. – Ezekre is áll az Úr csodás jelenlétének varázslata: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

3. beszéd: Kik a szentélygyarapítók és kriptakaputárók?

(Erkölcsei beszéd: Életirányítók)

Bev.: Mindkét hely kapukulcsa mindnyájunknál pihen. Szentélyt, vagy kriptát nyithat az ember. Hogyan történik ez?

1. Szentélyt gazdagíthatnak a szerető tanítók, nevelők.

Isten követői a nevelők. Szülők az elsők, a többi utánuk következnek.

a) Az igazi gondos tanítás arra tör, hogy a gyermek lelke szentély legyen. „Igaz szentség mellett többet ér a lélek egészsége bármennyi aranyból, ezüstből, és ép test mérhetetlen gazdagságánál” (Sir. 30,15). Ennek módja: öntudat ébresztés, továbbá az isteni kegyelem közlés.

b) A szentély azután kegyeletes élményeket őrző szent hely legyen. Ha szegénynek adtál, az őrizi ennek emlékét. „Zárd az adományt a szegény szívébe, és az majd közbenjár érted minden bajban” (Sir. 9,15). Ennek jele: minden nemest kegyelettel és nagy távlatból szemlél és őriz, majd értékesíti az ember.

2. Kriptát tárnak a kegyetlen fegyelmezők.

A kriptá a temető része. Ez is feltámadást váró átmeneti hely, de itt olyan feltámadást hoz, amely emberélet pusztulását eredményezi.

a) A durva, bűnös lélekre hatás téglá és kőhalmaz a lélek építkezéséhez (ez rombolás!).

b) A kriptá pedig az erkölcstelen tettek pihenője és újabb tettek bűnös kirobbanásának „szülőhe-lye”. „Egy kevés kovász az egész tésztát erjedésbe hozza” (Gal. 5,9).

Bef.: Isten lélekszentélyének kapuit tárjátok!

* *

Függelékként közlünk szinte útmutató jellegű beszédláncot

Ebből, vagy ezt valamikor értékesítheti a szónok. – Legalábbis hasznosíthat tanító-nevelő munkájában. – A vázlatokat igen röviden közöljük. – De miért vetjük fel az **élmények kérdését** ilyen formán külön is? Azért, mert a lélekben tevékenykedő és ható erejük igen nagy, és így a tanítva nevelő munkájában (szülőkében is!) igen erősen érvényesíthetők. – Alapmagyarázatukat már az előző beszéd/vázlatokban megtalálhattuk, de itt most részletesebb értelmezésekre térünk ki. – A folytatólagos beszédtelemek a következők lehetnének.

1. beszéd: Hogyan halmozódnak élményeink?

Bev.: Vehetnők abból a gondolatból, hogy az emlékezet elraktározza az elhangzott tanítást, vagy történt eseményt. – Az élmény ennél több. Itt olyan átélt és belső átalakulást mutató hatásról van szó, amely életadat. – Hogyan halmozódik ez lelkünk mélyén?

1. Emlékként szállnak a tudat alá.

2. De élő csíráként pihennek a tudat alatt.

- a) Látszólag pihenő erők.
- b) Valóban dolgozó erők.

Bef.: Legyen ez a gondolat: élő emlékek, átélt érzéssel telített (jó, vagy rossz!) adatok titkosan munkálkodnak a lélek szentélyében.

2. beszéd: De meddig halottak a „lélek szentélyében”?

Bev.: Ibsen „Rosmersholm” című színdarabjával kezdhetjük. Van bennünk olyan titkos élménysor, amelyre áll a másik darabjának tárgyi tartalma, ez a „Kísértetek” című műve.

1. Látszólag a „feltámadás” tudatba lépéséig.

2. Valóságban az örökké ható életgyökérzetig.

Bef.: Titkos élők! – A baj itt az, hogy a babonás szellemjárással szemben itt **valóságos** hatókkal állunk szemben.

3. beszéd: És mikor ébrednek?

Bev.: Legyen az előző beszéd folytatása... Ha nem halottak, akkor ébredésük sem olyan, amelynek időbeli határa van. – Mégis, hogyan észlelhető ébredésük?

1. A hasonlóság törvénye alapján.

Ez annyit jelent: ha olyan területre tolódik az ember, amely már a múlt élményeit hordozza, akkor ez a hasonló helyzet ébresztő harsona...

2. Vagy az egyenes nyomozás útján.

Ez pedig annyit jelent: életesemények nyomozása, vagy eseménysozrodások oknyomozása reá-döbbszent az alvónak látszó élmény tevékenységére.

Bef.: Olyanok ezek, mint a hirtelen szélvihar. Tombolva pusztítanak, de építő és átalakító erők is lehetnek...

4. beszéd: Hogyan robban életté az élmény?

Bev.: Vegyük a földbe vetett mag példájából. Magában van az élet, és az ébresztgetés, „isteni követek” hatására zsendül a csirázás (nedvesség, bizonyos hőfok, napsugár, zefír stb.). – De hogyan van ez az emberi lélek mélyén pihenő élményekkel?

1. Minden életrezdülésben – csendesen hatók.

- a) Mint a láthatatlan kísérek – mindig ott vannak.
- b) Mint a tettek gyökérzetei – mindig érvényesülnek.

2. De itt váratlanul sziporkázva – kiobbannak.

- a) A gonoszok életében váratlan fordulatot eredményeznek.
- b) A jó nevelés törhetetlen befolyása...

Bef.: Ugyancsak a magból vegyünk: élő valóságok ezek, mindig tevékenyek, de itt-ott váratlan robbanásszerűen jelentkeznek.

5. beszéd: De irányítható-e dinamikájuk?

Bev.: Vegyük abból az ösztönző kérdésből, vajon teljesen független-e ez az élménytetető a mi lelki hatásainktól? Vagy irányíthatók-e ezek? – A felelet igenlő, de kérdés marad, hogyan valósítható ez meg.

1. A tudatosított magvetéssel.

Az első pont ez is: magad szerezhetsz élményeket.

- a) Ezek – lélekmagvetések.
- b) Ezek – a jó események színes és örömmel teljes ítélesei.

2. Tervszerű ébresztgetéssel.

Van ebben felébredtetés – a döntő tevékenységre. Itt már a jó élmény jelentősége jön számításba, mert ezek felébredtetésével akarok hatni az életre (Pl. szülők nevelő erejének múlt ereje ébredjen a jelenben. – Ilyen Molnár Ferenc: „A vörös malom” című színdarabjában szereplő elsőáldozási esemény az édesanyjától kapott emlékek nyomán...)

Bef.: Legyen annak az apokaliptikus gondolatnak a megpendítése: még ebben is a világ ura az

ember!

6. beszéd: Az életszentélyt rendező ember

Bev.: Merítsük abból a gondolatból: mi is valóban a lélek szentélye? Felelet ez: titkos kohó, ahol a gondolatok, szándékok, elhatározások születnek, és ahonnan a tettek porondjára lépnek. Vajon hogyan rendezhető ez a szentély?

1. Ismerjük fel lélekszentélyünk minden tartalmi kincsét.

- a) Készségeket, hajlamokat, élményeket.
- b) Isten adta kegyelmi ajándékokat.

2. És a tudatosan, értelmesen és szabadon dolgozó emberi lélekirányítson!

- a) A vak erőket irányítsa a látó szem.
- b) Az összes dinamikai hatókat örök vonalra szorítsa a döntő lélek.

Bef.: Ez a megállapítás kínálkozik ide: Isten kegyelmével mindent megtehet az ember!

7. beszéd: A segítő Isten

Bev.: Legyen ez a kérdés: miben áll Isten segítsége az élmények ható erejének befolyásolásában? Vajon Isten befolyása kinyomozható-e?

1. Temetheti véglegesen a múltat.

Az Evangélium tanítása szerint: igen.

- a) Bűnbocsánat. A szentgyónás nemcsak feltár, hanem megbocsátást is hoz.
- b) Újjászületés – lélekgazdagító. De ezenkívül: lélek-újjászületést biztosít. Mindkettő az Isten alapvető műve.

2. Sugallatával segítheti – az ébredéseket.

De az alapvetés mellett állandó segítséget is biztosít. Ez: a jó élmények állandó felébresztése. Ez: a jó élmények hatóerejének állandó fokozása. A teológia segítő kegyelemnek mondaná.

Bef.: Istennel mindent elérhet és elér az ember! – Analógiában így fejezhető ki: csak az Isten áldotta ember-jegyenék érik el az eget!

8. beszéd: Az igazi „gazdag ember”

Bev.: Említsük és érintsük ezt a kérdést: miért törekszik gazdagságra az ember? Aztán ismertessük röviden a gazdagság fajait és ezután kérdezzük: kicsoda az igazi „gazdag ember”?

1. Az élet gazdaga, akinek lélekraktárai kegyelemmel és jó tettekkel teltek.

- a) Gyűjtsd és fejleszd jó készségeidet.
- b) Isten kegyelmével gazdagítsd lelkedet.

2. Az igazi gazdag, akinek „titkos tartalékai” (élmények!) is szentek.

a) Akár tisztította a „múlttól” a lelket. „Ha bűneitek olyanok is, mint a skárlát, fehérek lesznek, mint a hó; és ha olyan vörösek is, mint a bíbor, fehérek lesznek, mint a gyapjú” (Iz. 1,18). „Leveszi rólunk gonoszságainkat, s a tengermélyére veti minden bűnünket” (Mik. 7,19).

b) Akár szép élményekkel gazdagította. Szt. Ágnes, szt. Ágáta...

Bef.: Világosan ugrik elének a felelet: a szent ember az élet gazdaga.

* *

– Végül az egész szentleckei szöveggel foglalkozó részt egy igen rövidke beszédvázalattal foglalnánk össze, amelynek főgondolata: **„Mid van, amit nem kaptál?”** (1Kor. 4,7).

A beszéd címe: Az égi kincsek

Bev.: Az egyik művész azt mondta a világ **egyedi** változatosságát szemlélve: milyen jó, hogy a világot nem a tudósok teremtő erejére bízták...

1. Változatosan szórja az ég Ura.

2. Áldozatosan fejlessze a föld zarándoka.

Bef.: Mi az Úr terve? Tenni sokat?... Nem! Hát mi? Tenni –jól!

* * *